

1. Kňaz

Bez sviatosti posvätenia kňazstva by nebol medzi nami Spasiteľ. Ved' kto je ten, čo ho priťahuje z neba a dovoľuje, aby prebýval v spôsobe chleba v bohostánku? - *Kňaz*. Kto je ten, kto hneď pri vašom príchode na tento svet vás prijal a v kúpeli svätého krstu vás očistil od dedičného hriechu a ozdobil vás posväcujúcou milosťou? - *Kňaz*. Kto vás nasycuje nebeským chlebom, ktorý vám dáva silu a vytrvalosť na vašej životnej púti? - *Kňaz*. Kto vás pripravuje k predstúpeniu pred súdnu Božiu stolicu, po tom, čo vás posledný krát očistil Baránkovou krvou? - *Kňaz*. A kto odprevádza odlúčené duše v modlitbách a žehnaniach Cirkvi až za hrob? - *Kňaz*. Od narodenia až po smrť - stále a stále len *kňaz!*

Hodnosť a vznešenosť kňazstva

<<Ó, ako veľký je kňaz! Až v nebi opravdivo spoznáme jeho vznešenú hodnosť. Keby sme to pochopili na zemi, museli by sme zomrieť - nie od hrôzy, ale z lásky. Katolícky kňaz je zosobnením lásky Božského srdca Ježišovho.

*

Ved' kňaz je niečo veľkého a nepochopiteľného! Kto by to pochopil, ten by zomrel. Počúva ho sám Boh. Kňaz, keď vysloví isté slová, náš Pán a Spasiteľ Ježiš Kristus, zostúpi z neba a ukryje sa v poníženosti pod spôsobom chleba. Boh sa díva na oltár a hovorí: <<Toto je môj milovaný Syn, v ktorom mám zaľúbenie.>>Silu a zásluhy tejto Božskej obety nemôže zrušiť. Keby sme mali vieru, tak by sme videli v kňazovi ukrytého Boha ako svetlo pod sklom, ako víno, ktoré je zmiešané s vodou.

*

Po Bohu je kňaz všetko. Nechajme spoločnosť dvadsať rokov bez kňaza, tak sa začne klaňať nerozumovým zvieratám. Keby som ja a môj kaplán odišli preč, tak by ste hovorili: <<Čo ešte máme robiť v kostole? Náš Pán a Spasiteľ tu nie je prítomný, neslúži sa už v ňom svätá omša; môžeme sa teda aj doma správne pomodliť.>>

*

Ak sa niekde chce zničiť náboženstvo, tak sa začne odstraňovať kňazov, lebo tam, kde už niet kňaza, tam niet viacej obety, a tam, kde niet obety, tam náboženstvo zaniká.

*

Keď sa chcete zbaviť hriechov, idete sa spovedať ku preblahoslavenej Panne Márii alebo ku niektorému anjelovi? Nie. - Podajú vám Pánovo telo? Nie. Božia matka nemôže spôsobiť,

žeby hostia sa premenila na telo jej Syna. Keby po vašom boku stálo dvesto anjelov, oni vás rozhrešiť nemôžu. Ale kňaz, aj keby bol akokoľvek biedny, vás môže rozhrešiť. Jedine on vám môže povedať: <<Odpúšťajú sa ti hriechy, choď v pokoji!>>

*

Ó, podivuhodná moc konsekračných slov! Po premenení je milý Boh prítomný na oltári pod spôsobom chleba a vína. Keby človek úplne pochopil toto veľké tajomstvo, zomrel by od lásky. Boh nás chráni a zahaľuje to svojim závojom, kvôli našej slabosti.

*

Ak by nám niekto povedal, že kedy, o ktorej hodine, na tomto alebo na tamtom mieste, sa uskutoční vzkriesenie mŕtveho človeka, všetci by sme tam utekali, aby sme videli zázrak. Ale nie je konsekrácia, ktorá premení chlieb a víno na Kristovo telo a krv, väčší zázrak, než vzkriesenie mŕtveho?

*

Sviatosť posvätenia kňazstva pozdvihuje človeka k Bohu. Ved' čože je kňaz iného, než človek, ktorý zastupuje Boha, človek, ktorý je vyzbrojený mocou Boha? <<Chod'te>>, takto Božský Spasiteľ hovorí kňazom, <<chod'te a učte všetky národy...Daná mi je všetka moc na nebi i na zemi...Ako mňa poslal Otec, tak aj ja posielam vás...Kto vás počúva, mňa počúva a kto vami pohŕda, ten pohŕda mnou.>>

*

Keď odpúšťa kňaz hriechy, tak nehovorí: <<Nech ti Boh odpustí hriechy>>, ale: <<Ja ťa rozhrešujem od tvojich hriechov>>. A pri premenení na sv. omši nehovorí: <<To je Pánovo telo>>, ale: <<Toto je moje telo>>. Kňaz hovorí v mene veľkňaza Ježiša Krista.

*

Keby som niekedy súčasne stretol kňaza i anjela, tak by som najprv pozdravil kňaza. Anjel je Boží priateľ a služobník, ale kňaz je jeho zástupca. Sv. Terézia mala vo zvyku pobozkať stopu, ktorú zanechal po sebe kňaz, ktorý prechádzal okolo nej.

*

Dušpastier, ktorý chce splniť svoje povinnosti, vždy musí mať v ruke meč, aby obraňoval nevinných a prenasledoval hriešnikov dovtedy, kým ich neprinavrátia k Bohu; toto prenasledovanie nesmie skončiť do jeho smrti.

*

Ako mnohí veriaci sa previňujú tým, že sa nemodlia k Bohu za svojich dušpastierov, ktorí pre ich záchranu sú vystavení vlastnému nebezpečenstvu!

*

Kňaz nie je kňazom pre seba, on sa nemôže rozhrešiť od svojich hriechov, on sebe nevysluhuje sviatosti. On tu nie je pre seba samého, ale pre vás.

2. Najsvätejšia Oltárna sviatosť

Vo svätej Oltárnej sviatosti sa ukrýva milý Spasiteľ a čaká na to, aby sme ho navštevovali a mu predkladali svoje prosby. Aký je len dobrý! Prispôsobuje sa našej slabosti. V nebi, kde budeme raz vládnuť, uvidíme ho v jeho plnej sláve. Keby sa nám ale tu na zemi takto ukázal, nikto by sa neodvážil prísť k nemu.

Predsa ukrýva sa ako väzeň a zároveň nám hovorí: <<Nevidíte ma síce, ale to nevadí. Len ma proste o všetko, čo chcete a ja vám to dám.>>

*

Keby nám Boh nedoprial prosiť od neho to, čo by sme chceli, odvážili by sme sa tak ďaleko rozširovať svoje nádeje? Na druhej strane – mohol by Boh vo svojej veľkosti nájsť niečo cennejšieho, čo by nám daroval? Nie, on svoju lásku by nemohol ďalej rozšíriť, ako vydať seba samého, aby sme ho mohli prijať. Prijímajme ho so všetkým bohatstvom. Nie je to opravdivé zrieknutie sa Boha?

*

Čo činí naše kostoly tak sväté, ktoré vzbudzujú úctu? Nie je to prítomnosť Ježiša Krista? Ó, šťastný ľud, ľud kresťanov!

*

Vidíme ako rodičia zabezpečujú v testamentoch svojim deťom majetok; ale v testamente, ktorý pre nás ustanovil Ježiš Kristus, nie sú časné dobrá, ale daroval nám svoje poklonyhodné telo a drahocennú krv.

*

Zotrúva vo sviatosti svojej lásky, prosí a nepretržite sa prihovára u svojho Otca za hriešnikov. Akej „nerozumnosti“ sa musel dopustiť, aby mohol zotrúvať medzi nami! Je tu preto, aby nás potešoval. Nie je potom našou povinnosťou, aby sme ho často navštevovali? Aké by mu to bolo príjemné, keby sme my, namiesto často neužitočných činností a prechádzaní sa, venovali mu aspoň štvrt hodiny denne, navštívili ho, vzdávali mu poklonu a ho uzmierovali za všetky neduhy, ktorých sa mu dostáva! On sa priam usmieva, keď vidí, ako k nemu prichádzajú čisté duše s úprimnými túžbami. Približujú sa k nemu v takej jednoduchosti, ktorá sa mu tak veľmi páči, v ktorej ho prosia o odpustenie všetkých hriechov zneuctenia a prejavov nevďačnosti.

*

Aké cítime šťastie v jeho prítomnosti, keď kľáčime sami pred bohostánkom! Na moju dušu dolieha dvojnásobne väčšia sila lásky! Ty si tu teraz sám, aby si sa klaňal Ježišovi; teraz sa sám díva na teba. Tak veľmi nás miluje, že nás všade vyhľadáva.

*

Moje deti, ak sa v noci prebudíte, navyknite si, že sa v duchu rýchle prenesiete pred bohostánok a poviete milému Spasiteľovi: <<Tu som, milý Spasiteľ! Prišiel som vzdať ti poklonu, chválu, slávu a vďaku. Moja láska, idem ti v ústrety, aby som vytvoril spoločenstvo so svätými anjelmi.>> Modlite sa ako len viete a chápete. Ak je vám nemožné zostaviť nejakú modlitbu, tak postavte sa za vášho anjela strážneho a proste ho, aby to on urobil namiesto vás.

Moje deti, ak vstúpíte do kostola, dotknete sa svätenej vody a sa prežehnáte, keď pozdvihnete ruku na čelo, obráťte pohľad na bohostánok, lebo v tejto chvíli sa trochu othali náš Pán a Spasiteľ Ježiš Kristus, aby vás požehnal.

*

Vo svätej sviatosti je Pán ako prívetivý kráľ uprostred svojich poddaných, ako milý otec uprostred svojich detí, ako dobrý pastier, ktorý sa zdržiava pri svojich ovciach.

*

Keď kľáčime pred svätou sviatosťou, zatvorme si oči, otvorme srdce a neobzerajme sa. Potom aj nám Boh otvorí srdce. Ideme k nemu, on prichádza k nám; jeden, aby prosil, druhý, aby prijímal. Bude to ako tajomný ťah od jedného k druhému. Akú sladkosť pocítíme vtedy, keď zabudneme na seba a budeme hľadať Boha!

*

Je to tak, ako to bolo v prvých dňoch môjho pobytu v Arse. Žil tam istý muž, ktorý vždy vstúpil do kostola, keď prechádzal okolo neho. Ráno, keď išiel do práce a večer, keď sa vracal z práce, odložil svoju motyku a lopatu a vstúpil do kostola, aby tam dlhý čas strávil na poklone pred svätým bohostánkom. Ó, ako som sa rád na to pozeral. Raz som sa ho opýtal, že čo len hovorí nášmu Pánu Bohu počas týchto dlhých návštev, ktoré vykonáva. Viete, čo mi odpovedal? <<Teda, pán farár, ja mu nič nehovorím. Ja sa pozerám na neho a on sa pozerá na mňa.>> Aké je to pekné, moje deti, aké je to pekné!

*

Milý Spasiteľ zotrváva vo svätej sviatosti ako celopálna obeta. Praktizujte nasledujúcu modlitbu, ktorú Boh prijíma veľmi rád: Proste presvätú Pannu, aby obetovala večnému Otcovi Božieho Syna, ktorý je celý pokrytý krvou a ranami, za obrátenie hriešnikov. To je najlepšia modlitba zo všetkých modlitieb, ktorú možno zostaviť, pretože koniec-koncov všetky modlitby spočívajú na Kristovom mene a jeho zásluhách. Dobré si to všimnite, moje deti! Všetky milosti, ktoré som dostal, takýmto spôsobom som si ich vyprosil; nikdy nás nenechá v pomykove.

*

Nedivme sa preto, že tak mnoho svätých duší strávilo svoj život v Pánovom chráme deň a noc. Nemohli sa odlúčiť od jeho prítomnosti. Stratili zo svojich očí seba samých, aby videli len Boha; zabudli na všetky stvorené veci, aby našli iba jeho.

*

Nech sme na ktoromkoľvek mieste, radostne upriamujme svoje myšlienky a svoje želania na tú stranu, kde je uschované poklonyhodné telo Ježiša Krista v najsvätejšej sviatosti, aby sme sa spojili s anjelmi, ktorí sa mu klaňajú s veľkou bázňou.

Ako by sme ho milovali, keby sme mohli vidieť očami anjelov, ako je prítomný náš Pán a Spasiteľ Ježiš Kristus na oltári a sa na nás díva! Nikdy by sme už nechceli od neho odísť! Chceli by sme neustále kľačať pri jeho kolenách. To by bola predchuť nebeskej blaženosti. Všetko iné by sa nám zdalo ako bláznovstvo. Ale chýba nám viera. Sme úbohí slepci. Naše oči zavaľuje more hmly. Len viera ju môže preniknúť. Moje deti, keď nesiem niekedy pri procesii vo svojich rukách milého Spasiteľa a on vás žehná vo svojej добрote, potom ho proste, aby vám otvoril oči vášho srdca. Povedzte mu ako slepý z Jericha: <<Pane, urob, aby som videl!>> Ak takto budete pokorne prosiť, istotne dosiahnete, čo od neho túžite získať, lebo on chce iba vaše šťastie. On má svoje ruky plné milostí a hľadá duše, ktorým by ju mohol udeliť. Ale ach, nikto ju nechce mať. Ó, aká ľahostajnosť, ó, aký nevďak! Moje deti, sme zaslepení, lebo nemôžeme pochopiť tieto tak vznešené veci. Raz to pochopíme, ale nebude už viac pre nás na to čas!

3. Obeta svätej omše

Obety Starého zákona neboli dostačujúce, aby poskytli Božej velebnosti zadostučinenie za všetky nespočítateľné hriechy. Bola potrebná iná obeta, ktorá je svätejšia a čistejšia a ktorá bude trvať do konca sveta a bude schopná odplatiť všetky naše viny, ktoré sme spáchali voči Bohu.

Nič neexistuje krajšieho a nič cennejšieho ako je svätá omša, lebo v najsvätejšej oltárnej sviatosti sa nám daruje Ježiš Kristus.

*

Keby sme vedeli čo znamená svätá omša, tak by sme zomreli od radosti. Na zemi nikto nepochopí, aké je to veľké šťastie môcť prinášať obetu svätej omše; pochopíme to až v nebi.

*

Oltár je ako Máriino lono, kde Boh sa stáva človekom v rukách kňaza každý deň. Áno, tu sú jasle, kde sa Kristus druhýkrát narodí a obetuje sa na tomto oltári, ako sa raz obetoval na kríži na Kalvárii.

*

Všetky dobré skutky pospolu nemôžu sa vyrovnáť obete svätej omše, pretože sú len ľudským dielom, kým svätá omša je božským dielom. Mučeníctvo je nič oproti obete svätej omše, lebo je to obeta, v ktorej človek poskytuje Bohu svoje telo a krv, kým svätá omša je obeta, ktorú prináša Boh svojim telom a krvou za nás ľudí.

*

Aby som vám poskytol správny pojem o veľkosti a zásluhách obety svätej omše, stačí mi použiť slová svätého Jána Chryzostoma (Zlatoústeho). Svätá omša spôsobuje radosť celému nebeskému zástupu, všetkým dušiam v očistci prináša poľahčenie, sťahuje na zem požehnanie každého druhu a prináša väčšiu oslavu Boha, než utrpenia všetkých mučeníkov, než kajúce skutky všetkých pustovníkov, viac než všetky slzy, ktoré sa vyliali od stvorenia sveta a všetky, ktoré sa ešte vynoria do konca sveta.

Ak by ste sa ma pýtali, že prečo je to tak, tak odpoveď je veľmi jednoduchá. Všetky tieto skutky vykonali alebo vykonajú ľudia a hriešnici, ktorí všetci viac alebo menej sa previnili; oproti tomu v obete svätej omše je to Bohočlovek, jednej podstaty s Otcom, ktorý mu obetuje zásluhy svojho trpkého utrpenia a smrti. Na základe toho môžete usúdiť, že svätá omša má nekonečnú hodnotu.

*

Tento svätý a čistý obetný baránok je sám Ježiš Kristus, ktorý je Bohom ako jeho Otec a zároveň človek ako my. On sa dennodenne obetuje na našich oltároch, ako sa raz obetoval na vrchu Kalvárie. Skrze túto čistú a nepoškvrnenú obetu vzdáva Bohu všetku

úctu, akú si len zaslúži a spláca všetko, čo dlhuje človek. Denne sa obetuje a nanovo uznáva nadržanosť Boha nad všetkými stvoreniami a úplne odpúšťa potupu, ktorú mu spôsobuje hriech. Nakoľko Ježiš Kristus vo svätej omši účinkuje ako prostredník medzi Bohom a ľuďmi, získava nám skrze túto vznešenú obeť všetky milosti, ktoré sú pre nás nevyhnutné. Ďalej nahrádza Božej velebnosti všetku vďaku, ktorú mu dlhujeme my ľudia.

*

Najlepší druh a spôsob, ako byť prítomný na svätej omši, spočíva v tomto: pri všetkom sa zjednotiť s kňazom, čo hovorí, nasledovať ho v tom, čo koná, nakoľko je to len možné a naplniť sa uvedomelými citmi lásky a vďačnosti.

*

Ak chceme prijať nekonečné dobrodenia a požehnania svätej omše, musíme samozrejme aj my niečo urobiť.

Chcem vám ukázať na troch príkladoch zo Svätého písma, ako sa máte s úžitkom zúčastniť na svätej omši.

Prvým príkladom bude mýtnik, ako nám ho predkladá evanjelista Lukáš (18, 10-14). <<Dvaja ľudia vstúpili do chrámu modliť sa. Jeden bol farizej, druhý mýtnik. Farizej sa postavil a takto sa v sebe modlil: <Bože, ďakujem ti, že nie som ako ostatní ľudia: vydierači, nespravodlivci, cudzoložníci alebo aj ako tento mýtnik. Postím sa dva razy do týždňa, dávam desiatky zo všetkého, čo mám.>Mýtnik stál celkom vzadu a neodvážil sa ani oči k nebu zdvihnúť, ale bil sa do prs a hovoril: <Bože, buď milostivý mne hriešnemu!> >>

Ó, moji milí bratia, keby kresťania našich dní mali milosť zúčastniť sa na obete svätej omši s podobným zmýšľaním ľútosti a skrúšenosti, akou bolo naplnené srdce mýtnika! Aké bohaté milosti, aké drahocenné dobrá by obsiahli! Keby sme sa na svätej omši tak modlili ako mýtnik, opúšťali by sme boží chrám preplnení nebeskými dobrami, ako sa vracajú včely z lúčnych kvetov, plné vzácneho nektaru.

*

Druhý príklad nám poskytuje kajúci lotor na kríži. Tento nám ukazuje, ako sa máme správať pri sv. omši, zvlášť v okamihu premenenia. Kým všetci ostatní, ktorí boli svedkami obety Kristovej smrti, posmievali sa mu a ho potupovali, kajúci lotor ho chválil, vydal svedectvo o jeho nevine a vyznal jeho božstvo. Nepotrebuje sa diviť nad touto zmenou zmýšľania ukrižovaného zločinca, ktorý visel vedľa ukrižovaného Krista. Obrátil sa pri pohľade na kríž, na ktorom zomieral Boží Syn. Môže byť dojímavejší pohľad než tento? My ho môžeme zažívať každý deň, keby sme mali vieru. Aké cenné pohľady milosti a milosrdenstva! A nám sú umožnené pri svätej omši v okamihu premenenia! Ach, moji milí bratia, keby sme v okamihu premenenia mali šťastie a milosť, byť oduševnení živou vierou, potom by stačila jedna jediná svätá omša, aby sme boli oslobodení od všetkých hriechov, potrhala by sa reťaz všetkých nerestí a stali by sme sa skutočnými kajúcnikmi, t. j. dokonalými kresťanmi!

Tretí príklad z evanjelia nám dáva stotník. Ten nám ukazuje, ako sa máme správať pri prijímaní kňaza. Príklad tohto muža je nádherný a hodný obdivu. Našej matke, svätej Cirkvi, sa tento príklad tak páči, že nám ho predkladá pred oči každý deň pri svätej omši: <<Pane, nie som hoden, aby si vošiel pod moju strechu, ale povedz iba slovo a duša mi ozdravie>> (Mt 8,8).

Keby milý Boh vybadal v nás takúto poníženosť, takéto uvedomovanie si našej ničoty, ako rád a s akým bohatstvom milosti by sa zdržiaval v našich srdciach! Akú veľkú silu a veľkú odvahu by nám udelil, aby sme premohli nepriateľa našej spásy! Chceme dosiahnuť úplnú zmenu zmýšľania a polepšenie života, t. j. odpustenie hriechov a prinavrátenie sa k Bohu? Zúčastníme sa na jednej sv. omši s takýmto úmyslom a môžeme si byť istí, že, keď to urobíme úprimne, dobrotivý Boh nám pomôže vyviaznuť z nešťastia hriechov. Koľké nešťastné duše by boli rýchle oslobodené od svojich hriechov, keby mali šťastie a milosť zúčastniť sa na obeti svätej omše s dobrým úmyslom.

*

Niet takej chvíle, ktorá by bola vhodnejšia na to, aby sme spolupracovali s Bohom na našej spáse, ako drahocenné okamihy, ktoré prežívame počas prítomnosti na sv. omši. Tam obetuje Ježiš Kristus seba samého nebeskému Otcovi, aby na nás dopadali všetky možné milosti a požehnania. <<Ak prežívame zármutok a vzdycháme v ťažkostiach – tam nachádzame radosť>>, ako nás uisťuje sv. Ján Chryzostomus (Zlatoústý), a ešte k tomu dodáva: <<Ak sme obkolesení pokušeniami – ponáhľajme sa na slávenie obety sv. omše a tam isto nájdeme silu a prostriedky, ktorými premôžeme diabla.>> Áno, moji milovaní bratia, keby sme mali dostatočnú vieru, potom by bola sv. omša pre nás liekom proti každému zlu, ktoré nás môže postihnúť v tomto živote, lebo Ježiš Kristus, ktorý sa za nás obetuje vo svätej omši, je naozaj náš všemohúci lekár, ktorý nás môže uzdraviť zo všetkých nedostatkov na tele i na duši.

*

Žiaden okamih nie je cennejší a účinnejší, v ktorom by sme dostali milosť obrátenia, ako je okamih premenenia vo svätej omši. Keby to chápali rodičia, otcovia a matky a správne využili tento drahocenný okamih, potom ich deti by neboli nevydarené a tak ďaleko od tej cesty, ktorá vedie do neba. Ó, biedni ľudia, máte nekonečný poklad pred sebou a ho nevyužívate.

*

Ale – vy mi budete hovoriť – ak sme chudobní a nemáme nič, tak nám nikto nedá nič ani pri svätej omši. – Bláznivé klebety! Čo chcete dosiahnuť od Boha, keď vy rátate len s vlastným úsilím a v ničom sa nespoliehate na neho. Ved' vy sa nemodlíte ani ráno ani večer, nehovoriac o účasti na sv. omši. Ach, vy biedni slepci, nepoznáte pomáhajúce prostriedky Božej prozreteľnosti, ktoré stoja po ruke tým, ktorí dôverujú Bohu.

Chcete k tomu mať rukolapný príklad? Stojí pred vašimi očami. Potrebujete pozrieť sa len na mňa, vášho dušpastiera a na to, čo sa tu v Arse už uskutočnilo. (Pzn.: Vianney disponoval s veľkým množstvom prostriedkov pre jeho náboženské ústavy, ktoré k nemu prúdili zo všetkých strán, takže mal nadbytok peňazí, ktoré nikdy nevyhľadával, ale nimi pohrdal a rozdával z plného priehrštia.) <<Ach>>, budete mi hovoriť, <<tomu sa dobre hovorí...veď všetko dostal do daru.>> - Zaiste, ale kto mi niečo daroval, ak nie Božia prozreteľnosť? V nej sú všetky moje poklady a nikde inde.

*

Každodenná skúsenosť nás učí, že v skutočne kresťanských rodinách, ktorých členovia sa častejšie zúčastňujú na sv. omši, je oveľa väčší poriadok a úspech aj vo svetských záležitostiach a prácach, ako u tých, ktorým chýba viera a nikdy nemajú času sa zúčastniť na sv. omši. O koľko by sme boli šťastnejší a úspešnejší pri všetkých našich podujatiach, keby sme mali o niečo viac viery a dôvery v Boha, namiesto spoliehania sa úplne len na seba samých a na svoje podujatia!

Ó, moji milovaní bratia! Keby sme mali šťastie sústredene a s úprimnými pocitmi srdca sa zúčastniť na obeti svätej omše, potom by sme isto získali milosť nášho obrátenia, aj vtedy, keby sme boli zatvrdnutí ako židia, slepí ako pohania a tvrdší ako skaly na Golgote, ktoré sa rozbili pri smrti Pána Ježiša.

*

Keď po konsekrácii (premenení) držím vo svojich rukách najsvätejšie telo nášho Pána a keď v hodinách strachu, že sa vidím ako keby som bol hodný pekla, si hovorím: <<Keby som ho mohol aspoň zobrať so sebou! Peklo by bolo znesiteľné, v jeho prítomnosti až sladké. Nebolo by mi ťažké v takomto stave zotrvať celú večnosť a trpieť, len aby sme mohli byť pospolu. Potom by už nebolo žiadneho pekla. Prúdy lásky by uhasili trestajúci oheň spravodlivosti.

*

Aký je človek slepý, keď sa trápí, že bude zatratený a už tu na zemi je veľmi nešťastný! Keby ste mali milosť vážne myslieť na svoju spásu a zúčastňovať sa na svätej omši, ihneď by ste mohli byť dôkazom toho, o čom vám hovorím.

*

Ó, keby nám Boh dal milosť, žeby sme na jednej strane na začiatku svätej omše spoznali veľkosť a vznešenosť veľkňaza Ježiša Krista, ktorý sa obetoval za nás a na druhej strane počet a zlobu našich hriechov, ktorými sme zaťažení a pod ich ťarchou so vzdychaním predstúpili pred neho – ako rýchlo by sme dosiahli odpustenie a milosť vytrvalosti v dobrom až do konca!

*

Svätý Tomáš Akvinský nám hovorí, že jedného dňa počas svätej omše videl nášho Pána Ježiša Krista. Jeho ruky boli preplnené vzácnymi pokladmi, ktoré chcel udeľovať, keby sme častejšie a zbožnejšie sa zúčastňovali na obete svätej omše, oveľa viac by sme získali Božej milosti, než obyčajne a oveľa viac šťastia a požehnaní aj v časných veciach.

*

Keby nám milý Pán Boh raz dal milosť dobre pochopiť, čo je svätá omša, aké mnohé dobrodenia spásy, ktoré teraz nemáme, by sme mali po ruke. Od koľkých nebezpečenstiev by sme boli uchránení. Ako už často zbožná účasť na svätej omši uchránila od nešťastia každého druhu a pred náhlou smrťou. Koľkých ľudí uchránila od ťažkých rán osudu.

4. SVÄTÉ PRIJÍMANIE

Ježiš Kristus, náš Spasiteľ a Vykupiteľ, počas celého svojho pozemského putovania, nikdy neprešiel nejaké miesto, kde by nezanechal tam svoje požehnanie. Keď sa stretol s človekom dobrej vôle, udelil mu odpustenie hriechov a milosť, daroval uzdravenie tela i duše a zahrnul ho dobrodeniami každého druhu. Ako veľké a cenné musia byť tieto dobrodenia spásy, ktoré všetky sa udeľujú tým, ktorí majú šťastie prijímať ho často a hodne.

*

Sväté prijímanie je každodenný chlieb duše. <<Chlieb náš každodenný daj nám dnes>>, sa modlíme v Otčenáši. Pozostávame z dvoch častí, z tela a z duše. V Otčenáši prosíme milého Pána Boha, aby nám dával každý deň pokrm pre telo. Najdobrotivejší Pán Boh vyhovuje našej prosbe, nakoľko každý rok po sejbe nasleduje žatva, naše polia požehnáva úrodou a z materského lona zeme vyvádza všetko, čo potrebujeme k obžive tela.

Ale mali by sme ho prosiť aj o to, aby našej nesmrteľnej duši, ktorá je nekonečne viac cennejšia a dôležitejšia než telo, poskytoval užitočný pokrm. Ale čo je to za pokrm, ktorý potrebuje naša duša? Ach, naša zem je príliš chudobná a malá, aby mohla poskytnúť taký pokrm, ktorý by mohol nasýtiť ľudskú dušu. Naša duša je stvorená pre Boha, má hlad po Bohu a neuhasiteľný smäd po najvyššej blaženosti. Len Boh ju môže uspokojiť.

Dobrotivý Boh vyslyšal aj túto prosbu našej duše, a to v oveľa väčšej miere, než sme dúfali. Ježiš Kristus, druhá Božská osoba, nepridržiaval sa svojej dôstojnosti, ale z najvyššieho nebeského trónu zostúpil na túto úbohú zem a prijal ľudské telo. A toto telo má byť pokrmom našej duše, ako to božský Spasiteľ jasne a slávnostne prisľúbil apoštolom, keď sa s nimi zdržiaval na tejto zemi týmito slovami:

<<Ja som chlieb života. Vaši otcovia jedli na púšti mannu a pomreli. Toto je ten chlieb, ktorý zostupuje z neba, aby nezomrel nik, kto bude z neho jesť. Ja som živý chlieb, za ktorý zostúpil z neba. Kto bude jesť z tohto chleba, bude žiť naveky. A chlieb, ktorý ja dám, je moje telo za život sveta. Židia sa hádali medzi sebou a hovorili: Ako nám tento môže dať jesť svoje telo?! Ježiš povedal: Veru, veru hovorím vám: Ak nebudete jesť telo Syna človeka a piť jeho krv, nebudete mať v sebe život. Kto je moje telo a pije moju krv, má večný život a ja ho vzkriesim v posledný deň. Lebo moje telo je pravý pokrm a moja krv je pravý nápoj. Kto je moje telo a pije moju krv, ostáva vo mne a ja v ňom. Ako mňa poslal Otec a ja žijem z Otca, aj ten, čo mňa je, bude žiť zo mňa. Toto je ten chlieb, ktorý zostúpil z neba, a nie aký jedli otcovia a pomreli. Kto je tento chlieb, bude žiť naveky.>> (Jn 6, 48-59).

*

Podťte na prijímanie, moje deti, podťte k Ježišovi s láskou a dôverou! Prijímajte ho ako duševný pokrm! Ťzite z neho, aby ste mohli ťžiť pre neho. Nehovorte, ťže nemáte čas, ťže máte veľa práce. Nepovedal boťžský Vykupiteľ: <<Podťte ku mne všetci, ktorí sa namáhate a ste preťaťžení a ja vás obĥerstvím>>? Môťžete odporovať takémuto nežnému a láskyplnému pozvaniu?

Nehovorte, ťže ste nehodní. Je síce pravdou, ťže ste nehodní, ale vy ho potrebujete. Keby náš Pán a Vykupiteľ mal pred svojimi oĥami našu hodnotu, nikdy by neustanovil podivuhodnú sviatosť lásky, lebo nikto nie je jej hodný, ani svätí, ba ani anjeli, ani archanjeli a tieťž ani nebeské knieťzatá. Mal na mysli potreby našej duše a my ho máme prijímať.

Nehovorte, ťže ste hriešnici, ťže vzdycháte pod bremenom mnohej biedy a slabosti, a ťže preto sa neodvaťzujete k nemu priblíťžiť. To sa tak poĥúva, ako keby ste povedali, ťže ste chorí a preto nepotrebujete ťžiadne lieky, ťže nechcete vidieť ťžiadneho lekára.

*

Bez svätej Eucharistie by nebolo na tomto svete ťžiadneho ťšťastia, ťživot by nebol znesiteľný. Ak ideme na sväté prijímanie, tak prijímame našu radosť a naše ťšťastie.

*

Chlieb duše je bohostánok. Bohostánok je zásobovacia komora kresťanov. Ó, aké je to krásne, moje deti, keď kňaz dvíha pri svätej omťši svätú hostiu a vám ju ukazuje, môťžete skutoĥne povedať: <<To je pokrm mojej duše.>> Ó, moje deti, aké máme veľké ťšťastie! Pochopíme to až v nebi.

*

Prijímanie je naše najvyššie ťšťastie na tomto svete. Aťž na druhom svete uvidíme a pochopíme aké bolo nesmierne veľké. Uvaťzujte, milé deti, nad tým, ťže smrteľný ĥlovek, úbohý, biedou kaťždého druhu obťaťžené stvorenie, môťže sa odvážieť ĥo najuťžšie spojiť s Pánom Bohom, poťžívať ho ako duševný pokrm a z Pána neba a zeme, tak povediac, urobiť kaťždodenný chlieb! Ó, zázrak nad zázrakmi, ó, nepochopiteľná láska, ktorá všetka sa ukladá do tieňa, ó nepochopiteľné ťšťastie, ktoré prevyšuje kaťždú predstavu! Ťžiaden ĥlovek, ba ani anjeli v nebi, nedokáťže to úplne oceniť a spoznať. Keby sme mali vieru, vo svetle ktorej by sme mohli len trochu pochopiť veľkosť tohto ťšťastia, tak by sme len preto si priali ťžiť na svete dlhšie, aby sme mohli denne prijímať milého Spasiteľa vo svätom prijímaní.

*

Keby sa mohlo spoznať všetky drahocenné milosti, ktoré obsahuje sväté prijímanie a udeľuje ich tomu, kto ho hodne prijíma, tak by naozaj nebolo niĥoho viac potrebného, aby naše srdce vyššie ťšľahalo radosťou, ťšťastím a blaťženosťou.

*

Všetky modlitby pri svätej omši sú prípravou na sväté prijímanie; a celý život pravého kresťana má byť prípravou na tento veľký, dôležitý čin.

*

Náš božský Pán a Spasiteľ nám dal slávnostné prisľúbenie: <<Všetko, o čo budete prosiť Otca v mojom mene, dá vám to!>> Predsa by sme na to nikdy nemysleli, žeby sme od Boha žiadali jeho vlastného Syna. Ale čo človeku by sa nikdy ani nesnívalo, čo by nikdy aj najbujnejšia fantázia nebola schopná vymyslieť, to urobil Boh. Čo by sa človek neodvážil ani vysloviť, ani pochopiť a čo by si nemohol ani želať, Ježiš Kristus to dokázal vo svojej láske prisľúbiť a uskutočniť. Odvážili by sme sa niekedy prosiť Boha, aby jeho Syn zomrel za nás a dal nám jeho telo za pokrm a jeho krv za nápoj? – Nie! A predsa sa to stalo. Aké podivuhodné tajomstvo! Keby toto všetko tak nebolo, človek by si vymýšľal veci, ktoré Boh by nemohol uskutočniť; išiel by vo vynaliezavej láske ďalej, než Boh! A to nie je možné, lebo Boh sa nedá prevýšiť v láske a veľkodušnosti.

*

Sväté prijímanie pôsobí na dušu takým spôsobom, ako duhadlo na slabo blikajúci oheň, ktorý pomaly dohára, ale má ešte pod popolom žeravé uhľíky. Rozfúka ich a oheň horí znova. Keď cítime, že naša láska k Bohu v srdci chladne a sväté prijímanie by sme skutočne nemohli prijať, potom ho nahradíme rýchlo aspoň skrze duchovné sväté prijímanie. Keď nemôžeme ísť do kostola, tak obráťme sa aspoň v tú stranu, kde je bohostánok. Boh nepozná žiadnu deliacu stenu, ktorá by ho odlučovala od nás. Sväté prijímanie môžeme prijať len raz cez deň. (Pozn.: Teraz môžeme dva krát, ak sa zúčastníme na sv. omši.) Duša, ktorá horí láskou, dopĺňa tento nedostatok skrze túžbu prijímať ho v každom okamihu. A toto je duchovné sväté prijímanie.

*

Aká musí byť krásna duša v nebi, ktorá tu na zemi často a hodne pristupovala k svätému prijímaniu a sa spájala s milým Bohom. Potom aj jeho oslávené telo svojim jasom presvieti naše telo a jeho poklonyhodná krv sa zmieša s našou krvou. Naša duša bude obklopená požehnanou dušou Bohočloveka cez celú večnosť, kde sa budeme tešiť v čistej a dokonalej láske.

*

Najväčšie čo je a čo môže byť, moje milované deti, je Najsvätejšia sviatosť oltárna. Keby sme porovnávali dobré skutky celého sveta s jedným dobrým a hodným svätým prijímaním, tak to je tak, ako keby sme porovnávali zrnko piesku ku nejakému vrchu. Proste po prijatí svätého prijímania, aby vám to udelil Boh. On vám udelí všetko vo svojej добрote, o čo ho budete prosiť, ak mu budete obetovať svojho Syna a zásluhy jeho utrpenia a smrti.

*

Keby kresťania mohli pochopiť všetky nesmierne dobrodenia, ktoré sú uzavreté v svätom prijímaní, nič ďalšieho by nepotrebovali, aby ich srdce nadobudlo uspokojenie. Skúpy sa už nebude naháňať za svojimi cennosťami a ctibažný sa už nebude viac starať o slávu. **Človek, keby opustil zem, to ako keby sa zbavil iba prášku, keby mohol vyletieť do neba.** Sväté prijímanie je spojenie sa s Ježišom! Ó, aké šťastie daroval Boh svojmu stvoreniu!

*

Všetko naše šťastie spočíva v tom, aby sme viedli taký život, žeby sme boli hodní často prijímať nášho Spasiteľa, lebo len tak môžeme dúfať, že získame nebo.

*

Moje deti, (Pozn.: Výraz <<Moje milované deti>>, zvykol farár z Arsu používať nielen pri katechéze detí, ale sa takto prihováral aj dospelým poslucháčom pri kázni.) kto by pochopil hodnotu svätého prijímania, ten sa bude chrániť aj najmenších chýb. Ten bude stále udržiavať svoju dušu v nevinnosti pred Božími očami. Dnes ste sa všetci vyspovedali, ako sa nazdávam... Teraz myslite na to, aby ste dávali pozor sami nad sebou. Ste šťastní v myšlienkach, že zajtra budete môcť prijať milého Spasiteľa. Ráno nemôžete uraziť milého Boha; vaša duša bude ponorená do drahocennej krvi nášho Pána. Aký krásny, len pravého kresťana hodný život!

*

Keď sa pripravujeme prijať telo Pána vo svätom prijímaní, musíme byť preniknutí myšlienkami, že chceme spokojne zomrieť a s plnou dôverou predstúpiť pred súdnu stolicu Pána Ježiša.

*

Keď prijímame Pána Ježiša vo svätom prijímaní, posilňuje sa náš duch, sme posilnení do boja, naše úmysly sú čistejšie vo všetkom čo konáme a naša láska sa rozpaľuje čoraz viac. Kto by mohol pochopiť šťastie kresťana, ktorý prijíma Pána Ježiša do svojho srdca? Stáva sa malým nebom, tak bohatým, ako celé nebo.

*

Celé naše šťastie na tomto svete spočíva v tom, že prijímame Ježiša Krista vo svätom prijímaní. Keby sme pochopili veľkosť šťastia, ktoré sa nám udeľuje pri prijímaní Ježiša Krista, neusilovali by sme sa sústavne o to, aby sme ho boli hodní?

*

Prekvapenie, ktoré nás bude sprevádzať cez celú večnosť, je tá okolnosť, že sme počas nášho pozemského života mohli prijímať tak veľkého Boha, kým my sme tak malí a biedni.

*

Dôvody, ktoré nás musia podnecovať k tomu, aby sme sa približovali k Pánovmu stolu, sú tieto:

1. pretože sám Ježiš Kristus sa nám núka, ak chceme mať večný život;

2. lebo ho vo veľkej miere potrebujeme, aby nás posilňoval proti útokom diabla;

3. aby nás odpútal od sveta a celkom privinul k Bohu.

*

Keď často a hodne prijímame, tak potom naše myšlienky, naše túžby, ako aj všetky naše činnosti a podnikania, majú ten istý cieľ, ako mali tie, ktoré mal Ježiš Kristus počas pozemského života a vykonával dielo vykúpenia. Milujeme Boha, leží nám na srdci duchovná a pozemská bieda blížneho, nemyslíme na to, aby sme sa nalepili na zem, náš duch myslí len na nebo a naše srdce po ničom inom tak netúži, ako po vlastnení Boha.

*

Moje deti, zvlášť sú šťastní tí, ktorí sa spájajú so svojim Vykupiteľom skrze sväté prijímanie v hodine smrti. Potom, keď hneď po smrti Boh Otec rozsudzuje ich pri osobitnom súde, vidí ešte telo svojho Syna a nemôže ich zatradiť naveky. Nie, nie! Vidíte teda, moje deti, akú výhodu zabezpečuje prijatie posledných sviatostí.

*

Ak po prijatí svätého prijímania máme vo svojom srdci Boha, musí vzplanúť horlivosť a láska. Srdce emauzských učeníkov horelo, keď Ježiš sa k nim prihováral na ceste.

*

Stačí jedno jediné dobre prijaté sväté prijímanie, aby sa úplne premenila duša, aby horela láskou k Bohu a bola plná opovrhovania pozemskými vecami. O tom jeden príklad!

Nie je dlho odvtedy, čo prišiel do Arsu jeden veľký človek tohto sveta, aby sa vyspovedal. Po svätom prijímaní urobil nasledovné rozhodnutie: svoje značné vlastníctvo – 300 000 frankov – rozdelil na tri časti. Prvú (100 000 frankov) určil na výstavbu kostola, druhú daroval chudobným a tretiu prenechal svojim príbuzným. Pre seba z celého svojho bohatstva nenechal nič, ale zriekol sa sveta a vstúpil do prísnej kajúcej rehole trapistov. Hľa, čo spôsobilo jediné dobré sväté prijímanie.

*

Keď sa ide na sväté prijímanie, vznikne celkom mimoriadny pocit, neopísateľná blaženosť, prenikne celé telo a rozšíri sa do jeho celej rozlohy. Čo je to? – Je to Ježiš, ktorý sa spojil so všetkými časťami nášho tela a unáša sa od radosti. Sme nútení povedať so svätým Jánom: <<To je Pán.>> (Pozn.: Tieto pocity môžu byť pri svätom prijímaní, ale nie sú nevyhnutne s ním spojené. Preto ak ich niekto nemá, nech sa preto neznepokojuje.)

*

Ó, človeče, aký si veľký, že sa živíš telom Boha a napájaš sa jeho krvou! Aký krásny život, keď svoje dni prežívaš v stálom spojení s Bohom. Takýto život je nebo na zemi; tu niet súženia, niet viacej kríža. Pocítil si šťastie u seba prijať milého Spasiteľa, tak tvoje srdce bije istý čas dlhšie vo zvláštnej radosti a šťastí.

*

Vezmite nádobu plnú voňavej tekutiny a dobre ju zatvorte. Potom jej príjemná vôňa sa tak dlho uchová, pokiaľ budete chcieť. Podobne budete aj vy, keď budete chrániť nášho Pána po svätom prijímaní v sústredenosti, cítiť oheň, ktorý ste prijali, ktorý do vás vlieva náklonnosť k dobrému a odpor voči zlu.

*

Nerád vidím, ak niekto sa vráti od Pánovho stola a ihneď uchozí knižku a číta z nej. Ó, nie, čo môže byť platné ľudské slovo, keď sám Boh je tu a sa s nami rozpráva?

*

Pretože Boh chcel dať seba samého vo sviatosti svojej lásky, vliat do našej duše nekonečnú túžbu, ktorú len on môže naplniť. Ak my nevyťažíme z tejto sviatosti, ktorá je plná útechy, správny úžitok, tak sa podobáme pohrdajúcemu človekovi, ktorý ležal vedľa potoka a zomrel od smädu; stačilo mu len hlavu otočiť, aby našiel vody v hojnosti. Podobáme sa bláznovi, ktorý ostáva chudobný vedľa vzácných vecí; potreboval len ruku natiahnuť a vziať, aby sa stal bohatým.

*

Ó, moje deti, aká bude krásna duša vo večnosti, ktorá často a hodne prijímala svojho Pána a Boha vo svätom prijímaní. Telo nášho Pána prenikne naše telo a jeho poklonyhodná krv zmieša sa s našou krvou; naša duša bude spojená cez celú večnosť s dušou nášho Pána. Tam sa bude tešiť z čistého a dokonalého šťastia. Ak duša niektorého kresťana, ktorý prijal nášho Pána, vojde do raja, rozmnoží sa radosť v nebi. Anjeli a Kráľovná anjelov predstúpia pred neho, lebo v tejto duši spoznajú Božieho Syna. Až potom bude táto duša odškodnená za obety a námahy, ktoré ju postihli počas pozemského života a ktoré pretrpela.

*

Keď ste prijali Spasiteľa, musíte stále mať pri tom istý úmysel a keď sa chystáte prijať Pánovo telo, máte hovoriť: << Ó, najdobrotivejší nebeský Otče, obetujem ti teraz tvojho milého Syna, ktorý bol sňatý z Kríža, vložený do rúk najsvätejšej matky, ktorá ho obetovala za nás. Obetujem ti jeho najsvätejšie telo a jeho predrahou krv. Prosím ťa ústami najsvätejšej matky, odpusť mi moje hriechy, aby som ho prijal hodne a získal túto alebo takúto milosť: vieru, lásku, poníženosť, atď. >>

*

Ten, kto hodne prijíma, rozplynie sa v Bohu ako kvapka vody v oceáne. Aké by to bolo krásne, keby sme mysleli na to, že sa v hĺbke tejto lásky rozplynieme pre celú večnosť.

*

V deň súdu bude Pánovo telo vidieť skrze oslávené telá tých, ktorí ho hodne prijali na zemi, preniknuté svetlom a bude prebleskovať ako zlato cez meď a striebro cez olovo.

*

Moje deti, pripomeňte si udalosť, ktorú som vám najnovšie hovoril o svätom kňazovi, ktorý sa modlil za svojho zomrelého priateľa. Na okamih mu Boh dovolil dozvedieť sa, že jeho duša je v očistci a že mu prišlo na myseľ, že nič lepšieho nemôže vykonať, ako obetovať svätú omšu za jeho pokoj. Keď prišlo k premeneniu, vzal hostiu do svojich rúk a modlil sa: <<Svätý a večný Otče, urobme výmenu. Ty máš dušu môjho priateľa, ktorá je v očistci a ja držím telo tvojho Syna, ktoré je v mojich rukách! Teda dobre – oslobod' môjho priateľa a ja ti obetujem tvojho Syna so všetkými zásluhami jeho utrpenia a smrti.>>

V okamihu pozdvihovania svätej hostie skutočne videl dušu svojho priateľa, ako sa ligoce a vstupuje do nebeskej slávy. Nuž dobre, moje deti, ak chcete niečo od Boha vyprosiť, robte podobne. Obetujme mu po svätom prijímaní jeho milého Syna so všetkými zásluhami jeho utrpenia a smrti a Boh nám nič neodoprie.

*

Duša si to pokladá za česť, že sa zbožne nakrímila Kristovým telom a krvou. Potom sa ani spoznať nemôže, ako sa úplne zmenila vo svojich skutkoch a rečiach. Je plná lásky, ponížená, priateľská a taká, ktorá miluje sebazapieranie; vo svojej láskyplnej skromnosti dobre vychádza so všetkými ľuďmi. Duša je schopná podstúpiť veľké obety.

*

Keby sa nás po svätom prijímaní niekto opýtal:<<Čo vnášate do vášho domu? >>, mohli by sme odpovedať: <<Vnášam nebo!>> Jeden svätý povedal, že sme nositeľmi Boha. Je to veľká pravda, ale my nemáme dostatočnú vieru. Nechápeme svoju dôstojnosť. Keď odchádzame od svätého stola, tak sme tak šťastní, ako by boli šťastní traja Mudrci z Východu, keby mohli milého Ježiša, ktorého našli v Betleheme, zobrať so sebou do vzdialenej vlasti.

*

Ó, duša človeka, aká si veľká, veď len Boh ťa môže uspokojiť! Pokrmom duše je telo a krv nášho Boha! Ó, nebeský pokrm! Duša sa môže živiť len Bohom. Mimo Boha sa nenachádza nič takého, čo by jej vystačovalo; mimo Boha sa nič také nenachádza, čo by mohlo utíšiť jej hlad; nevyhnutne musí mať svojho Boha! Aké sú šťastné čisté duše, ktoré majú šťastie sa spájať s našim Pánom skrze sväté prijímanie. V nebi sa budú blyšťať ako krásne diamanty, lebo Boh v nich vidí seba samého.

*

Všetky stvorené živé bytosti potrebujú pokrm, aby mohli ostať pri živote. Preto Boh ustanovil, aby rástli stromy a rastliny; je to starostlivo prestretý stôl, ku ktorému prichádzajú všetky zvieratá, aby našli taký pokrm, ktorý oni potrebujú.

Ale aj duša človeka sa musí živiť. Kde sa nachádza pre ňu pokrm? Moje deti, keď Boh chcel dať pokrm pre našu dušu, aby ju udržal pri živote počas pozemského života, prebehol

očami po všetkých stvorených veciach, ale nenašiel nič takého, čo by jej bolo hodné. Potom sa obrátil na seba a rozhodol sa, že jej dá za pokrm seba samého.

*

Ale – budete mi hovoriť – ak sväté prijímanie je tak niečo veľkého a vznešeného, prečo potom mnohí katolíci majú tak málo pochopenia pre neho, opovrhujú a podceňujú tento Boží dar a zbožné duše, ktoré pristupujú k svätému prijímaniu vysmievajú a nimi pohrdajú? (Pozn.: Takto to bolo v časoch arského farára (1786-1859). Dnes, vďaka eucharistickému pápežovi Piusovi X., sa v tejto veci mnoho zmenilo k lepšiemu.) Stáva sa to žiaľ preto, lebo títo biedni, nešťastní a zaslepení kresťania, ktorí sú kresťania iba podľa mena, nikdy neokúsili veľké šťastie, ktoré spočíva v častom a hodnom prijímaní milého Spasiteľa vo svätom prijímaní.

Ak teda smrteľný človek, biedne stvorenie, sa môže živiť samým Bohom a urobiť si ho každodenným pokrmom, to je naozaj zázrak nad zázrakmi. Ó, láska bez hraníc! Ó, bezhraničné šťastie, ktoré nepoznajú ani anjeli v nebi. Môj Bože, akú nadmernú radosť musí cítiť katolík, ktorý má vieru a odchádza od svätého prijímania, ktorý nesie vo svojom srdci nebo! Ó, nadmieru šťastný dom, v ktorom býva takýto kresťan! S akou úctou by sa mali dívať ľudia na takéhoto kresťana, ktorého srdce sa stalo druhým bohostánkom, keby mali vieru!

*

Ale – budete mi snád' ešte hovoriť, že keď toto šťastie je tak veľké, prečo nám prikázala Cirkev len raz v roku pristúpiť k svätému prijímaniu? – Tento príkaz nie je vynesenej pre dobrých a horlivých kresťanov, ale len pre lenivých a ľahostajných kresťanov, ktorí sa nestarajú o spásu svojej duše. V prvých kresťanských časoch bolo najväčším trestom vylúčenie od prítomnosti na svätej Pánovej večeri, ktorý naša matka, svätá Cirkev, vynášala nad neporiadnymi kresťanmi a obrala ich o radosť môcť prijať svojho Pána a Boha vo svätom prijímaní. Ináč mohli vždy prijímať, keď boli na prítomní na svätej omši.

Neskôr sa to samozrejme zmenilo. Ó, aká smutná zmena zaujala miesto v kresťanstve! Môj Bože, ako sa to len mohlo stať, že sú takí katolíci, ktorí tri, štyri, päť alebo až šesť mesiacov prežijú v ľahostajnosti bez toho, žeby poskytli svojej biednej duši nebeský pokrm a ju zachránili pred hladom a biedou!

Môj Bože, aké je to nešťastie a aké je to neblahé zaslepenie! Vlastniť tak mnohé a silné prostriedky, ktoré sú schopné uzdraviť choré duše a pritom ich nepoužiť! Ach, so slzami a chvením musíme vyznať: nič nešporíme pri starostlivosti o telo, ktoré skôr alebo neskôr sa pomíne a bude korisťou pre chrobákov, kým dušu, ktorá je stvorená na Boží obraz a je nesmrteľná, zanedbávame a jednáme s ňou s tou najvynaliezavejšou ukrutnosťou.

Keď videla naša matka, svätá Cirkev, ako mnohí kresťania úplne stratili zo svojich očí spásu svojich duší a nemajú žiadnu túžbu po nebeskom chlebe, tak v nádeji, že strach pred večným trestom u týchto zaslepených kresťanov otvorí oči príkaz, ktorý zaväzoval trikrát v roku pristúpiť k svätému prijímaniu: na Vianoce, Veľkú noc a Turíce. V nasledujúcom období, keď kresťania sa stávali stále viac ľahostajnejšími, že to došlo až k najkrajnejšiemu, tak uložila pod trestom vylúčenia z cirkevného spoločenstva povinnosť aspoň raz v roku vo veľkonočnom období prijať najsvätejšiu sviatosť oltárnu. Ale o akom neblahom zaslepení svedčí tento prísny cirkevný príkaz, keď musí nútiť katolíka hľadať svoje šťastie!

*

Vy, ktorí sa len zriedka približujete k Pánovmu stolu, hoci veríte v skutočnú prítomnosť Krista v najsvätejšej sviatosti a často ste o tom poučovaní, že najsvätejšia Eucharistia je pre vaše biedne duše nevyhnutne potrebný pokrm, viete aj to, čo tým robíte?

Vy tým nasledujete židov. My im vytýkame že neprijali Spasiteľa Ježiša Krista a neuznali ho za svojho Mesiáša. Zaslepení židia si takto počínali, lebo ho nepoznali. Vy ho ale poznáte a spôsobujete takú istú potupu, nakoľko nenosíte v sebe žiadnu túžbu, aby sa vaše duše s ním spájali vo svätom prijímaní.

*

Nesmiete zabudnúť, že raz pri poslednom zvláštnom súde Ježiša Krista po vašej smrti, bude sa vyžadovať od vás zodpovednosť aj za všetko dobro, ktoré ste mohli vykonať a nevykonali ste ho. Predloží vám pred oči všetky sviatosti, ktoré ste mohli prijať počas vášho života; ako často ste mohli požívať jeho telo a piť jeho krv, keby ste viedli nábožný život a chceli sa viacej starať o vaše duše. Ó, veľký Bože, aké predložíte potom ospravedlnenie a čo sa s vami stane?

*

Keď sa nám naskytne príležitosť každý deň zúčastniť sa na kráľovskej hostine, ktorú hradí náš hostiteľ, tak museli by sme byť veľmi zvláštni ľudia, žeby sme nechceli získať z toho nejaký úžitok.

*

Svätá Magdaléna z Pazzi nám hovorí, že jedno jediné sväté prijímanie, ktoré prijmem s čistým srdcom a nežnou láskou, vystačuje k tomu, aby nás priviedlo k vrcholu dokonalosti.

*

Svätá Terézia sa ukázala po svojej smrti jednej svojej spolusestre skrze sväté prijímanie boku nášho Pána Ježiša Krista. <<Prečo>>, takto sa pýtala dobrá sestra, ktorá bola udivená nad týmto pohľadom, <<prečo, ó Ježišu, sprevádzaš Teréziu?>>

A božský Spasiteľ jej odpovedal, že Terézia sa tak veľmi často spájala s ním počas jej pozemského smrteľného života vo svätom prijímaní, že sa nemôže od nej odlúčiť.

*

V posledný deň sudca sveta, Ježiš Kristus, vzkriesi naše telo o toľko krajšie a slávnejšie, o koľko častejšie a hodnejšie prijímalo jeho telo vo svätom prijímaní. Žiadne iné cvičenie sa v čnosti nemôže v nebi urobiť oslávené telo tak krásne a ligotajúce sa ako sväté prijímanie.

*

Ó, keby sme mohli pochopiť, ako Ježiš Kristus veľmi túži po tom, aby sa mohol vracat' do nášho srdca! A keď vstúpi do neho, už nechce odísť z neho, nechce sa už viac odlúčiť od nás, ani v živote ani v smrti.

*

Ó, moji milí kresťania, prečo sa tak pomaly a namáhavo vlečiete na ceste spásy? Prečo máte tak málo odvahy a horlivosti, aby ste sa chceli objavovať na hostine, na ktorej by ste požívali chlieb anjelov, ktorý udeľuje slabým silu? Ó, keby ste vedeli, ako tento nebeský chlieb osladzuje všetko pozemské utrpenie! Ó, keby ste aspoň raz okúsili ako Ježiš Kristus milostivo a láskavo zostupuje k tým, ktorí ho požívajú vo svätom prijímaní! Podťe, milé deti a jedzte tento chlieb silných a budete sa vracat' zo svätého prijímania plní radosti a odvahy. Už sa nebudete viac obávať utrpení, búrok a bojov, lebo budete túžiť po tom aby ste sa páčili svojmu Spasiteľovi Ježišovi Kristovi.

*

V jednu veľkonočnú nedeľu po svätom prijímaní bola svätá Terézia uchvátená v Bohu. Keď prišla znova k sebe, cítila na svojich ústach celkom úplnú krv Ježiša Krista, ktorá jej spôsobila radosť a blaženosť, takže si myslela, že bude musieť zomrieť od lásky. <<Videla som>> - takto hovorí - <<môjho božského Vykupiteľa a Spasiteľa, ktorý mi povedal: <Moja dcéra, chcem, aby ti táto poklonyhodná krv, ktorá ti udeľuje toľko lásky a príjemnosti, bola použitá k tomu, aby si zachránila dušu. Neboj sa, nikdy ti nebude chýbať moje milosrdenstvo! Keď som vylial túto drahocennú krv, zakúsil som iba bolesť a horkosť; tebe ale bude udeľovať príjemnosť a lásku.>>>

Často sa prihodilo, že po prijatí svätého prijímania, zostúpili zástupy anjelov z neba, ktorí nachádzali radosť v tom, že sa s ňou spojili, aby chválili Vykupiteľa, ktorého nosila vo svojom srdci.

*

Po prijatí svätého prijímania, znova pocítite radosť a chuť nebeských vecí a ešte viac ako doteraz pohrdanie pozemskými. Naše zlé náklonnosti sa zoslabia, hriechy a neresti sa premôžu.

*

Povedzte mi predsa, ako by mohla vládnuť v srdci pýcha, ktorá do seba prijala Boha, ktorý sa ponížil až k úplnému zničeniu? Mohlo by sa biedne ľudské srdce zmietať

v sebaklame, že je niečím samo zo seba? Nie, ba naopak, našli by ste veľa dôvodov, ba až priveľa, žeby ste sa sami ponížovali a sebou pohrdali.

*

Mohlo by srdce, ktoré práve prijalo svojho Boha, ktorý je tak čistý, ktorý je sama svätosť, necítiť neprekonateľný odpor a hrôzu pred hriechom nečistoty a nebolo by skôr ochotné dať sa porezať na kúsky, než súhlasiť, nehovorím so zlou činnosťou, ale už aj so zlou myšlienkou!

*

Srdce, ktoré prijalo vo svätom prijímaní do seba toho, ktorému patrí všetko, Pána neba a zeme a ktorý strávil svoj život dobrovoľne v najväčšej chudobe, takže neraz nemal ani miesto, kdeby mohol skloniť svoju svätú hlavu a ktorý nemal ani zväzok slamy na smrteľnú posteľ, ale musel vydýchnuť ducha na kríži – povedzte mi, ako mohlo takéto srdce prilnúť k pozemským veciam, ktoré podnecujú k lakomstvu a hrabivosti, keď videlo, ako si počíнал Spasiteľ Ježiš Kristus.

*

Mohol by kresťan, ktorý prijal vo svätom prijímaní božského Vykupiteľa Ježiša Krista, ktorý zomrel za svojich nepriateľov, ešte prechovávať myšlienky pomsty alebo nenávisti proti tým, ktorí mu ublížili? Nie, naozaj nie. Skôr by sa tešil, že môže im preukázať dobro nakoľko by len mohol.

*

Tým, že sme prijali Ježiša Krista vo svätom prijímaní, získali sme s ním zároveň plnosť všetkých duchovných dobier a požehnaní. Posilnili sme sa vo svojej viere, cítime, že sme viac preniknutí večnými pravdami nášho svätého náboženstva. Lepšie spoznáваме ohavnosť hriechov a ich nebezpečenstvo pre spásu našich duší. Preľakneme sa viacej pri pomyslení na súd, pocítíme bolestnejšie stratu Boha. Keď sme prijali Ježiša Krista vo svätom prijímaní, posilní sa náš duch; sme vytrvalejší v bojoch, naše úmysly pri všetkej našej činnosti a vyhýbaniam sa sú čistejšie a zapaluje sa v nás stále viac láska k Bohu a k blížnemu. Myšlienka, že vlastnime vo svojom srdci Ježiša Krista, potom radosť, ktorú precitujeme v tomto šťastnom okamihu, sa nám zdá, že sme tak spojení a zlúčení s Bohom, že náš duch nemyslí na nič iné a naše srdce nemôže po ničom inom túžiť, iba po Bohu. Tak veľmi nás napĺňa myšlienka na dokonalé vlastnenie Boha, že sa nám zdá, že život je dlhý; nezávidíme až tak veľmi tým, ktorí môžu dlho stráviť tu na zemi, ale skôr tým, ktorý boli odvolaní včasne, aby sme sa mohli navždy spojiť s Bohom. Všetko, čo nám pripomína krehkosť a nevládnosť nášho tela, spôsobí nám radosť, namiesto smútku a strachu.

5. KRÍŽ A UTRPENIE

„Kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba, vezme svoj kríž a nasleduje ma.“

Mk 8,34

„A kto ide za mnou a nenesie svoj kríž, nemôže byť mojim učeníkom.“

Lk 14,27

„Veru, veru, hovorím vám: Ak budete o niečo prosiť Otca v mojom mene, dá vám to.“

Jn 16,23

Každý človek musí trpieť, či to chce, alebo nechce. Je ale rôzny druh a spôsob akým sa ľudia stavajú voči utrpeniu. Jeden znáša utrpenie trpezlivo ako kajúci lotor a iný nadáva ako nekajúci lotor. Obidvaja museli znášať jedno a to isté; jeden ale pochopil, že svojim utrpením si zhromažďuje zásluhy pre nebo a pokladal to za zadostúčenie za svoje hriechy. Ukrižovaný Spasiteľ sa k nemu obrátil a povedal mu tieto potešujúce slová: „Veru, hovorím ti: Dnes budeš so mnou v raji!“ (Lk 23,43) Druhý sa ponosoval a nadával, preklímal a urážal Boha; zomrel v hrôzostrašných pochybnostiach.

*

Podľa jednohlasného svedectva všetkých svätých, kríž a utrpenie, protivenstvá a nepríjemnosti každého druhu, sú najlepším prostriedkom, pomocou ktorých sa duša prinavracia k Bohu. Taktiež vidíme, že najväčší svätí boli nositeľmi najväčších krížov; Boh len svojich priateľov vyznamenáva krížom. Pomyslite si len na sv. Alexa. Žil 14 rokov ukrytý v úzkom uhle pod schodišťom; predsa v tom poľutovaniahodnom stave stále opakoval slová: <<Bože môj, ty si spravodlivý, ty ma zošľachtuješ, lebo ja som hriešnik a ty ma miluješ.>>

*

Od toho okamihu, v ktorom sme svätým krstom boli prijatí do počtu Božích detí, naložili sme na seba kríž, ktorý nás opustí len pri smrti.

*

Kríž možno znášať dvojakým spôsobom: s láskou, alebo bez lásky. Svätí niesli svoj kríž a utrpenie v trpezlivosti, s radosťou a vytrvalosťou, lebo milovali. My sa na utrpenie hneváme, sme plní znechutenia a nespokojnosti, pretože nemilujeme. Keby sme dokonale milovali Boha, milovali by sme svoj kríž, s túžbou a s trpezlivosťou ho očakávali, áno, s radosťou ho znášali, so svojim krížom by sme boli úplne vyrovnaní a spokojní, že z lásky k tomu, ktorý za nás podstúpil také mnohé ukrutné muky, môžeme niečo trpieť. Na čo by

sme sa len mali sťažovať? Či biedni pohania, ktorí sú nešťastní, nemali by vedieť niečo o Bohu a o jeho dokonalosti, ktorí tak isto znášajú kríž, ale bez útechy?

*

Pozrite sa, moje deti, veď len prvý krok na ceste kríža niečo stojí. Najhorší a najväčší kríž je strach pred utrpením. Chýba nám odvaha prijať kríž. Aký to nerozum. Veď môžeme robiť čo len chceme, všade nás očakáva náš kríž; nemôžeme mu uniknúť.

*

Hovoríte, že utrpenie je ťažké. Utrpenie je radostné a milé! Utrpenie je šťastie. Musíte ale milovať v utrpení a trpieť v milovaní.

*

Prečo sa obávame kríža? Čo tým môžeme stratiť? Prečo ho nepoužijeme na to, aby sme skrze neho prišli do neba?

*

Raz sa jeden zbožný rehoľník sťažoval nášmu Pánovi, že ho prenasleduje. <<Pane>>, pýtal sa, <<čo som len urobil, že som tak týraný?>> Náš Pán mu odpovedal: <<A čo som urobil ja, že ma vyviedli na vrch Kalvárie a usmrtili na kríži? Rehoľník to uznal; s plačom prosil o odpustenie a od toho času sa už viac neodvážil sťažovať na svoj kríž a utrpenie.

*

Svetácki ľudia sú nešťastní ak majú kríž, ale dobrí kresťania sú nešťastní vtedy, ak kríž nemajú. Kresťan žije uprostred kríža a utrpenia, ako žije ryba vo vode. Len skrze kríž sa môžeme dostať do neba, do spoločenstva svätých.

Vyvolení v nebi vidia, že radosť a šťastie, ktoré požívajú, prišlo na nich skrze kríž, a že na tomto svätom dreve sa zrodila tá láska, ktorou sa naveky opájajú. Naproti tomu čistá prítomnosť kríža spôsobuje zatrateným zúfalstvo.

*

Je iba jeden prostriedok ako uniknúť krížu – musí sa mu ísť v ústrety. Toto si dobre uvedomte! Kto takto robí, ten snáď narazí na kríž, ale toto ho neznepokojuje; vezme ho na seba s plnou radosťou a odvážne ho nesie. Kríž spája s Ježišom; toho, kto ho s láskou nesie, toho očisťuje a vynáša ho z hĺbočín zeme do neba. Odstraňuje prekážky, ktoré ľuďom vytvára ich vlastné srdce. Kríž sprevádza človeka ponad priepasti tohto života tak, ako

sprevádza človeka most ponad vodu. Veď pomyslíte na svätých, ktorí trápili seba samých, ak ich nikto neprenasledoval.

*

Na kríži je zasadená nebeská manna, totiž poklony hodná sviatosť Eucharistie, ktorá bude pokrmom pre naše duše až do skončenia sveta. Na kríži je tajuplné hrozno, ktorého šťava bude občerstvovať naše duše počas pozemského vyhnanstva.

*

Žiaľ, mnohí ľudia sa obracajú ku krížu chrbtom. Ale čím viac hľadajú možnosť utiecť pred ním, tým ich postihuje tvrdšie a ťažšie a dolieha na ich ramená. Počínajte si tak, ako sv.

Andrej, ak chcete byť múdri – idte krížu v ústrety! Apoštol videl kríž, na ktorom mal zomrieť. Pred jeho očami sa vznášal vo vzduchu ponad zem a on plný radosti zvolal: <<Buď pozdravený kríž, ó milovaný kríž, ty podivuhodne vrelo očakávaný kríž! Zober ma do tvojho náručia! Vezmi ma ďaleko od ľudí a prived' ma znova k svojmu majstrovi, ktorý ma vykúpil na svojom dreve.>>

*

Keby sa vás niekto spýtal: <<Čo musím robiť, aby som bol bohatý?>>, odpovedali by ste mu: <<Pracovať!>> A ak chceme prísť do neba, musíme trpieť. Cestu nám už ukázal milý Spasiteľ v osobe Šimona z Cyrény. Ježiš vyžaduje od svojich priateľov, aby mu pomáhali niesť kríž. Boh chce, aby sme nikdy neodvrátili svoj zrak z kríža. Stavíme ich na verejných miestach, na výšinách, na kopcoch, aby sme si stále pri pohľade na ne pripomínali Kristovo utrpenie a vždy si mohli povedať: <<Hľa, tak veľmi Boh miloval svet.>>

*

Len skrze kríž a utrpenie môžeme prísť do neba. Všetky choroby, pokušenia a protivenstvá sú pre nás cesty do neba. Všetko čo nás tu na zemi trápi, rýchlo sa pomíne.

Myslite na svätých, ktorí prišli do neba, na svätých mučeníkov! Pán Boh od nás nežiada telesné mučenie, iba mučenie srdca a vôle. Božský Spasiteľ nás predchádza svojim vznešeným príkladom. Chceme si počínať

ako vojaci Napoleona. Neodvážili sa raz prejsť cez most, lebo tam nepriateľ rozostavil svoje kánony. Napoleon to pochopil. Rýchle vztýčil zástavu, zaútočil ako prvý a všetci ho nasledovali. Robme aj my podobne. Nasledujme milého Spasiteľa, ktorý nás predchádza na krížovej ceste.

*

Ó, aká útecha pre kresťana, ktorý pri smrti drží vo svojich rukách kríž, a to tým, že vo svojom živote často o ňom uvažoval a miloval ho!

*

Môže sa prizerať kresťan na kríž a pritom nepocítiť prebudenie výčitiek svedomia, nepoznať čím je a čo má konať?

*

Choroba je veľmi cennou Božou milosťou. Privoláva nás naspäť k Bohu a dáva príležitosť zamyslieť sa sám nad sebou. Neoberá nás o život, ale nám ukazuje, aké sú všetky stvorené veci, dobrá, zábavy, pocty, atď. bezcenné a hodné opovrhnutia, a že nie sú hodné toho, aby sa na ne uplo naše srdce. Dni a noci, ktoré strávime na posteli v chorobe, sú pre nás naozaj drahocenným časom! V tomto čase v spomienkach prebehne celý náš život a spomenieme si na dobro a zlo, ktoré sme urobili.

*

Ó, Bože, keby sme mohli pochopiť, akým veľkým dobrodením je pre nás kríž a utrpenie, ktoré pochádza z tvojich rúk! Nezabudnime, že v smrti bude kríž pre nás jediným útočiskom.

*

Boh žije a umiera v utrpení, ale kresťan, ktorý je obťažovaný hriechmi, nechce trpieť!

*

Kto by mal odvahu natrvalo čo len jednu vášeň uspokojovať, keď vidí Boha pribitého na kríži?

*

Spomeňte si na sv. Lidwinu. V mladosti bola mimoriadne krásna. Obávala sa, že pre túto krásu by mohla si poškodiť na duši, preto prosila Boha, aby sňal z nej túto krásu, aby neupadla do hriechov a nebola naveky zatratená. V tú hodinu bola celá pokrytá malomocenstvom, takže pre ľudí svojho okolia sa stala obrazom úbohosti, odporu a biedy. Až do svojej smrti, ktorá nastala o 38 rokov, zotrvala v tejto chorobe, ale v tomto dlhom čase choroby, nevyriekla ani jediné slovo sťažnosti, ktorým by sa ponosovala na svoj biedny stav. Ako je veľa tých, ktorí sú teraz v nebi, a horeli by v pekle, keby im dobrotivý Boh nebol daroval milosť dlhotrvajúcej choroby.

*

Svätá Terézia rozpráva, že sa jej jedného dňa zjavil Pán Ježiš a povedal: <<Dcéra moja, nediv sa nad tým, čo vidíš. Moji verní služobníci kráčajú v živote tak, že sa nimi pohrda a nesú kríž. Čím viac môj Otec niektorú dušu miluje, tým viac na ňu nakopí utrpenia.>>

*

Chcete, aby vaše utrpenie bolo ľahké, áno, sladké a príjemné? Podťe so mnou na chvíľku ku podstavcu kríža, na ktorom sme boli znovuzrodení v Ježišovi Kristovi.

*

Jedna chudobná žena už dlho ležala chorá na posteli. Keď sa jej pýtali, čo jej dáva silu, že tak trpezlivo znáša bolesti, odpovedala: <<Áno, som spokojná a chcem byť takou, ako to chce Boh, takže by som za nič na svete nechcela zmeniť svoj stav. Ak myslím na to, že je to Božia vôľa, ktorá ma necháva trpieť, tak som plná radosti.>>

*

V kríži hriešnik nachádza obrátenie a spravodlivú vytrvalosť. Ó, vzácny a drahý kríž! Aký bude silný a ako sa budú obávať pekelné mocnosti toho, ktorý sa často zdržiava pri nohách tvojho kríža!

*

Pri nohách ukrižovaného sa učíme, čo je hriech, aká je cena našej duše a aká je láska Boha voči nám ľuďom.

Pri kríži zbadáme, ako sa otvára naše srdce a učíme sa poznávať, čo urobil Boh pre nás a čo my musíme urobiť pre neho.

Hľadajme často miesta s krížom a zbadáme v ňom kľúč, ktorý nám otvorí nebo a zamkne peklo.

*

Nasledujte Ježiša ako takého, ktorý nesie kríž a nebudete sa báť smrti, ba naopak, bude pre vás šťastím, lebo on sa spája s vami. Ak budete žiť tak, že nepriľnete k veciam tohto sveta, potom bude celé vaše srdce pre nebo.

*

Kríž obklopuje a zatieňuje celý svet. Vztyčuje sa na všetky štyri strany sveta. Každá krajina má na ňom svoju účasť. Pri cestách sú kríže ako krásne a pevné kamenné mosty, ktoré

prechádzajú ponad rieky. Kresťania, ktorí necítia utrpenie, kráčajú ponad rieku po slabom a krehkom moste, s tenkými trámami, ktorý sa môže zrútiť v každom okamihu.

*

Kto nemiluje kríž, môže byť snád' aj šťastný, ale veľmi ťažko. Jeho duša bude len ako malá hviezda na oblohe večnosti. Kto ale tu na zemi pre milého Boha trpel a bol prenasledovaný, ten sa bude skvieť, ako svietiace slnko. Ak sa kríže premenia na zväzok plameňov lásky, budú sa podobať zväzku trnia, ktorý keď sa hodí do ohňa, zhorí na prach. Trnie je tvrdé, ale prach mäkký.

*

Kríž nás vedie do neba. Aká to útecha trpieť, keď hľadá na nás Božie oko a my večer pri spytovaní svedomia budeme môcť povedať: <<Ako dobre, moja duša, dnes si bola dve alebo tri hodiny podobná Pánu Ježišovi; s ním si bola bičovaná, trním korunovaná a ukrižovaná.>> Aký je to potešiteľný poklad pre hodinu smrti! Ako ľahko je zomrieť, keď sa žilo na kríži.

*

Žihľavy vstrebávajú balzam; kríž vydáva zo seba sladkosť. Žihľava sa musí pevne stísať v ruke, aby nepichala a kríž sa musí stále pritísať na srdce, aby vydával zo seba sladkosť, ktorá mu je vlastná.

*

Utrpenia a protivenstvá nás privádzajú ku krížu a kríž nás privádza k nebeskej bráne. Len tí sú šťastní na tomto svete, ktorí si vo všetkých ťažkostiach zachovávajú pokoj srdca. Požívajú radosť Božích detí. Všetky utrpenia nosia v sebe sladkosť, ak sa trpí v spojení s Ježišom.

*

Kto lisuje krásne a sladké hrozno, získava vzácnu šťavu. Aj naša duša vylučuje pod lisom kríža šťavu, ktorá ju živí a dodáva jej silu. Ak neleží na našich pleciach kríž, tak sme suchí. Ak kríž nesieme odovzdane, cítíme sladkosť, šťastie a takú radosť, ako keby sme boli skoro v nebi. Stále sa nachádzame v dobrom spoločenstve u milého Boha, pri preblahoslavenej Panne Márii a všetkých svätých. Stoja po našom boku a dívajú sa na nás. Cesta do večnosti u dobrého kresťana je ako rekreačná cesta človeka, ktorého nesú na nosidlách po takej ceste, ktorá je vystlaná ružami.

*

Aké to protirečenie – Boh trpí za nás, Boh vylučuje slzy nad našimi hriechmi, ale my by sme nechceli trpieť, ale naopak, mať hlučné radosti!

*

Na tomto svete alebo musíme trpieť, alebo nemať nádej, že v nebi uvidíme Boha.

*

Ak teda uvažujeme o živote svätých, dozvedáme sa aj o ceste, po ktorej išli. Cítili sa nešťastní a Bohom opustení, ak neznášali nejaké utrpenie.

Sv. Bernard prijímal kríže s takou veľkou láskou, že raz so slzami v očiach povedal Bohu: <<Aký by som bol šťastný, Pane, keby som mal silu všetkých ľudí, aby som mohol znášať všetky kríže celého sveta.>> Keď svätú Alžbetu, grófku v Thuringene a dcéru uhorského kráľa, jej poddaní vyhnali z Wartburgu, ani na okamih nemyslela na pomstu, ale išla do kostola, aby tam zaspievala na znak vďačnosti Te Deum.

Veľký milovník kríža - sv. Ján Chrysostomus (Zlatoústý) – povedal, že radšej by trpel s Ježišom na kríži, ako kraľoval s ním v nebi.

Svätého Jána z Kríža prepadli nepriateľa s veľkou ukrutnosťou. Hodili ho do väzenia a tak ho

hrozne zbili, že sa celý zalial krvou. Svedkom, ktorí videli tento hrôzostrašný zločin, povedal: <<Moji priatelia, vy plačete, že trpím; nikdy som nemal šťastnejšiu hodinu.>> Tu sa mu zjavil božský Spasiteľ a povedal: <<Ján, akú odmenu ti mám dať za to, čo znášaš z lásky ku mne?>> - <<Pane>>, zvolal svätý, <<daj, aby som stále viac trpel!>> Teda vidíme, ako svätí lepšie pochopili než my šťastie, ktoré spôsobuje utrpenie pre milého Boha. <<Bože, môj Bože>>, zvolal sv. Augustín, <<nešetri ma na zemi; dovoľ mi trpieť. Ak mi len v druhom živote preukážeš milosrdenstvo, tak som spokojný.>>

Svätý František Saleský zvolal na nemocničnom lôžku: <<Aký som šťastný, že som našiel takýto ľahký prostriedok na zmierenie za svoje hriechy!>> O koľko je sladšie a radostnejšie urobiť zadostučinenie za svoje hriechy Božej spravodlivosti na nemocničnom lôžku, než v plameňoch oštievacieho ohňa.

*

Uvažujte nad osobou, ktorá miluje Boha, ktorá túži vidieť Boha v nebi! <<Ó, Bože>>, hovorí, <<ako málo znamenajú utrpenia v porovnaní k tým trestom na druhom svete, čo zasluhujú moje hriechy! Nechal si ma nakrátko v tomto svete trpieť, aby si ma urobil šťastným počas celej večnosti. Aký si dobrý, ó, Bože! Nech trpím; chcem byť opovrhovaný a nenávidený v očiach sveta; len nech mám šťastie sa ti páčiť, iného nič nechcem.>>

*

Aj keby boli naše utrpenia akokoľvek veľké, to len akoby Pán Boh sa nás dotkol jedným prstom; naproti tomu budú utrpenia a súženia, ktoré budeme musieť znášať na druhom svete, ktoré nám spôsobí jeho všemohúcnosť a hnev.

*

Ako je pekné každé ráno sa obetovať milému Bohu a prijať všetky utrpenia a protivenstvá z jeho ruky na zmierenie za naše hriechy. Musíme vyprosovať lásku ku krížu. Až potom to bude ľahké. Skúsil som to počas troch, štyroch rokov. Stretol som sa s veľkým sklamaním, protirečením a nedostatkami. Áno, mal som kríže...Takmer väčšie, než som mohol uniesť. Začal som prosieť lásku ku krížu. A bol som šťastný.

*

Nikdy sa nemáme prehrabávať v tom, aby sme zisťovali odkiaľ prichádzajú na nás kríže. Ten, ktorý nám ich posielajú, je milý Boh, ktorý ostáva naším najmilovanejším Otcom a skrze kríž a utrpenie nám chce dať príležitosť, aby sme mu prejavovali našu lásku.

*

Ak vstúpim do nejakého domu, tak hľadám dookola svojimi očami znamenie vykúpenia. Ak nenachádzam, tak musím žiaľovať nad nešťastím tohto domu i jeho obyvateľov...Čo si možno myslieť o takomto dome, v ktorom niet ani kríža, ani žiadneho iného kresťanského znaku?

Ach, možno si myslieť, že v tomto dome bývajú ľudia, ktorí stratili vieru, že sa stali nepriateľmi kríža a kresťanmi sú nanajvýš len podľa mena.

*

Je nevyhnutné, aby nás Boh očisťoval, lebo ináč by sme nepatrili do počtu jeho detí.

*

Jeden statočný vojak mi raz rozprával, ako počas jednej bitky, pol hodiny kráčal len po mŕtvolách. Zem bola od krvi červená a tak klzká, že nemohol bezpečne urobiť žiaden krok.

Ako ten vojak, tak musíme aj my na životnej ceste kráčať po utrpeniach a kríži, aby sme s istotou dosiahli nebeskú vlasť.

*

Kríž nám zaslúžil večnosť, ktorá je plná blaženosti, kríž premenil Pánov hnev na nekonečnú lásku, kríž prijal blesk z ruky večného Otca a naplnil ju namiesto neho požehnaním každého druhu.

*

Akú prednosť má pre kresťana dlhodobá choroba, ktorý ju vie využiť, lebo mu poskytuje účinné a silné prostriedky k prinavráteniu sa k Bohu, v nej kráčať a vykonať zadostučinenie Božej spravodlivosti za svoje hriechy...Mnohé duše až v deň súdu uvidia, že choroby ich zachránili na mnohé roky od očisťujúceho ohňa!

*

Ó, svätý kríž! Ó, vzácny kríž! Bez teba niet neba! Bez teba Boh by nebol náš! Bez teba večný nárek v pekle! Bez teba žiadne šťastie na druhom svete! Áno, to je ten kríž, ktorý z neba zniesol Boží Syn a túžil, aby na ňom zomrel a takto vykúpil celý svet.

*

Trpieť! V čom to spočíva? Je to iba okamih. Keby sme mohli v nebi stráviť osem dní, tak by sme pochopili cenu tohto okamihu. Nepokladali by sme žiaden kríž za príliš ťažký, žiadnu skúšku za nejakú trpkosť. Kríž je veno, ktoré dáva Boh svojim priateľom.

*

Ako lakomec túži po peniazoch, tak by sme mali túžiť po krížoch. Len oni nám dajú istotu pri poslednom súde. V tento deň hnevu sa budeme tešiť, že sme trpeli tu na zemi, hrdí na to, že sme boli ponížení a môžeme myslieť na bohatstvo svojich obiet.

*

Akú sladkosť nachádzajú zbožní kresťania, ktorí sú úplne odovzdaní Bohu v utrpení! Chutí im ako kyslý ocot, z ktorého vyteká množstvo oleja. Ocot ostáva síce stále octom, ale olej zmierňuje jeho kyslosť, až skoro zmizne. Neďaleko odtiaľ, v susednej farnosti, jeden chlapec bol tak chorý a biedny, že bol dlhý čas pripútaný k posteli. Jedného dňa som ho navštívil a pýtal som sa ho: <<Môj milý chlapček, ty naozaj tak veľa trpíš?>> On mi odpovedal: <<Nie, pán farár, bolesti, ktoré ma trápili včera, dnes už zmizli a ráno už nebudem cítiť nič z mojich dnešných bolestí.>>

<<Radšej by si chcel, aby si bol skoro uzdravený?>>

<<Nie, lebo pred chorobou som bol nedobrý a mohol by som sa znova takýmto stať. Preto radšej chcem ostať takým, akým som teraz.>>

To bol skutočný ocot, ale olej odstránil z neho kyslosť. My také niečo nepochopíme, lebo naše zmysly a túžby sú upriamené na pozemské veci. Deti, v ktorých si Boží Duch vytvoril príbytok, nás zahanbia. My sa prejavujeme ako vzdorovití, sťažujeme sa a nadávame, ak zošle na nás milý Pán Boh kríže. Sme tak citliví voči všetkému nepríjemnému, s čím prídeme do kontaktu, ako keby sme chceli byť zavinutí do vaty.

Modlitba arského farára

k preblahoslavenej Panne a Božej matke Márii:

<<Ó, nepoškvrnená Panna, ktorá dostávaš všetko od Boha, o čo prosíš, vypros nám živú vieru, hlbokú poníženosť, nepoškvrnenú čistotu, veľký odpor aj pred najmenším hriechom, horiacu lásku k tvojmu Synovi a zároveň k tebe! Pretože láska k tebe je znakom vyvolenia, tak zaprisahaj svojho Syna, nášho Spasiteľa, ktorý ti pred svojou smrťou poručil naše duše v osobe svätého Jána a preukázal nám milosť a milosrdenstvo! Ochraňuj nás v živote a zvlášť v hodine smrti! Urýchli oslobodenie duší našich bratov, ktorí sa nachádzajú v očistcovom ohni, aby im svietilo večné svetlo!>>

Preložené z knihy:

Leonz Niderberger (Hg.), Hl. Pfarrer von Ars, Glaubensschätze aus seinen Predigten und Katechesen, Media Maria Verlag, Illertissen 2019.

16. HRIECH A POKÁNIE

Hriechu by sme sa mali chrániť už len z toho dôvodu, aby sme neboli nešťastní počas nášho pozemského života.

Nič na svete nie je tak krásne, ako je duša v stave milosti, ale nič tak protivné a odporné, ako je duša v stave smrteľného hriechu.

*

Chcete vedieť, komu sa podobá hriešnik? Celkom znetvorenému a škaredému človekovi, ktorý sa pokladá za veľmi pekného a dobre upraveného, pretože sa nepozeral do zrkadla; ako náhle sa pozrel do zrkadla, videl, že je tak škaredý a odporný, že sa nemohol dívať sám na seba a nemyslieť o sebe, že nie je na pohľad odporný.

*

Hriech búra Boží obraz, na ktorý je stvorená naša duša. Keby kresťan skutočne myslel na to, čo hovorí, keď vyslovuje mená Najsvätejšej Trojice, tak by bol tak zhrozený, žeby pochyboval, či ešte v ňom sa dá vidieť obraz Otca, ktorý znetvoril tak hrozným spôsobom, obraz Syna, ktorý je v jeho duši a ktorý prevalcoval v hnoji nerestí a obraz Ducha Svätého, ktorý je chrámom a bohostánkom v jeho srdci a ktoré prekryl špinou a nečistotou!

*

Ó, Bože, udeľ nám nepretržitý odpor pred hriechom, lebo hriech je tvojim nepriateľom, ktorý ťa zabil, oberá nás o tvoje priateľstvo a oddeľuje nás od teba!

*

Sú biedne deti, pre ktoré by bolo lepšie, keby sa na svojej ceste stretli s tigrom alebo levom, než s nejakým nemravným človekom.

*

Keď svätý František z Asisi bol na vrchu, kde prišiel sa modliť, prišli k nemu obyvatelia z okolia a prosili ho, aby ich ochránil skrze svoju modlitbu od divých zvierat, ktoré poničili ich celý majetok. Svätý im povedal: <<Moje deti, to sa stalo len preto, že ste prestupovali Božie prikázania; obráťte sa znova k Bohu a budete oslobodení od tohto nešťastia.>>

A naozaj, akonáhle sa ľudia zmenili, nešťastie ich opustilo.

*

Existuje zdanie, ako keby Boh zo svojej strany používal všetko, aby nám preukazoval dobrotu, aby získal našu lásku, kým z druhej strany hriešnici, zdá sa, konajú všetko, čo je v ich moci, aby proti Bohu bojovali a ho znevažovali.

*

Aká hanba a aké nešťastie je pre kresťana len byť kresťanom a tým potom hlbšie upadnúť do zatratenia a Bohu spôsobovať viacej utrpenia, ktorý chcel len jeho šťastie a nezanedbal nič až do jeho konca!

*

Ach, aká to hrôza! Kresťan chce radšej spáchať smrteľný hriech, ktorý ho oberá o nebo, oddeľuje ho od Boha na celú večnosť!...Môj Bože, aké je to nešťastie! A predsa, ako málo to zaujíma hriešnika!

*

Aké zaslepenie plné nešťastia! Ako môže byť len s tým spokojný, byť na veky zatratený, keď je tak ľahko zachrániť si svoju dušu a Ježiš Kristus tak veľmi túži po našej spáse!

*

Ó, úbohá duša, aká je nepatrná cena, za ktorú si sa predala! Všetci svätí na tomto svete sa ničoho tak nebáli, ako sa báli hriechu.

*

Ó, večnosť, aká budeš dlhá, aby si sa pomstila za potupu, ktorú hriech spôsobil tak dobrému, trpezlivému a dobrotivému Bohu!

*

Našimi skutočnými nepriateľmi nie sú tí, ktorí nás očierňujú, ktorí nás okrádajú, ktorí nás ohrozujú na živote: to sú len nástroje, ktorými si Boh posluhuje, aby nás posvätil, lebo nám dáva príležitosť cvičiť sa v poníženosti, vo vlúdnosti, v láske a v trpezlivosti.

*

Nemáme nepriateľov, ktorých by sme sa mali viacej báť, ako tých, ktorí sú neviditeľní a keď ich chcete spoznať, tak môžete ich vyhľadať: Vstupujú do nášho srdca! Tam nájdeme najväčšieho a najnebezpečnejšieho nepriateľa našej spásy, zlé náklonnosti a vášne.

*

Niet takého stavu, ktorého by sme sa tak mali obávať, ako stavu duše, ktorá žije vo vlažnosti, pretože veľký hriešnik sa skôr obráti ako vlažná duša.

*

Naše úbohé srdce sa podobá hĺbke mora, v ktorom pláva množstvo rýb, rôzneho druhu a veľkosti. S našim srdcom je to tak isto. Obkolesuje a živí množstvo zlých náklonností, jedny sú slabšie, druhé silnejšie, ale všetky sú rovnako schopné nás pokaziť, ak sa nebudeme horlivo starať ich potlačiť.

*

Ten, kto žije vo vlažnosti, lieta v istom zmysle vo väčšom nebezpečenstve, lebo ide v ústrety večnému zatrateniu, ako ten, ktorý žije v smrteľnom hriechu, ktorého následky sú osudné...Duša, ktorá žije vo vlažnosti, vôbec nemyslí na to, ako sa dostať von z tohto stavu, lebo si myslí, že stojí s Bohom za dobre.

*

S chorobami duše to nie je tak, ako s chorobami tela. Pre choroby tela často niet uzdravenia, ale choroby duše nie sú bez prostriedkov na uzdravenie, keď hriešnik úprimne túži po nich, aby sa uzdravil.

*

Neexistuje žiaden hriech na svete, ktorý by spôsobil toľké svätokrádeže, neplatné spovede a nehodné prijímania, ako hriech nečistoty. Niektorí nepoznajú ani polovicu hriechov tohto druhu, ktoré páchajú a následne sa z toho ani nespovedajú; iní sa nechcú

vyznávať, hoci ich poznajú; uvidíme až v deň posledného súdu, že niet hriechu, ktorý by zmietol toľké duše do pekla, ako tieto.

*

Povedzme si to na našu hanbu: Nechajme našu dušu pokaziť v biede, nechajme ju, aby ju potrhali nepriatelia, totiž náruživosti, nechajme otvorenú jej bránu, ktorou môže vstúpiť nepriateľ.

*

Niet voľby: alebo musíme plakať na tomto svete, alebo na druhom svete, kde slzy už nepomôžu a pokánie ostene bez zásluh.

*

Nesmieme veriť, že kým žijeme na tomto svete, sa môžeme nejakým spôsobom oslobodiť od pokušení; musíme sa rozhodnúť bojovať, kým len žijeme.

*

Musíme sa dobre presvedčiť, že nie je možné sa páčiť Bohu a zachrániť si dušu bez toho, žeby sme nezažívali pokušenia.

*

Vlašný je chudák. Hoci je na tom veľmi zle, nechce, ba dokonca miluje svoju biedu; je ako vážne chorý, ktorý odopiera lekára a lieky a miluje chorobu.

*

Bez pochyby, ale pre pyšného je trápne vyznať sa spovedníkovi zo všetkého zla, ktoré vykonal...Ale nezabúdajte, že pýcha je prameňom všetkých hriechov a že každý hriech je opovážlivá vzbura stvorenia proti Stvoriteľovi; je teda správne, že Boh nás odsúdil, pre pyšného k tak ponižujúcemu sebaobžalovaniu.

*

Ach, akí sme slepí! Chceli by sme konať zlo a nechceli by sme byť za to potrestaní, alebo skôr, chceli by sme, aby Boh nebol spravodlivý.

*

Aké potrestanie by sme mohli prirovnať k tomu, keď Boh odoberie nejakej duši vieru ako trest za jej hriechy? Áno, ak chceme zachrániť svoje duše, je nevyhnutné pokánie, aby sme zotrvali v Božej milosti, ako dýchanie k udržaniu telesného života.

*

Nič neexistuje takého, čoby nás viac potešovalo počas nášho života a čo by nás viac upokojovalo v hodine smrti, než slzy, ktoré sme vyliali za naše hriechy, ako bolesti, ktorú pociťujeme nad nimi a skutky pokánia, ktoré vykonáme za ne.

*

Prečo cítime taký odpor voči pokániu, prečo pociťujeme tak málo bolesti nad našimi hriechmi? Pretože buď si neuvedomujeme, že hrešíme proti Pánu Ježišovi, a tiež, že nemyslíme ani na to zlo, ktoré sa nám pripravuje vo večnosti.

*

Je úplne nemožné byť na krížovej ceste a pritom ani trochu neuvažovať o Kristovom utrpení, nevzbudiť si ľútosť nad svojimi hriechmi a necítiť sa povzbudený v láske ku Kristovi.

*

Ó, akí musíme byť vdáční Božej добрote, že namiesto večných výčitiek svedomia a ukrutných bolestí, ktoré sme si zaslúžili trpieť na druhom svete, totiž v pekle, jej stačí len toľko, aby sme boli preniknutí bolesťou pravej ľútosti, po ktorej bude nasledovať večná radosť. Ó, Bože, s koľkým málo si spokojný!

*

Pokánie je tvrdé, ale je nevyhnutne potrebné pre každého, kto zhrešil. Keď prelistujeme Sväté písmo, tak uvidíme, že od počiatku sveta Božie deti boli postihované utrpením, opovrhovaním a výsmechom, t. j. tie, ktoré na to mysleli a sa usilovali páčiť Bohu. Tešte sa, keď vami opovrhujú a sa z vás vysmievajú. Keby ste nič netrpeli, čo by ste potom v hodine smrti ponúkli spravodlivému Bohu, ktorého ste urazili svojimi hriechmi?

*

Keď sa pripravujete pristúpiť k Sviatosti pokánia, tak musíte, keď je vám to len možné, priniesť podobnú starostlivosť a prísnosť, s ktorou nás bude súdiť Kristus vo veľký deň súdu.

*

Jedného dňa spoznáme, že sme mohli zadosťučiniť Božej spravodlivosti len malými životnými ťažkosťami, ktoré sme znášali v tom stave, do ktorého nás postavil Boh, keby sme zároveň v tom čase ich spojili s kajúcimi slzami a úprimnou ľútosťou nad svojimi hriechmi.

*

Hriešny kresťan, ktorý sa modlí, musí stále pociťovať ľútosť nad svojimi hriechmi a mať túžbu stále viac a viac milovať Boha.

*

Skrze sebazaprenia v našom živote, zoslabujeme naše náruživosti, môžeme odčiniť za naše hriechy a nájsť prostriedok, pomocou ktorého sa uchránime nového upadnutia.

*

Nech je ďaleko od nás, aby sme modlitbu pokladali za stratený čas. Pokladajme ju za najšťastnejšiu a najcennejšiu záležitosť v našom živote. Veď kresťan, ktorý zhrešil, nemá inú tak dôležitú úlohu na tomto svete, ako je oplakávanie svojich hriechov pri nohách Pána Boha.

17. PONÍŽENOSŤ A PÝCHA

Ak nevlastníte poníženosť, tak spokojne môžete povedať, že nič nevlastníte a pri prvom pokušení padnete na zem. Ak nás diabol pokúša, tak sa nám treba zaodiť plášťom poníženosťi, aby sme zamedzili pukušiteľovi moc nad nami.

*

Sústavne každý deň musíme u Boha vyprosovať poníženosť, aby nám daroval milosť spoznať, že sami od seba sme nič a že všetky dobrá, tak tela ako aj duše, pochádzajú od neho.

*

Nech by sme boli aj akokoľvek veľkými hriešnikmi, môžeme si byť istí, že ak budeme Boha ponížene prosiť o odpustenie, tak nám odpustí.

*

Ak máte poníženosť, tak máte nebo zaistené.

*

Ó, krásna čnosť poníženosťi! Aký je šťastný ten, kto ju má a ako je schopný konať veľké veci!

*

Dobrého kresťana môžeme spoznať len podľa poníženosťi.

Všade vidíme, že čím vyššie sa človek chce povznášať, tým bude skrze Bože dopustenie hlbšie pokorený a čím viac chce byť pred svetom ukrytý, tým Boh jasnejšie vyjaví jeho meno.

*

Poníženosť nespočíva v slovách a tiež nespočíva v skutkoch, ale v poznaní človeka seba samého, ktorý vidí svoje chyby a nedostatky, ktoré mu ukrývala pýcha doteraz.

*

Ak vlastníme poníženosť, tak máme stále istotu o odpustení, aj keby sme boli úplne zakrytí hriechmi. Bez poníženosťi nikdy nebudeme zachránení, aj keby sme konali všetky možné dobré skutky.

*

Nemám právo povedať, že poníženosť je najkrajšia a najcennejšia zo všetkých čností, že u Boha je všemohúca a že Boh ju vám nikdy nemôže odraziť?

*

Každý človek, ktorý znevažuje ľudí, je slepec.

*

Aké je veľké zlo, ktoré spôsobila vo svete pýcha! Bez tohto hlavného hriechu, ktorý je prameňom všetkých ostatných hriechov, by nebolo pekla.

*

Pyšný sa správa voči Bohu ako poddaný, ktorý nie je spokojný s tým, že musí plniť príkazy a nariadenia svojho pána a vo svojej zúrivosti ide až tak ďaleko, že vrhá dýku do jeho prs, aby ho zhodil z trónu, pošliapal ho nohami a sám sa posadil na jeho trón.

*

Niet takého hriechu, aby v tom, kto ho pácha, neurobil takú premenu na zlo, akú urobí pýcha. Najvyšší anjel a knieža anjelov, najkrajšie stvorenie, ktoré stvoril Boh, sa stal skrze hriech najohavnejší diabol.

*

Brána, skrze ktorú najľahšie vchádza pýcha do ľudského srdca, je brána bohatstva.

*

Pýcha je prameňom všetkých nerestí a príčinou všetkého zla, ktoré bolo niekedy na zemi a taktiež bude aj v budúcich storočiach.

*

Najnešťastnejšie na tomto hriechu (pýche), je to, že čím menej sa človek nazdáva, že je vinný, tým ho viacej ovláda. A naozaj, nikto z pyšných nechce veriť, že je pyšný, ba ani uznať, že je to nespravodlivé; o všetko, čo hovorí a koná, je podľa jeho mienky dobre povedané a dobre vykonané.

18. SMRŤ A SÚD

Všetky dni nášho života sú spočítané. Ba ešte viac: Nepoznáme ani hodinu ani okamih, v ktorom nás povolá najvyšší Sudca pred svoju súdnu stolicu. Môže to byť vtedy, keď na to najmenej myslíme, alebo keď sme na to najmenej pripravení, aby sme podstúpili prísne skladanie účtov.

*

Kto nemyslí počas svojho života na smrť, vystavuje sa veľkému nebezpečenstvu, že zabudne na ňu, a že následkom tejto ľahostajnosti všetko bude chcieť naprávať vtedy, keď už nebude mať po ruke žiaden spásny prostriedok, lebo smrť stojí už predo dvermi.

*

Človek, ktorý má stále na mysli smrť, môže sa pokladať na zemi za pútnika. Len čo preputuje zem, opustí svet bez námietok s tým, s čím sa stretol, lebo ide v ústrety inému cieľu a inej vlasti.

*

Človek, ktorý chce zachrániť svoju dušu, nikdy nesmie zabudnúť na smrť.

*

Strašný okamih sám v sebe a vo všetkom, čo je na svete, je už to, že človek zomiera a v tom okamihu zomiera všetkému, lebo musí opustiť všetko, čo bolo pre neho na svete.

*

Nasledujme svätých, ktorí uvažovanie o posledných veciach pokladali za svoje najdôležitejšie zamestnanie. Zanechajme všetko, čo sa pomíne a myslíme a starajme sa o to, čo bude trvať večne.

*

Môj Bože, prečo sa tak pevne držíme života na zemi, i keď budeme môcť v ňom zotrvať iba krátky čas a potom všetko budeme musieť opustiť? Nič si nebudeme môcť zobrať so sebou, iba dobro a zlo, ktoré sme vykonali počas krátkeho života na zemi.

*

Keď uvažujeme nad druhom a spôsobom ako žijeme, dalo by sa usudzovať, že nemusíme opustiť tento pozemský život. Ach, ako veľmi sa nám treba obávať, že keď takto slepo budeme žiť, potom aj tak zomrieme!

*

Celý život človeka na tomto svete môžeme vyjadriť týmito tromi slovami: žiť, zomrieť a byť súdený.

*

Kto môže pokladať smrť za nie nepríjemnú, ako ten, kto si namýšľa, že len od neho závisí, či bude šťastná, krásna a príjemná.

*

Ó, biedny život, ako sa len možno na teba tak veľmi upnúť!...V skutočnosti niet na svete zvieratá, ktoré by bolo tak veľmi preplnené úbohosťou, ako je človek.

*

Áno, pri smrti zoberieme so sebou všetko, čo vlastnime cenného, totiž naše dobré skutky. Pominuteľné skutky ostanú na zemi, len naše večne trvajúce skutky nás budú sprevádzať.

*

Robme všetko tak, ako si prajeme, aby sme konali v hodine smrti a všetko dobre dopadne.

*

Kresťania, ktorí budú zatratení, budú musieť trpieť oveľa väčšie bolesti, než pohania...Ó, peklo kresťanov, aké budeš tvrdé a neúprosné!

*

Keby zatratený mal šťastie počas celých tisíc rokov len päť minút sa dívať na Boha, tak by zaniklo pre neho peklo.

*

Ó, Bože, možno pomyslieť na niečo horšieho: kresťan v pekle! Pokrstený sa nachádza medzi diabliami! Úd Ježiša Krista v plameňoch! Božie dieťa v Luciferovej tľame!

*

Aký to rozdiel! Keď Boh stvoril svet, potreboval na to sedem dní; ale keď ho bude chcieť zničiť, v deň hnevu, pri poslednom súde, bude stačiť len okamih. Keď Boh stvoril vesmír a všetko čo sa v ňom nachádza, neprivolal žiadnych divákov, aby pozorovali tieto mnohé divy; ale pri jeho zničení budú prítomní všetci ľudia a všetky národy budú musieť vyznať, že je len jeden Boh a že je mocný.

*

Ako vie málo kresťan, čo to robí, keď hreší!

*

Podťe, vy, bezbožní posmievači, podťe, vy, tvrdohlaví neveriaci, podťe a vidťe, či je Boh, či nevidel všetky vaše skutky a bude ich súdiť a či je všemohúci! Ó, Bože, ako zmenia svoju reč posmievači v tejto strašnej chvíli!

*

Ježiš Kristus povie v deň súdu svojim spravodlivým: <<Podťe, podťe, deti! Chcem, aby videl celý svet, ako veľa a s akou radosťou ste pracovali a trpeli pre mňa. Zátvrdlívi hriešnici, neveriaci, stále hovorili, som ľahostajný voči všetkému, čo ste urobili pre mňa; ale dnes chcem ukázať vám, že som videl všetky vaše slzy a spočítal ich, koľko ste ich vyliali na púšťach vzdialených od sveta; chcem ukázať im dnes, že som bol na vašej strane na popraviskách, kde ste vylievali krv za mňa. Podťe všetci a ukážte sa týmto hriešnikom, ktorí ma znevažovali a potupovali, ktorí sa odvážili povedať, že ja neexistujem a že ich nevidím. Podťe, moje deti, podťe, moji milovaní a uvidíte, aký som dobrý a aká veľká láska bola k vám.>>

19. DÔVERA V BOHA - BOŽIE MILOSRDENSTVO

Na svete vidíme tak mnoho nešťastných ľudí, ktorí preklínajú svoju existenciu a svoj biedny život prežívajú v istom zmysle akoby v pekle. Sú obeťou žiaľu, smútku a pochybovania, ktoré ich prenasleduje na každom kroku. Všetko toto nešťastie pochádza len z toho, že nevkladajú všetku svoju dôveru v Boha a nemyslia na odmenu, ktorá ich čaká v nebi.

*

Tí, ktorí majú veľké šťastie vlastniť krásnu čnosť kresťanskej nádeje, skoro zbadajú, že bolesť sa mení na radosť.

*

Keď sme tak nešťastní na zemi, nepochádza to len z toho, že nedostatočne dôverujeme v Božiu dobrotu a milosrdenstvo?

*

Čo nás musí tešiť a uspokojovať, je istota, že máme dočinenia s dobrým otcom, ktorý nedopustí, aby naše boje neboli silnejšie ako naše sily a zakaždým, keď sa k nemu utiekame, nám nepomáhal bojovať a víťaziť.

*

Ak naša viera nás presviedča o Božej všadeprítomnosti, tak všetko robme v nádeji s tým úmyslom, že sa chceme páčiť Bohu a šťastne očakávať večnú odmenu.

*

Všetky naše hriechy, v porovnaní s Božím milosrdenstvom, sú menej ako zrnko piesku, s porovnaním s kopcom.

*

Nie, nie hriešnik sa obracia k Bohu, aby ho prosil o milosrdenstvo, ale sám Boh ide v ústrety hriešnikovi a hľadá ho, aby ho podnietil k návratu.

*

Vzťah Boha k nám je vo všetkom potešujúci, srdce oblažujúci a povzbudzujúci.

*

Ak prejdeme rôznymi obdobiami, tak všade vidíme, že zem je pokrytá Božími zmilovaniami a ľudia sú zahalení jeho dobrodeniami.

*

Chceme sa presvedčiť o veľkosti Božej lásky k nám? Pomyslíme na horlivosť, ktorú vynakladá každý deň, keď nás sprevádza svojim milosrdenstvom po všetky dni a po všetky okamihy nášho života.

*

Pochybovanie je väčší hriech, než všetky ostatné, ktoré sme spáchali, lebo sme presvedčení, že Boh nám nikdy neodoprie odpustenie, keď sa vrátíme k nemu s úprimnou lútosťou.

*

Pre Boha strata jednej duše je tak citlivá, že on ju oplakával skôr, než ju oplakával slzami, ktoré bolo vidieť na očiach osoby Vykupiteľa Ježiša Krista; požičal si oči prorokov, aby oplakával stratu našich duší.

*

Vidíme, že Boh našej duši dáva tie najnežnejšie mená, ktorými vyjadruje k nej bezhraničnú lásku. Vo Veľpiesni ju nazýva svojou dcérou, svojou sestrou, svojou najmilšou, svojou snúbenicou, svojou jedinou, svojou holubicou.

*

Ako mnoho dobier sme stratili pre večnosť následkom nedostatku živej viery.

20. SVÄTÍ – N E B O

Najkrajšou činnosťou človeka na zemi je klaňať sa Bohu a ho milovať. Poklonou sa pripodobňujeme anjelom a svätým, ktorí sú v nebi.

Ó, Bože, aká to česť a aké šťastie pre nízke stvorenie, že môže sa klaňať a milovať tak veľkého, mocného, milovaniahodného a dobroprajného Boha! Nie, nie, zdá sa mi, že Boh by nám nebol dal tento príkaz; on by to od nás iba trpel, keby sme sa mali hádzať na kolená v jeho svätej prítomnosti.

*

<<Budte svätí, lebo ja som svätý>>, hovorí Pán ku nám. Prečo nám Boh dáva takýto príkaz? Preto, lebo sme jeho deti a keď je Otec svätý, tak musia byť sväté aj deti.

*

Len svätí môžu mať nádej na šťastie, totiž požívať raz prítomnosť Boha, ktorý je sama svätosť. Naozaj, byť kresťanom a pritom žiť v hriechu, je neslýchané protirečenie.

*

Svätí sú ako mnohé malé zrkadlá, v ktorých Kristus sa prizera na svoj obraz.

*

Ak si uctieваме svätých, tak nič iného tým nerobíme, iba klaniame sa Kristovi, pretože ďakujeme Bohu za milosti, ktoré im daroval počas ich pozemského života a preukazuje im ich cez celú večnosť.

*

Môžeme povedať, že všetko čo urobil Boh, urobil to pre svätých.

*

Nič nie je tak krásneho ako vidieť zomierať svätého. Sám Boh to pokladá za česť, že môže byť prítomný pri ich smrti.

*

Vo svätých chcel Boh znázorniť všetky čnosti, ktoré uskutočňoval jeho Syn Ježiš Kristus, počas svojho pozemského života.

*

Všetci svätí môžu ďakovať za svoje šťastie len vernosti, vďaka ktorej nasledovali vnuknutia, ktoré im daroval Duch Svätý. Zatratení môžu pripísať svoje nešťastie len pohrdaniu týchto vnuknutí a prejavu odporu voči nim.

*

V nebi je tak krásne, že Boh nám musí poskytovať svoju silu, aby sme mohli znieť slávu jeho vznešenosti, ktorá sa neustále ponúka našim očiam. Tento pohľad prenáša duše do takej hĺbky radosti a lásky, že nebudú viac vedieť či žijú, alebo sa úplne premenili na lásku. Ó, blažený pobyt! Ó, nekončiace sa šťastie!

*

Ó, ako málo človek vie, čím je a aký je vysoký cieľ, pre ktorý bol stvorený!

*

Povznášajme v priebehu dňa z času na čas svoje myšlienky a túžby k nebu, aby sme už vopred uvažovali o dobrách a šťastí, ktoré nám tam pripravil dobrotivý Boh za tak krátky okamih boja.

*

Náš život je len krátka cesta, na ktorej musíme zápasíť s diablom, so svetom a so zlými náklonnosťami, aby sme dosiahli cieľ a zabezpečili si nebo.

21. ÚBOHÉ DUŠE

Aj keď svätí, ktorí sú v nebi, nás nepotrebujú, ale sa starajú o našu spásu, o koľko viac duše, ktoré sú v očistcovom ohni, prijímajú naše duchovné dobrodenia podľa miery našej svätosti.

*

Je isté: Tieto úbohé duše, ktoré sa nachádzajú v očistcovom ohni, nemôžu nič urobiť pre seba, ale môžu veľa urobiť pre nás. Skúsenosť učí, že niet takého, kto by vzýval duše v očistcovom ohni a nezískal milosť, o ktorú prosí.

*

Chceme vyprosiť od Boha pravú bolesť ľútosti nad našimi hriechmi? Obráťme sa k úbohým dušiam, ktoré tak mnohé roky oplakávajú svoje hriechy v plameňoch očistca, ktoré spáchali v živote.

*

Ak si chceme zabezpečiť nebo, tak musíme sa veľmi horlivo modliť za úbohé duše v očistcovom ohni.

22. KRESŤANSKÁ MÚDROSŤ ŽIVOTA

Dnes nechceme hovoriť o manželstve, totiž o tom, že sú otcovia a matky, ktorých rúhanie by som mohol dostatočne vymalovať na čierne a tvrdo dostatočne odsúdiť, aby som mohol poukázať na ich celkovú škaredosť a hrôzu.

Siahajú Bohu na jeho vôľu a určujú počet detí, kladú prekážky Božej prozreteľnosti a protivia sa jeho poklonyhodným úmyslom...Áno, budeme vidieť hrozné veci v deň súdu, ktoré boli spáchané v manželstve a ktorých sa chránili aj pohania.

*

Keby otcovia a matky našich dní mali šťastie, aby sami boli svätými, o koľko viac detí by mohli vychovať pre nebo! O koľko menej detí pre peklo!

*

Ó, akí sme slepí! Ach, myslíme iba na zem a na stvorené veci a nie na večné pravdy, ktoré by nás pozdvihli k Bohu, ukázali nám niečo z jeho dokonalostí a pohli naše srdcia!

*

Môj priateľu, je veľké šťastie, ak ťa odsudzujú zlí, lebo to dokazuje, že sa im nepodobáš.

*

Naša duša je niečo veľkého a cenného, že len Boh je väčší od nej.

*

Pripomínam, že pán a pani domu majú vynakladať tak veľa starostlivosti a prostriedkov, aby aj ich služobníci, pokiaľ sú na službe v ich dome, sa vyučili alebo mohli vyučiť v náboženstve, ako ich deti.

*

Ak sme chudobní na duchovné dobrá, tak to len preto, že sa nechceme nimi obohatiť.

*

Ó, Bože! Ako mnohí kresťania nemajú ani vieru diabla, lebo popierajú existenciu Boha a vo svojom hroznom zaslepení a šialenstve sa odvážia myslieť, že po tomto živote nebude ani odmeny ani trestu.

*

Všetky protivenstvá a súženia, ktoré útočia na nás, majú nám pripomenúť, že stvorenia sa spravodlivo stavajú proti nám, pretože my sa staviame proti Bohu.

*

Je istý druh modlitby, ktorý môžeme bez prestania uskutočňovať, aj keď sme veľmi zaneprázdnení, totiž ak pri všetkom, čo konáme, túžime len po tom, aby sme plnili Božiu vôľu.

*

Nič z toho, čo stvoril Boh, je schopné uspokojiť srdce kresťana, ktoré je stvorené len pre Boha a len on ho môže uspokojiť.

*

Všetky stvorenia, ktoré stvoril Boh k používaniu človeka, môžu slúžiť k spásu, alebo k skaze. Závisí od toho, ako ich bude používať človek.

*

Ach, ako len jeden zlý rozhovor môže pokaziť človeka, ale niekedy stačí, že len jeden dobrý rozhovor ho obráti, alebo odvráti od hriechu.

*

Naša duša podlieha tisícim náruživostiam, je korisťou tisícov pokušení. Podobá sa malej loďke, ktorá je naplnená tovarom a je v nebezpečenstve, že sa vyvráti a utrpí stroskotanie.

*

Keby chudobní vedeli pochopiť, ako ich stav ich veľmi približuje k Bohu a otvára im nebo. Ako by za to chválili Boha, že im uložil taký stav, ktorý sa podobá ich Božskému Pánovi a Vykupiteľovi.

*

Dovoľte mi povedať, že deti sveta sú omnoho usilovnejší v prinášaní obiet každého druhu, aby sa páčili svojmu pánovi, totiž svetu, než my vo vykonávaní všetkého toho, čo máme konať, aby sme sa páčili svojmu Pánovi, totiž Bohu.

*

Tak, ako sme náklonní od prirodzenosti ospravedlňovať na druhých tie chyby, ktoré máme aj my, tak sme stále náklonní aj kritizovať na iných tie čnosti, ktoré nemáme odvahu uskutočňovať.

*

7. LÁSKA K BOHU

<<Prvé je toto...:<Milovať budeš Pána, svojho Boha, z celého svojho srdca, z celej svojej duše, z celej svojej mysle a z celej svojej sily! > Druhé je toto: <Milovať budeš svojho bližneho ako seba samého!> Iného, väčšieho prikázania, ako sú tieto, niet.>> (Mk12, 30-31)

Všetko životné šťastie človeka na tejto zemi spočíva v troch skutkoch, vo viere, v nádeji a láske.

Skrze vieru pokladáme za pravdu všetko to, čo Boh zjavil a prisľúbil. Veríme, že ho ako najvyššie Dobro raz budeme vidieť z tváre do tváre, že ho budeme vlastniť a že budeme ďalej s ním žiť večne.

Skrze nádej očakávame uskutočnenie všetkého toho, čo nám prisľúbil. Dúfame, že on, spravodlivý sudca, odmení nás raz za naše dobré skutky, za naše všetky dobré myšlienky a za naše sväté želania. Tam, kde bude nedostačujúca činnosť následkom našej slabosti, Boh zohľadní samu našu túžbu, aby nás mohol odmeniť nekonečnou štedrosťou.

Čo ešte viac potrebujeme, aby už na tomto svete boli spokojnými a šťastnými?

*

Hľadajte priateľstvo s Bohom a našli ste svoje šťastie.

*

Na svete nič nie je trvalé a stále, okrem milovania Boha. Naozaj nič, celkom nič. Ak uvažujeme nad svojim životom – rýchle sa míňa. Šťastie – rozbíja sa ako sklo. Zdravie – mnohí nepriatelia ho prepadávajú a nakoniec ho zničia. Dobré meno – siahajú na neho ohováračské a hanobiace jazyky. Rýchlosťou vetra sa ponáhľame cez život k hrobu. Všetko sa bleskovo ponáhľa, malé a veľké udalosti a skutočnosti nášho pozemského života sa priam pretekajú a nakoniec neostáva nič, naozaj nič, okrem milovania Boha a služby Bohu.

Ó, môj Bože, ako veľmi by sme mali oplakávať tých, ktorý zavesili svoje srdce a svoje myslenie na pomínutelné veci. Zháňajú sa za nimi a sa pripevňujú pevne na ne, lebo vo svojej zaslepenosti si ich mimoriadne cenia a milujú. Lenže takáto láska k stvoreným veciam je nerozumná; pramení v samo láske, ktorá nás pobáda, aby sme stvorené veci viacej si cenili a viacej milovali než večné, nepomínutelného Boha.

Z takéhoto počínania vzniká to, že hriešnici a neveriaci nikdy nie sú spokojní a nemôžu nájsť pokoj; sužujú sa nepokojom, stále ich niečo trápi a vo svojom vnútri ide všetko raz hore raz dole. Aká to bieda!

*

Ó, aké je to krásne, milovať Boha! Pochopíme to až vtedy, keď budeme v nebi. K tomu nám trochu pomôže modlitba, lebo ona je pozdvihnutie duše k Bohu.

*

Samozrejme, že sú aj takí, ktorí nemilujú Boha, nemodlia sa k nemu a i napriek tomu im ide na zemi dobre. Je to zlý znak; oproti mnohému zlu, urobili aj niečo málo dobrého. Preto ich dobrotivý Boh odmeňuje za to málo dobra v tomto živote.

*

Zvykne sa hovoriť: <<Boh šľachtí tých, ktorých miluje.>> Povedané inými slovami: Skúšky, ktoré Boh zosiela na tých, ktorých miluje, nie sú trestom, ale milosťami.

*

Naše úplné šťastie nachádzame a môžeme nájsť jedine v láske k Bohu. Ak teda nemilujeme Boha, budeme vždy nešťastní a keď chceme mať nejaké útechy a radosti v našom živote, tak ich nájdeme len v láske k Bohu.

*

Svätí prirovnávajú lásku k ruži, ktorá je najkrajšia zo všetkých kvetov a zaváňa mimoriadne príjemne. Preto sa hovorí, že láska je zo všetkých čností najkrajšia; jej vôňa vystupuje k Božiemu trónu.

*

Hľa, moje milované deti, veriaci človek, dobrý kresťan, vezie sa počas života na oslavnom vozni oproti svojmu večnému určeniu, nebu. Tento vozeň je ozdobený ružami, ťahajú ho anjeli a riadi ho náš Pán a Spasiteľ Ježiš Kristus.

Naproti tomu hriešnici sú zapriahnutí do biednych kár života, diabol sedí na podstavci a neprestajne ich poháňa bičom dopredu.

*

Ak dobrotivý Boh nám prikazuje, aby sme ho milovali a sa mu klaňali, robí to preto, aby nás donútil byť šťastnými. Pretože dobrotivý Boh chce naše šťastie na tejto zemi a cez celú večnosť, tak vie, že sa to dosahuje len v láske, ktorú máme k nemu, a že všetci, ktorí hľadajú šťastie kdekoľvek inde, nikdy ho nenájdu.

*

Naše telo je potupnou nádobou, plná slabosti a chýb. Od začiatku je určené pre smrť a rozklad, po krátkej alebo dlhej dobe bude pokrmom pre chrobákov a ničím iným!

A predsa vynakladáme všetku námahu a starostlivosť, aby sme ho udržali a ukájali jeho chůtky. Našu nesmrteľnú dušu, ktorá je tak veľká, že mimo Boha niet nič väčšieho, naozaj nič, tú nechávame hladovať a živoríť. Tak si počíname nerozumne, hoci by sme mali spoznať a uznať, že Boh vo svojej nadmernej láske, nestvoril nás podobných zvieratám, ale na jeho podobu. Aký veľký a vznešený je človek a ako človek seba samého pokladá za malého a nepatrného!

*

Musíme milovať dobrotivého Boha, nielen ako seba samých, ale oveľa viac než seba samých a musíme byť rozhodnutí aj život položiť za neho.

*

Láska podopiera vieru a ju oživuje. Bez lásky viera je mŕtva. Nádej a viera sú slabé čnosti, preto bez lásky nebudú dlho trvať.

*

Všetky naše starosti a všetky túžby nášho srdca máme nasmerovať na to, aby sme po ničom netúžili a nič nehľadali, iba vo všetkom čo konáme hľadali Boha a túžili po ňom. Ináč náš život bude prebiehať v márnom úsilí, nakoľko stále budeme hľadať šťastie a nikdy ho nenájdeme.

*

Bo povolal človeka k životu z lásky a človek nemôže žiť bez lásky. Musí milovať. Alebo miluje Boha, alebo miluje seba samého a svet. Ak vo svojej slepote človek uskutočňuje nesprávnu voľbu, seba urobí predmetom svojej lásky, potom v čom spočíva tak nezmyselný omyl? – Chýba mu viera.

Ak nemá vieru, tak je slepý. Ak nevidí, tak nemôže ani poznávať a čo sa nepozná, to nemožno ani milovať. Ak niekto pre svoju duchovnú slepotu nevidí Boha, tak ho ani nepozná a preto ho ani nemiluje. Namiesto toho miluje seba samého a všetko, čo sa mu páči vo viditeľnom svete a čo lichotí jeho zmyselnosti. Svoje srdce zavesí na množstvo márných a pominuteľných vecí, ktoré sú len zvukom a dymom, ktoré sa rýchlo pominú, ako sa rozplynie zvuk a dym vo vzduchu.

Kto nemá vieru, nemôže poznať ani pravdu. Nemôže si urobiť ani žiadnu predstavu o večných dobrách, vidí a pozná len pozemské veci, ktoré sú len čistou penou a klamom. Kto nemá vieru, nemá ani svetlo; mýli sa ako slepec v hustej tme pozemskej existencie. Keby svetlo viery osvecovalo jeho životnú cestu, musel by skoro zbadať, že všetko mimo Boha je mu na škodu a že mu nič iného nemôže doniesť, iba večnú smrť.

Takéto tápanie vo tme je naozaj už vopred vychutnávaním pekla.

*

Kým nebudete milovať Boha, nikdy nebudete spokojní; všetko vás bude skľučovať, všetko vás bude znechucovať; keď budete milovať Boha, nájdete pokoj a budete mať šťastný život.

*

Mnohí si síce myslia, že milujú Boha a usilujú sa o tom aj nahovoriť; no keď Boh dopustí na nich skúšku, ako málo je tých, ktorí majú to šťastie vytrvať.

*

Keď raz budeme v nebi, viera sa pominie, lebo sa premení na blažené videnie. Ani nádej už nebude potrebná, lebo budeme vlastniť všetko to, čo sme na zemi osvietení skrze svetlo viery dúfali a po čom sme túžili. Husté hmly, ktoré zahaľovali našu životnú cestu, sa rozplynú. Tma, ktorá zatemňovala náš rozum, ustúpila pred svetlom. Už nebudeme

potrebovať dúfať, lebo budeme mať všetko. Prestane sa dúfať, že sa nájde poklad, ak sa už vlastní.

Láska ale ostáva. Aká bude potom v zavŕšení sladká! Ako sa budeme cez celú večnosť ňou opájať! Ako sa budeme môcť ponárať do tohto bezhraničného oceána Božej lásky, do nekonečnej lásky Ježišovho srdca!

*

Ale už aj na svete je láska k Bohu akési vopred vychutnávanie neba. Keby sme to mohli pochopiť, pocítiť a vnímať, ó, akí by sme boli šťastní. Čo nám prináša nepokoj na tomto svete, je jedine a len hriech, povedané inými slovami, nedostatok viery, nádeje a lásky.

*

Aké je to šťastie pre stvorenie, že môže byť blahosklonné voči svojmu Stvoriteľovi, voči svojmu Bohu a Vykupiteľovi! Nielen bohatí môžu darovať niečo Bohu, ale všetci kresťania, aj tí najchudobnejší. Nie všetci vlastníme obšťastňujúce dobrá, aby sme mohli obdarovať Ježiša Krista v osobe chudobných; ale všetci máme srdce, ktoré je najdrahším darom, po ktorom túži s takou naliehavosťou.

*

<<Môj Bože, darujem ti svoje srdce>>, takto hovoria niektorí. A predsa to nestačí iba hovoriť. To sa musí dokázať, čo by sme mohli každý deň vykonať pre Boha, lebo niet dňa, žeby sme nemali povinnosť čo len malú obeť poskytnúť, aby sme ho neurážali a aby sme chceli ho v skutkoch a pravde milovať.

*

Najlepším znakom lásky, čo by sme mali dať Bohu, je, že chceme pre neho trpieť. Ak by sme dobre zvážili, čo on za nás trpel, tak by sme nemuseli nič iného, iba všetky utrpenia života, prenasledovania, choroby, chudobu, z lásky k nemu znášať, ktorý za nás tak veľa trpel.

*

Hľa, čo to znamená páčiť sa Bohu, čo to znamená milovať ho; to znamená bojovať a odporovať všetkým pokušeniam.

*

Ak si vzbudzujeme tri Božské čnosti, ak sa prihovárame k Bohu takto: <<Ó, môj Bože, verím! Verím pevne a neochvejne, bez najmenšieho pochybovania>> a keď sa dáme preniknúť obsahom a významom týchto slov: <<Pevne verím, že si všade prítomný, že ma vidíš a že sa aj ja raz budem dívať na teba, že prikročím k požívaniu všetkých dobier, ktoré si prisľúbil tým, ktorí ťa milujú...Môj Bože, dúfam, že ma raz odmeniš za všetko, čo som na zemi pre teba urobil a vytrpel...Môj Bože, milujem ťa z celého srdca>>. Ó, aký silný a účinný akt viery, ktorý je zároveň aktom lásky. On nám postačí k šťastiu na tomto svete a k blaženosti na druhom svete!

*

Keby sme boli schopní spoznať veľkosť nášho šťastia, ktoré spočíva v možnosti milovať Boha, tak by sme skameneli od radosti a nadšenia.

*

Keby nejaký veľikáš tejto zeme, napr. silné knieža, kráľ alebo cisár, dovolil nejakému najmenšiemu z jeho poddaných predstúpiť pred seba a by mu povedal: <<Chcem ťa urobiť šťastným. Odteraz môžeš ostať vždy pri mne a môžeš všetky moje dobrá spolu so mnou vlastniť a užívať...pod jedinou podmienkou, že mi v ničom, čo je spravodlivé a dobré, neodoprieš poslušnosť.>> - Ó, akú veľkú pozornosť a horlivosť by zaznamenával tento závidenia hodný poddaný, lebo by sa mu splnili všetky opravdivé túžby svojho srdca a nič by ho neskormucovalo...Nuž dobre, Boh, najväčší a najvznešenejší zo všetkých Pánov na nebi i na zemi, predkladá nám taký istý návrh...A predsa tak málo sa zaujímame o jeho priateľstvo; neprikladáme jeho prísľubom žiadnu cenu, žiaden význam. Ó, ako si veľmi tým škodíme! Raz budeme otvárať oči! Ale potom už bude neskoro.

*

Aké je útešné, že môžeme milovať Boha a bližneho, nezávisle na tom, či sme učení alebo bohatí! Máme srdce, ktoré je schopné takejto lásky.

*

Ó, Bože, daj nám vieru a budeme ťa milovať z celého srdca!

*

Svätý Ján Chrysostomus (Zlatoústý) hovorí, že tri veci sú hodné milovania, ktoré donucujú, aby ich milovali ľudské srdcia: krása, dobrota a láska. <<Nuž dobre>>, dodáva k tomu, <<Boh vlastní všetky tieto tri vlastnosti v najvyššej miere.>>

Svätá Terézia nám pripomína, že jej sa častejšie zjavoval Pán a Spasiteľ Ježiš Kristus; ale žiaden človek by nebol schopný vynájsť pojem, ktorým by vyjadril neopísateľnú krásu, v ktorej sa skvel Pánov výhľad.

Povedzte mi, moji milovaní bratia, keby sme mali to šťastie, žeby sme si vytvorili pojem o nekonečnej kráse Boha, bolo by potom ešte možné, žeby sme ho nemilovali? – Nie. Ach, ale sme my slepí. Pretože my upriamujeme len dole naše oči a naše srdcia k pominateľným a podradným veciam tohto sveta, nie sme schopní sa zaoberať božskými vecami, ktoré by nás zošľachťovali a pozdvihovali k Bohu, ktoré by nám preukazovali jeho dokonalosti a naše srdce by sa zapalovalo v | vždy nová láske k nemu.

<<Ó, stará a predsa vždy nová krása>>; zvolal svätý Augustín, << neskoro som ťa začal milovať. >>

Nikdy ale nedospejeme k tomu, žeby sme milovali Boha a sa tešili z jeho večnej krásy, keď s tým nezačneme na zemi. Aký šťastný život by sme mohli viesť, keby sme ho pokladali za prípravu na nebo.

*

Láska je tak nevyhnutná k tomu, aby sme sa páčili Bohu a urobili naše skutky záslužnými, ako potrebuje naša duša telo, aby ho oživovala. Človek, ktorý nemá v srdci lásku, je ako telo bez duše.

*

Boh nás bude milovať takou mierou, akou ho budeme milovať my, t. j. ak ho budeme veľmi milovať, aj on nás bude milovať veľmi. To nás má povzbudiť k tomu, aby sme milovali Boha tak veľmi, ako sme len schopní.

*

Ó, keby sme raz mohli pochopiť, aké je to šťastie milovať dobrotivého Boha, potom by sme deň a noc plakali nad tým, že sme boli ukrátení o toto šťastie tak dlho.

*

Môžeme mať väčšie šťastie na tomto svete, ako to, že Boh nás miluje?

*

8. LÁSKA K BLÍŽNEMU

Povinnosť lásky k blížnemu je tak všeobecná, tak veľká a dôležitá, že o nej Pán Ježiš Kristus ustanovil príkaz a nazval ho svojim príkazom. Stalo sa to v najväznejšej a najslávnejšej hodine jeho pozemského života, pri poslednej večeri, bezprostredne pred jeho bolestným utrpením a smrťou: <<Nové prikázanie vám dávam, aby ste sa milovali navzájom. Aby ste sa aj vy vzájomne milovali, ako som ja miloval vás. Podľa toho spoznajú všetci, že ste moji učeníci, ak sa budete navzájom milovať. >> (Jn 13,34-35). - <<Toto je moje prikázanie: Aby ste sa milovali navzájom, ako som ja miloval vás>> (Jn 15,12). - <<Toto vám prikazujem: Aby ste sa milovali navzájom>> (Jn 15,17).

A toto svoje prikázanie postavil bezprostredne za veľké prvé prikázanie, ktoré znie: <<Milovať budeš Pána, svojho Boha, z celého svojho srdca, z celej svojej duše, z celej svojej mysle a z celej svojej sily!>> (Mk 15,12). Okrem toho ešte hovorí, že v tomto prikázaní, v ktorom nám prikazuje milovať blížneho, je obsiahnutý celý zákon i proroci.

*

Ak chceme byť pravými kresťanmi, musíme túto povinnosť, milovať blížneho, stále považovať za najvšeobecnejšiu, najnevyhnutnejšiu a najpodstatnejšiu časť nášho náboženstva. Od jej splnenia závisí naša večná spása, lebo keď tento príkaz splníme verne, splníme zároveň všetky ostatné. Svätý apoštol Pavol nám hovorí, že ostatné prikázania nám zakazujú dopúšťať sa cudzoložstva, krádeže, falošného svedectva. Ak budeme milovať blížneho, tak sa budeme chrániť vykonať niečo zo spomenutých ziel, lebo oni všetky spôsobujú našim blížnym škodu a nepravosť. Láska k blížnemu nemôže strpieť, aby sme konali takto prevrátene.

*

Nezabudnite, že keď nemilujete blížneho, keď ho nenávidíte, Boh stojí v hneve proti vám; keby ste museli v tomto stave naraz zomrieť, tak by vás hodil do pekla.

*

Keď má niekto pravú lásku k blížnemu, nehľadí na žiadne chyby brata, ale na nevyhnutnosť mu pomáhať, zachrániť jeho dušu, nech to stojí koľko chce.

*

S inými čnosťami môžeme ešte byť na ceste do pekla; ale s láskou k blížnemu, ktorá objíma všetkých ľudí, ktorá neuteká pred nikým, ktorá miluje rovnako nepriateľa ako priateľa...Kto ju vlastní, je isté, že je pre neho nebo.

*

Láska k blížnemu je kráľovský plášť, ktorý zakrýva chyby blížnych a nikdy nedovolí, žeby sme si mysleli, že sme lepší ako iní.

*

Môžeme povedať, že dom, ktorý dáva almužnu, nikdy nezhyne. Skôr urobí Boh zázrak, než by dovolil to.

*

Môžeme povedať, že dávanie almužny prevyšuje všetky naše dobré skutky, lebo človek, ktorý pestuje lásku k blížnemu, vlastní obyčajne aj všetky ostatné čnosti.

*

Dom, v ktorom vládne láska k blížnemu, nikdy nebude chudobný. Tí, ktorí sú skúpi voči chudobným, zahynú so svojim bohatstvom.

*

Existuje istý druh nábožných ľudí, ktorí navonok vykonávajú všetky náboženské úkony, ale vnútorne sú tvrdí ako kameň a nemajú žiadnu lásku k blížnemu. To nie je pravá zbožnosť. Keby bol aj svätý niekto, žeby mohol konať zázraky, ale nemal by lásku k blížnemu, nemohol by sa dostať do neba.

*

Musíme milovať aj našich nepriateľov. <<Odpusť nám naše viny, ako i my odpúšťame svojim vinníkom>>; modlime sa v Otčenáši. Svätý a spravodlivý Boh, ktorý vidí najvnútornejšie oblasti nášho srdca a preskúma všetky jeho najtajnejšie pohnútky, len vtedy nám odpustí naše hriechy a pochybenia, keď my odpustíme z celého srdca tým, ktorí nás urazili.

*

Ak vám diabol vstúpi myšlienky nenávisti voči vašim nepriateľom, tak existuje dobrý, neomylný prostriedok, ako nad ním zvíťaziť. V čom spočíva? Musíte sa za nich modliť, aby sa obrátili!

*

Všimnime si príklad svätých. Tí nikdy neprechovávali nenávisť voči svojim nespravodlivým prenasledovateľom; vždy si mysleli, že to zlo, ktoré sa im uštedruje, nie je dostačujúce, žeby si zaslúžili ešte oveľa viac trestu za svoje hriechy, ktorými urazili Božiu velebnosť.

Svetácki ľudia a zlí kresťania nechcú odpúšťať; sú pomstychtiví a plní nenávisti. Čo robí Boh s takýmito ľuďmi? Odpláca ich dvojnásobnou a trojnásobnou nenávisťou oproti tej, ktorou prenasledovali blížnych. Kto nenávidí, zasluhuje si nebezpečnú zbraň, ktorá svojim ostrím sa obráti proti nemu.

*

Nedostatok lásky k blížnemu a všetka tvrdosť a neláska k blížnym pochádza z pýchy. Nič neexistuje takého, čo by odporovalo láske tak, ako je pýcha. Pýcha a láska sa neznajú navzájom, sú v takom vzťahu ako je oheň a voda.

*

Sú ľudia, ktorí vo svojej zaslepenosti vynechávajú piatu prosbu v Otčenáši, keď sa modlia - <<a odpusť nám naše viny, ako i my odpúšťame svojim vinníkom>>, pretože nechcú odpustiť. Ako bude ich posudzovať Boh, ktorý číta v ich srdciach a pozná ich najtajnejšie myšlienky?

*

Kto uskutočňuje pravú lásku k blížnemu, príde istotne do neba. Tí ale, ktorí si myslia, že sú niečím zvlášť a napoly alebo úplne svätí, pretože presne vykonávajú vonkajšie skutky nábožnosti, pritom sa zdráhajú plniť veľký Boží príkaz lásky k blížnemu a sústavne pestujú žiarlivosť, hnevivosť a nenávisť, zažijú raz vo veľký deň posledného súdu trpké sklamanie.

*

Dôvod, pre ktorý máme plniť túto veľkú a vážnu povinnosť a čo má nás k tomu pohýnať, že máme milovať blížneho ako seba samého, je predovšetkým okolnosť a uvedomovanie si, že všetkých nás stvoril všemohúci Stvoriteľ, povolal nás k životu a máme všetci spoločný pôvod. Všetci ľudia na celom svete tvoria len jednu rodinu, ktorej Otcom a hlavou je Ježiš Kristus. Každá ľudská tvár nosí na čele pečať obrazu Boha. Sme stvorení a povolani k jednému spoločnému cieľu: pre nebeskú blaženosť. Sme draho vykúpení za cenu utrpenia a drahocennej krvi Ježiša Krista. Nemáme sa zdráhať milovať svojich blížnych, lebo keby sme to neplnili, tak by sme veľmi potupovali nášho Pána a Spasiteľa.

*

Neexistuje tak veľmi vhodný prostriedok na obmäkčenie prísneho a večného sudcu, ako je pravá láska k blížnemu, zvlášť hrdinská láska k nepriateľom. Počujte jeden príklad!

Istý vznešený pán stretol v osamelosti vraha svojho príbuzného. Jeho prvá myšlienka bola: teraz je vhodná príležitosť pomstiť sa, využi ju. – Už tasil meč, aby uskutočnil plán, ktorý mu vnukol diabol. Ale ten, ktorého mal zabiť, kľakol pred ním na kolená a prosil ho o záchranu a milosrdenstvo: <<Pre lásku Ježiša Krista, odpusť mi!>>

A ten muž už vytasený meč vložil do pošvy a povedal: <<Pretože si ma prosil k vôli Kristovi, chcem ti odpustiť.>>

Na druhé ráno išiel tento muž, ktorý bol veľký hriešnik, okolo jedného kríža. Dotknutý Božou milosťou zahľadel sa na Ukrižovaného a povedal: <<Chceš aj mne odpustiť, ako som odpustil ja? >> - A zbadal, ako božský Spasiteľ naklonil svoju hlavu na znak, že jeho prosba je splnená.

*

Každému máme preukazovať dobro podľa miery svojich možností a schopností. Máme nasledovať Pavlove napomenutia, ktorý nám hovorí: <<Radujte sa s radujúcimi, plačte s plačúcimi! Navzájom rovnako zmýšľajte; a nezmyšľajte vysoko, ale prikláňajte sa nízkym. Nebuďte múdri sami pre seba. Nikomu neodplácajte zlým za zlé, usilujte sa robiť dobre pred všetkými ľuďmi. Ak je to možné a závisí to od vás, žite v pokoji so všetkými ľuďmi. Nepomstite sa sami, milovaní, ale ponechajte miesto hnevu; veď je napísané: <Mne patrí pomsta, ja sa odplatím,> hovorí Pán. Ale keď bude tvoj nepriateľ hladný, nakrm ho, keď je smädný, daj mu piť, lebo tým, že to urobíš, žeravé uhlie mu nahrnieš na hlavu >> (Rim 12,15-20).

*

Ježiš Kristus nám prikázal milovať blížneho a hrozí nám trestom večného zatratenia, ak to nesplníme. A apoštol Pavol hovorí nám, že všetci máme tú istú nádej: večný život; toho istého Pána a Učiteľa, tú istú vieru, ten istý krst a toho istého Boha, ktorý je Otcom všetkých ľudí. Preto musíme milovať všetkých ľudí bez rozdielu, ak chceme splniť Kristov príkaz, získať si jeho zaľúbenie a chcieť záchranu našej duše.

*

Nič nesmieme nenávidieť, iba diabla, hriech a seba samých. Blížnych ale máme milovať. Pravý kresťan miluje všetkých ľudí; dobrých, pretože sú dobrí, zlých zo súcitu, lebo vidí, že urážajú Boha a sú v nebezpečenstve, že stratia večnú blaženosť. Preto pravý kresťan sa za nich modlí a preukazuje im dobrodenia, aby tak získal ich srdce a naspäť priviedol k Bohu. Pravý kresťan vidí vo všetkých ľuďoch, aj v tých najhorších, nesmrteľné duše, ktoré sú vykúpené drahocennou krvou Ježiša Krista. Preto sa sústavne modlí za hriešnikov a prihovára sa k božskému Vykupiteľovi: <<Ó, môj Bože, nedovoľ, aby tieto úbohé duše boli naveky zatratené!>>

*

Jedného dňa som povedal istému zomierajúcemu, ktorý nechcel odpustiť svojim nepriateľom: <<Ale keď ty neodpúšťaš, Boh ti tiež neodpustí. Nechceš prísť do neba?>> - <<Ale áno>>, odpovedal, <<ale nie spolu s týmito ľuďmi!>> - Aká nešťastná zaslepenosť!

*

Žiaden druh kresťanov nie je taký milý Bohu, ako sú tí, ktorí majú súcitiť s nešťastnými: *Beatus, qui intelligit super egenum a pauperem* – << Blažený človek, ktorý má súcitiť s biednym a chudobným >>.

*

V nebi neexistuje nenávisť a tiež viacej už niet túžby po pomste; je tam iba láska. Dobré, pokorné duše, ktoré zniesli všetky urážky, ktorých sa im dostalo kvôli Bohu a odpustili ich kvôli Kristovi tým, ktorí ich urážajú, tí majú nebo už tu na tomto svete. Nenávistníci a pomstychtiví sú stále nešťastní. Vidno to na ich očiach a možno to vyčítať z ich čela.

*

Staráť sa o vypestovanie lásky k blížnemu u detí sú povinní zvláštnym spôsobom otcovia a matky, lebo z toho sa budú raz zodpovedať. Ako mnoho sa zanedbáva v tejto záležitosti. Možno povedať, že rodičia naozaj milovali svoje deti, keď sa prizerali ľahostajne ako naďalej žili v ťažkom hriechu, vzdialení od Boha a v stálom nebezpečenstve, že budú zatratené naveky? Keby títo zaslepení rodičia mali pravú lásku k blížnemu voči svojim deťom, deň a noc by plakali a so slzami v očiach by prosili Boha, aby im daroval Boh milosť obrátenia a mohol ich prinavrátiť na cestu spásy. Ale ako by sa mohli usilovať zabezpečiť svojim deťom večnú spásu, keď vo svojej náboženskej ľahostajnosti nemyslia ani na spásu svojej duše?

*

Ó, vy otcovia a matky! Kiež by ste stále boli presvedčení o tom, že Boh vás ustanovil sa ochrancov nesmrteľných duší vašich detí, ktoré boli vykúpené drahocennou krvou Ježiša Krista, potom by ste sa nemohli prizerať tak chladne a ľahostajne, ako hrešia a sa pohybujú vo svojom večnom zatratení.

*

Mám vám hovoriť o tom, v akom stave sa nachádza medzi dnešnými kresťanmi láska k blížnemu. Počúvajte ma, ja poukážem na to. Ak žijú dve osoby vedľa seba, ktoré majú ten istý charakter, tie isté záujmy, potom ich vzájomný vzťah je ešte dosť znesiteľný, lebo sa svojim spôsobom milujú navzájom. Ale ak charakter a náklonnosti sú protikladné, potom neexistuje medzi nimi ani pokoj, ani svornosť, ďalej nepoznajú ani blížneho, ani povinnosť milovať ho. Títo ľudia majú veľmi nesprávny pojem o náboženstve; milujú len seba samých a na svojom blížnom len to, čo im vyhovuje; ináč navzájom sa nemôžu ani strpieť, ani vydržať. Musí sa ich navzájom odlúčiť, aby mohli žiť pre seba v pokoji. Áno, áno, odlúčte sa biedni pokrytci! Vzdialte sa jeden od druhého! Ale dajte si povedať, že vy sa nikdy nebudete môcť tak ďaleko vzdialiť jeden od druhého, ako ste ďaleko vzdialení od Boha! Vaša zbožnosť je falošný výrobok. Vy ste nikdy nepochopili vaše sväté náboženstvo a povinnosti, ktoré sa vám ukladajú. Nikdy ste nepochopili lásku k blížnemu, ktorá sa vám prikazuje, totiž milovať ľudí kvôli Bohu a tým pracovať na svojej spásе.

*

Nemáme žiaden iný bezpečný znak, podľa ktorého by sme mohli spoznať, že sa nachádzame na správnej ceste, ktorá vedie do neba, že pravdivo milujeme Boha ako tento: ak sa znášame s bližným a mu preukazujeme dobro, aj keď sa protiví našim prirodzeným náklonnostiam. Ak toto robíme, potom môžeme dúfať, že naša duša sa teší priateľstvu s Bohom a je naozaj pravá naša láska k Bohu a k bližnému. Toto je to pravidlo a vzor, ktoré ustanovil pre nás Ježiš Kristus a všetci svätí ho nasledovali. Neklamme sa! Niet inej cesty, ktorá by nás zaviedla do neba, okrem tejto.

*

Ak nepraktizujete lásku k bližnému a nechcete odpustiť svojim nepriateľom, potom všetka vaša ďalšia zbožnosť je márna a zbytočná. Potom sa môžete modliť, konať skutky kajúcnosti, chodiť do kostola a zúčastňovať sa na všetkých verejných pobožnostiach, prijímať sviatosti, koľko len chcete, trebárs denne, všetko vám to nebude na osoh a s istotou sa môžete nazdávať, že so všetkými týmito vašimi takzvanými dobrými skutkami – ktorým chýba láska – ste na zlej ceste, ktorá vedie ďaleko od Boha do večného zatratenia.

*

Ó, môj Bože, ako veľa zomiera kresťanov bez milosti a idú do večného zatratenia, lebo nepraktizovali vo svojom živote lásku k bližnému. Neklamte sa, moji bratia! Bez lásky k bližnému, nikdy nebudete nazerať na Boha, nikdy neprídete do neba. Môžete darovať celý svoj majetok tým, ktorí s vami súhlasia, môžete sa denne zúčastňovať na svätej omši a každý deň pristupovať k svätému prijímaniu, ak vám to robí radosť – bez lásky k bližnému ste ničím, iba pokrytcami a zatratencami! Len pokračujte dopredu na tejto ceste a skoro budete v pekle. Ó, ako zriedka možno sa stretnúť na tejto zemi s pravou láskou k bližnému.

*

Ó, moji bratia, keby sme mohli spoznať krásu tejto čnosti a vedeli ohodnotiť jej cenu, akú má v Božích očiach, s akou horlivosťou by sme potom vedeli využiť každú príležitosť, aby sme ju praktizovali, pretože ostatné čnosti sú v nej obsiahnuté a zabezpečuje nám večnú blaženosť.

Aby som vám to dokázal, poviem vám túto krásnu udalosť:

V Thebejskej púšti žil pustovník, ktorý sa značne nedokonale zmenil, aspoň podľa zdania a úsudku sveta. Keď sa približoval k smrti, tak sa prejavil, že nemá žiaden strach pri pohľade na smrť a pred prísny Božím súdom, ale že bol celkom veselý a žartovný. Keď to videl predstavený, tak mu prišlo na myseľ, že takýto bezstarostný pocit pri pohľade na smrť by mohlo najskôr byť diabolské zaslepenie. Predstavený sa ho opýtal, že ako je to možné, že on v tejto vážnej a rozhodujúcej chvíli je tak bezstarostný a spokojný. On sám vlastne vedel, že má málo dôvodov k tomu, lebo jeho život nebol bez chýb a tiež, že prísneho Božieho súdu sa obávali aj sami svätí.

<<Áno>>, odpovedal na to zomierajúci, <<je pravdou, že nemám mimoriadne skutky, veď skoro nič dobrého som nevykonal. Ale celý svoj život som sa usiloval plniť tento veľký Boží príkaz nášho Pána, totiž milovať svojho blížneho, o všetkých ľuďoch zmýšľať len dobre, trpezlivo znášať ich chyby a ospravedlňovať a všetkým preukazovať služby podľa svojich síl. Toto všetko som stále uskutočňoval, kedykoľvek sa k tomu naskytla príležitosť. Nevysmieval som sa zo žiadneho človeka, o nikom som nehovoril a neprial zle. Každému som prial len dobré. Toto je moja útecha a moja dôvera, z ktorej čerpám nádej, že dobrotivý Boh mi bude milostivý i napriek mojim mnohým chýbam, ktoré som spáchal, a tiež všetkým nedokonalostiam, ktoré môžu ešte visieť na mojej duši.>>

Keď predstavený počul vyznanie tejto krásnej duše, preniknutý úprimným obdivom a pohnutý radosťou, zvolal: <<Ó, Bože, aká krásna a cenná je táto čnosť v твоjich očiach!>> Obrátil sa k zomierajúcejmu a dodal: <<Nestaraj sa, milý brat! Pretože si verne a svedomito splnil tento veľký príkaz lásky k blížnemu, splnil si zákon. Chod' v pokoji, ó ty šťastná duša, nech je ti nebo isté!>>

*

Keby sme preskúmali život božského Spasiteľa na zemi a tiež život všetkých svätých, tak by sme nenašli ani jedného, ktorý by nepraktizoval v hrdinskom stupni lásku k blížnemu a lásku k nepriateľovi. Všimnite si svätého Františka Saleského, ktorý nás uisťuje, že keby mohol vykonať len jeden dobrý skutok, tak by ho preukázal tým, ktorí mu ukrivdili, než tým, ktorí mu preukazovali služby.

*

Ten, kto by mal šťastie vlastniť pravú lásku k blížnemu, tú krásnu a nenapodobiteľnú čnosť, veľmi by sa chránil čo len trochu neprístojného zmýšľať o svojom blížnom. Ale – povieť mi – aj vtedy, keď je jeho charakter zlý a škodoradostný, keď pri ňom vonkoncom nemožno vydržať? – Tak, tak, nemôžete pri ňom vydržať? Vy si myslíte, že ste svätí, že nemáte žiadnu chybu! Ste úbohými slepcami! Jedného dňa spoznáte, že vy ste spôsobili svojmu okoliu viacej ťažkosti a nepríjemnosti, než oni vám.

*

Celá zbožnosť je falošná a všetky domnelé čnosti sú len zdaním a sebaklamom. Nebuďte pokrytci v očiach spravodlivého a svätého Boha. To sa stáva vtedy, ak nevlastníte pravú lásku k blížnemu, to znamená lásku, ktorá zahŕňa každého, spravodlivých a hriešnikov, chudobných a bohatých, ďalej tých, ktorí vám preukazujú dobro i tých, ktorí vás nenávidia.

*

V živote starovekých otcov sa spomína iná príhoda, ktorá je tiež veľmi vhodná, aby som vám poskytol zvláštny pojem o hodnote a záslužnosti lásky k blížnemu.

Svätého Serapiona stretol istý chudobný človek, ktorý ho prosil o almužnu. Pretože nemal peniaze, daroval mu svoj kabát. Onedlho prišiel druhý a tomu daroval svoje šaty. Neostalo mu vo vlastníctve už nič, iba Kniha evanjelií, z ktorej zvykol čítať denne. Čo urobil svätý? Odišiel, predal knihu a to, čo zarobil, dal tretiemu, ktorý prišiel za ním.

Jeho žiak sa ho pýtal, že kto ho tak vyraboval. <<Láska k blížnemu>>, odpovedal Boží muž.

<<Ale mohli ste si nechať aspoň knihu, dôstojný otče>>, myslel si žiak.

<<V žiadnom prípade>>, odpovedal mu Serapion. <<Keď som predal Knihu evanjelií, som splnil iba to, čo je v nej napísané a čo som často čítal: <Predaj všetko, čo máš, rozďaj chudobným a budeš mať poklad v nebi.>>>

Serapion, ktorý tak verne splnil veľký príkaz lásky k blížnemu, onedlho postúpil o krok ďalej. Predal svoju osobnú slobu do otroctva a dobrovoľne sa stal otrokom. Výnos dal jednej chudobnej vdove, aby mohla nakrmiť svoje hladné deti. Sám sa dal odvliecť do otroctva a prišiel k divokému ľudu, ktorému sa stal apoštolom. Boh tak bohato požehnával jeho práce a námahy pri ohlasovaní evanjelia, že obrátil veľké množstvo chudobných pohanov.

Ó, krásna čnosť lásky k blížnemu! Keby sme mali šťastie ju vlastniť, koľké mnohé duše by sme potom priviedli k Bohu!

Keď počul svätý Ján Almužník o tomto hrdinskom skutku lásky svätého Serapiona, povedal svojim priateľom: <<Doteraz som veril, že som urobil niečo veľkého, keď som daroval všetky svoje peniaze chudobným. Teraz ale vidím, že som ešte nič neurobil, pretože som ponúkol iba svoje dary, ale nie svoju osobu do služby lásky k blížnemu.>>

*

Keby dobrotivý Boh takto chcel, tak by všetci ľudia na zemi boli rovní. Pretože predvídal, žeby nikto potom sa nechcel podriaďiť druhému, žeby všetci rozkazovali a nikto nechcel poslúchať, ustanovil vo svojej múdrosti, že sú na svete chudobní a bohatí, aby boli navzájom odkázaní jeden na druhého a mohli si pomáhať. Chudobní dosiahnu svoj cieľ tým, že budú trpezlivo znášať svoju chudobu a budú sa pokorovať skrze prosby u bohatých. Bohatí takto dostanú príležitosť vykupovať sa od hriechov, nakoľko budú k nim milosrdní a budú im pomáhať podľa svojich možností. Ak z jednej strany Boh žiada od chudobných, aby trpezlivo znášali svoj údel a pokorne prijímali almužny, tak na druhej strane uložil prísnu povinnosť bohatým pomáhať svojim bratom a sestrám. Od splnenia tejto povinnosti závisí ich údel vo večnosti. Beda tým, ktorí vidia živoríť chudobných a im neposkytnú pomocnú ruku!

*

Pre kresťana, ktorý zhrešil, je veľkým šťastím, že vlastní v almužnách ľahký a účinný prostriedok zadosťučinenia Božej spravodlivosti za svoje hriechy a tak môžu ujsť večnému

zatrateniu. Okrem toho priťahujú na seba i na svoje činnosti všetky druhy nebeského požehnaní. Ó, aký je Boh voči nám dobrý, že sa uspokojí s tak malým!

*

Nech by sme uvažovali o skutkoch lásky z ktorejkoľvek strany, ich cena a záslužnosť sa nám prejaví taká veľká, že na zemi to nikdy nebudeme môcť pochopiť úplne. Jasne to spoznáme až v deň súdu. V istom zmysle môžeme povedať, že presahujú všetky ostatné dobré skutky. A to z jednoduchého dôvodu, nakoľko pravdivo súcitný človek vlastní obyčajne všetky ostatné čnosti.

*

Ó, krásna čnosť kresťanskej lásky k blížnemu, aká obdivuhodne veľká je tvoja sila za účelom utíšenia Božieho hnevu! Lenže, ako málo si známa ľuďom dnešného sveta a ako málo si ťa cenia! To je dôsledkom toho, že úplne cítime pozemsky, myslíme len na svet s jeho pomínutelnými dobrami, žijeme len pre neho a úplne sme stratili z očí večné dobré. Svätí zmýšľali o tom úplne ináč a Svätý svätých, sám Ježiš Kristus, ústa večnej pravdy, nás učil o tom ináč.

*

Už svätí Starého zákona poznali cenu almužny a vopred tušili, aká bude milá láska k blížnemu budúcemu Vykupiteľovi. <<Svoj chlieb som dával hladným a svoj odev nahým a keď som videl mŕtveho z môjho národa, vyhodeného za ninivské hradby, pochoval som ho>>, hovorí zbožný Tobiáš o svojich skutkoch a živote v asýrskom zajatí. (*Tob 1,17*) A svojho syna naliehavo napomínal k dobročinnosti: <<Svoj majetok používaj, syn môj, na skutky milosrdenstva! Nikdy neodvracaj svoju tvár od chudobného, aby sa neodvrátila Božia tvár od teba! ...Ak máš veľa, dávaj z toho viac; ak máš málo, neboj sa konať dobro aj z mála! Tak si pripravíš dobrý poklad na deň núdze. Veď milosrdenstvo oslobodzuje od smrti a chráni pred cestou do temnôt. Ten, kto koná skutky milosrdenstva, prináša Najvyššiemu dar, ktorý sa mu ľúbi>>. (*Tob 4,7-11*)

*

Svätý Justín nám hovorí: <<Ak sme ešte nemali šťastie poznať Spasiteľa Ježiša Krista, žili sme v strachu a starosti, že sme získali málo pozemských dobier; ale odkedy sme ho spoznali, už viac nemilujeme bohatstvá. Ak sme si ešte niečo ponechali, tak to len preto, aby sme mohli z toho obdarovať našich chudobných bratov a sestry. A teraz žijeme oveľa šťastnejšie a spokojnejšie, lebo hľadáme viac len Boha.>>

*

Svätý Ján, ktorému dali jeho súčasníci kvôli jeho láske k chudobným krásne pomenovanie <<almužník>>, uisťuje nás, že čím viac dostal, tým viac daroval. <<Jedného dňa>>, sám hovorí, <<stretol som chudobného, ktorý nemal šaty. Dal som mu tie, ktoré som ja sám nosil na svojom tele. Ihneď som nadobudol veľkú sumu peňazí, že som mohol za ne kúpiť veľké množstvo šiat.

*

Prví kresťania pokladali svoje pozemské dobrá len za prostriedok, ktorým mohli obdarovávať svojho Pána a učiteľa Ježiša Krista v osobe jeho chudobných a bratov, ktorí trpeli núdzu. V Skutkoch apoštolov čítame, že ich láska k blížnemu bola taká veľká, že nikto nechcel mať osobný majetok, ale všetko pokladali za spoločné. Mnohí z nich predávali celý svoj majetok a čo zaň utržili, dávali chudobným.

*

Tí kresťania, ktorí dávajú almužny, nepotrebujú sa báť posledného súdu. Celkom iste to bude hrozný deň. Prorok Joel ho nazýva dňom Pánovej pomsty, deň súdu bez milosrdenstva, strašný a beznádejný pre hriešnikov.

*

To, o čom hovoria svedectvá svätých a prorokov, potom Najsvätejší zo svätých, sám náš Pán a Spasiteľ Ježiš Kristus, ktorý hovorí o poslednom súde a opisuje jeho hrozby, nás takto výrazne vyzýva k láske k blížnemu.

<<Až príde Syn človeka vo svojej sláve a s ním všetci anjeli, zasadne na trón svojej slávy. Vtedy sa pred ním zhromaždia všetky národy a on oddelí jedných od druhých, ako pastier oddeľuje ovce od capov. Ovce si postaví sprava a capov zľava.

Potom Kráľ povie tým, čo budú po jeho pravici: <Podďte, požehnaní môjho Otca, zaujmite, kráľovstvo, ktoré je pre vás pripravené od stvorenia sveta.

Lebo som bol hladný a dali ste mi jesť;

bol som smädný a dali ste mi piť;

bol som počestný a pritúlili ste ma;

bol som nahý a priodeli ste ma;

bol som chorý a navštívili ste ma;

bol som vo väzení a prišli ste ku mne.>

Vtedy mu spravodliví povedia: <Pane, a kedy sme ťa videli hladného a nakrmili sme ťa, alebo smädného a dali sme ti piť? Kedy sme ťa videli ako počestného a pritúlili sme ťa, alebo nahého a priodeli sme ťa? Kedy sme ťa videli chorého alebo vo väzení a prišli sme k tebe?>

Kráľ im odpovie: <Veru, hovorím vám: Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili.>>> (Mt 25,31-40)

*

Tu teda vidíme z jasných a výrazných slov, ktoré vyšli z úst večnej pravdy, že skutky lásky k blížnemu otvárajú nebo. Ale bezprostredne po nich takisto vychádzajú jasné slová z úst Sudcu sveta Ježiša Krista, že nedostatok lásky k blížnemu je dostatočný dôvod k zatrateniu.

Potom povie aj tým, čo budú zľava: <Odídte odo mňa, zlorečení, do večného ohňa, ktorý je pripravený diablovej a jeho anjelom!

Lebo som bol hladný, a nedali ste mi jesť;
bol som smädný, a nedali ste mi piť;
bol som pocestný, a nepritúlili ste ma;
bol som nahý a nepriodeli ste ma;
bol som chorý a vo väzení, a nenavštívili ste ma.>

Vtedy mu aj oni povedia: <Pane, a kedy sme ťa videli hladného alebo smädného, alebo ako pocestného, alebo nahého, alebo chorého, alebo vo väzení a neposlúžili sme ti?>

Vtedy im odpovie: <Veru, hovorím vám: Čokoľvek ste neurobili jednému z týchto najmenších, ani mne ste to neurobili.> A pôjdu títo do večného trápenia, kým spravodliví do večného života.>>(Mt 25,41-46)

Vidíte z toho, moji milí bratia, že pri poslednom súde bude rozhodovať splnenie alebo nesplnenie tohto veľkého prikázania, totiž nebo a peklo, naša večná blaženosť alebo večné zatratenie.

*

Ak chcete ešte vypočúť iné slovo božského Spasiteľa o tejto záležitosti, tak počúvajte: <<Blahoslavení milosrdní, lebo oni dosiahnu milosrdenstvo>> (Mt 5,7).

<<Nesúďte, aby ste neboli súdení. Lebo ako budete súdiť vy, tak budú súdiť aj vás, a akou mierou budete merať vy, takou sa nameria aj vám. Prečo vidíš smietku v oku svojho brata a vo vlastnom oku brvno nezbadáš? Alebo ako môžeš povedať svojmu bratovi: <Dovoľ, vyberiem ti smietku z oka> - a ty máš v oku brvno?! Pokrytec, vyhod' najprv brvno zo svojho oka! Potom budeš vidieť a budeš môcť vybrať smietku z oka svojho brata>>.

*

Ešte na inom podobenstve nám poukazuje božský Spasiteľ, že pravá láska k blížnemu zachraňuje pred večným zatratením, kým tvrdosť srdca a neláska priťahujú na seba strašné tresty.

<<Peter pristúpil k Ježišovi a povedal mu: <Pane, koľko rás mám odpustiť svojmu bratovi, keď sa proti mne prehreší? Azda sedem rás?>

Ježiš mu odpovedal: <Hovorím ti: Nie sedem rás, ale sedemdesiatsedem rás.

Preto sa nebeské kráľovstvo podobá kráľovi, ktorý sa rozhodol vyúčtovať so svojimi sluhami. Keď začal účtovať, priviedli mu jedného, ktorý bol dlžen desaťtisíc talentov. Ale pretože nemal skadiaľ vrátiť, pán rozkázal predať jeho aj jeho ženu, aj deti i všetko, čo mal, a dlh splatiť.

Vtedy mu sluha padol k nohám a na kolenách ho prosil: <Pozhovej mi a všetko ti vrátim.>

A pán sa nad sluhom zľutoval, prepustil ho a odpustil mu aj dlžobu.

No len čo ten sluha vyšiel, stretol sa so svojim spolusluhom, ktorý mu daroval sto denárov. Chytil ho pod krk a kričal: <Vráť, čo mi dlhuješ!>

Jeho spolusluha mu padol k nohám a prosil ho: <Pozhovej mi a dlžobu ti splatím.>

On však nechcel, ale odišiel a vrhol ho do žalára, kým dlh nesplatí.

Keď jeho spolusluhovia videli, čo sa stalo, veľmi sa zarmútili. Išli a rozpovedali svojmu pánovi všetko, čo sa stalo. A tak si ho pán predvolal a povedal mu: <Zlý sluha, ja som ti odpustil celú dlžobu, pretože si ma prosil. Nemal si sa aj ty zľutovať nad svojim spolusluhom, ako som sa ja zľutoval nad tebou?>

A rozhnevaný pán ho vydal mučiteľom, kým nesplatí celú dlžobu.

Tak aj môj nebeský Otec urobí vám, ak neodpustíte zo srdca každý svojmu bratovi.>> (Mt 21-35)

Z tohto podobenstva môžete vybadať, ako si bude s vami počínať Sudca sveta v deň jeho hnevu. Keď budete milostiví a milosrdní voči vašim spolubratom, aj vy získate milosrdenstvo a vaše duše budú zachránené, lebo nie je možné, aby ten, kto odpúšťa, bol zatratený. Ak ale budete tvrdého srdca a budete sa dožadovať len práva voči vašim blíznym, budete vydaní neomylnne večnému zatrateniu.

*

Svätý Ambróz nám hovorí, že almužny sú skoro ako druhý krst a zmierna obeta, ktorou sa upokojuje Boží hnev a nám dáva príležitosť nájsť milosť pred Pánom.

*

Čo nás má ale zvlášť pohýnať a po čom máme túžiť, aby sme boli dobročinní a milosrdní voči chudobným, je myšlienka, že – ako sme to práve videli – náš Pán a Spasiteľ Ježiš Kristus to dobro, ktoré sme preukazovali chudobným, vidí a prijíma tak, ako keby sme to robili jemu samému.

V živote svätej Kataríny Sienskej čítame, že jedného dňa istému chudobnému, ktorého stretla na ceste, darovala jediný drahocenný predmet, ktorý mala vo vlastníctve, totiž vzácny krucifix (pozn. kríž, na ktorom je pribitý Ježiš Kristus). Inokedy zase darovala jednej žene vlastné šaty. O niekoľko dní neskôr sa jej zjavil Ježiš Kristus a poskytol jej radostné uistenie, že jej almužny sú mu tak príjemné, že ten kríž a tie šaty, ktoré vložila do rúk chudobných, ukáže všetkým ľuďom v deň posledného súdu.

*

Počúvajte, ako nás vyzýva svätý Chryzostom k láske k blížnemu: <<Môj syn, daj chudobnému, hladujúcemu bratovi kúsok chleba a za odmenu dostaneš nebo. Za to, čo dávaš, aj keď by to bolo málo, dostaneš veľa. Daruj chudobným nepatrné, pominuteľné dary, dostaneš nekonečne cenné, večné dobrodenia. Dávaš trochu zeme, za to dostaneš nebo.>>

*

Svätý Ján z Kríža jedného dňa našiel na ulici žobráka, ktorý bol celý pokrytý ranami. Bol pohnutý súcitom, vzal ho na svoje plecia a zanesol ho do svojej nemocnice, ktorú založil. Prv, než ho uložil do postele, chcel mu umyť nohy. A tu zbadal, že jeho nohy sú prebodnuté klincami. Zachvátilo ho prekvapenie, takže pozrel na tvár úbohého a spoznal v ňom nebesky krásneho, poznačeného dojemnými znakmi nášho Pána a Spasiteľa Ježiša Krista, ktorý sa ukryl v podobe žobráka a postavil ho na skúšku. A Pán ocenil svojho služobníka radostnými slovami: <<Ján, je mi veľmi príjemne, že sa ma ujímaš s veľkou horlivosťou v osobe chudobného.>>

Inokedy našiel úplne vysilené dieťa, ktoré sa nachádzalo vo veľmi úbohom stave. Zobral ho na ramená a tiež ho zanesol do svojej nemocnice. Ale bolo veľmi ťažké, takže zastal pri jednej studni, aby sa občerstvil glgom vody. Preto položil dieťa na zem vedľa seba. Ale kto opíše jeho prekvapenie, keď takto na výzor biedne dieťa zrazu prijalo krásne znaky dieťaťa Ježiša, ktoré mu povedalo: <<Ján, čo robíš mojim chudobným, zmýšľaj o tom tak, ako keby si to robil mne.>>

Naozaj skutky lásky, ktoré preukazujeme chudobným a zvlášť chorým, sú Bohu také milé, že často poslal anjelov, aby pomáhal milosrdným samaritánom pri ich činnosti, ako sa to stalo neraz menovanému svätému.

*

Keď svätý František Xaverský na apoštolských cestách prechádzal cez Indiu, našiel na ceste jedného nešťastného, ktorý bol celý pokrytý malomocenstvom. Dal mu almužnu. Keď trochu odišiel ďalej, ľutoval, že malomocného neobjal a nepobožkal, aby mu tým viacej preukázal svoju lásku a súcit, ktorého navštívilo nešťastie, než iba čisto skrze almužnu. Vrátil sa, aby vykonal to, čo zanedbal. Ale už nikoho nenašiel a svätý bol veľmi zronený.

Takto sa prihodí mnohým kresťanom, ktorí často mali príležitosť konať dobro Pánovi a Spasiteľovi Ježišovi Kristovi v osobe chudobných, ale nevyužili túto príležitosť.

*

Svätý pápež Gregor Veľký mal vo zvyku každý deň stolovať s dvanástimi chudobnými – ku cti dvanástich apoštolov Pána. Jedného dňa zbadal, že sedí nie dvanásť za stolom, ako obyčajne, ale trinásť. Pýtal sa služobníka, ktorý bol poverený obsluhou chudobných, že prečo pozval trinásť a nie iba dvanásť, ako sa mu rozkázalo.

<<Ale, Svätý Otče>>, odpovedal služobník, <<veď sú len dvanásť!>>

Tu pápež sa obrátil na všetkých s podobnou otázkou. Všetci svedčili, že len dvanásť sedia a nie trinásť.

Po obede zobral pápež trinásteho za ruku, ktorého si zvlášť všímal, lebo sa mu často menila farba tváre a doviedol ho do svojej pracovne, aby sa ho opýtal, kto je. A tu sa dozvedel z úst domnelého chudobného, že je to anjel, ktorého mu posielala Boh, aby ho zvlášť ochraňoval, a ktorý už mnohé roky je v jeho blízkosti a ostane pri ňom celý život.

Ako často sa Pánu Bohu zapáčilo dokázať skrze viditeľné zázraky, ako sú mu milé skutky milosrdenstva. Všimnite si nasledujúci príklad:

Istý zbožný muž stretol chudobného a keď videl jeho biedu, bol tak dotknutý, že vyronil slzy. Bez toho, žeby rozmýšľal, stiahol zo seba kabát a dal mu ho, lebo tento žobrák sa chvel od zimy a bol iba napoly oblečený. O niekoľko dní sa dozvedel, že tento chudobný predal svoj kabát. To ho veľmi nahnevalo a sťažoval sa v modlitbe. <<Môj Bože>>, povedal, <<z toho vidím, že nie som hoden, aby žobrák nosil môj kabát.>>

Nato sa mu zjavil v noci vo sne božský Spasiteľ, ktorý v rukách držal kabát, ktorý daroval chudobnému a sa ho opýtal: <<Pokladáš tento kus odevu za tvoj?>>

<<Áno>>, odpovedal muž, <<to je kabát, ktorý som daroval žobrákovi.>>

<<Vidíš teda>>, povedal mu na to Spasiteľ, <<že to, čo si daroval, sa nestratí; v mojich rukách je dobre uschovaný.>>

*

Aký by bol šťastný svet, keby bol oslobodený od neresti závidi a by bola na ňom láska k blížnemu, ktorú máme mať jeden k druhému; keby sme pochopili, že sa máme tešiť s tými, ktorí prežívajú šťastie a radosť a smútiť s tými, ktorí prežívajú bolesť a utrpenie, ďakovať Bohu za dobro, ktoré Boh daroval našim blížnym a ako by sme si priali, aby to mohli vykonávať aj vo vzťahu k nám.

*

Závisť je jeden z najväčších a najodpornejších hriechov. Tento hriech je ťažšie rozpoznať, ako ďalšie hriechy. Niet divu, že sa tak málo spovedá z neho a chce sa ho zbaviť. Ach, ako mnohé osoby, aj tie ktoré sa považujú za zbožné, sú týmto hriechom nakazené a neveria tomu.

Človek, ktorý závidí a je neprajný, je tak zaslepený, že nikdy nespozná svoje hriechy. Snád' mi poviete, že každý hriech zaslepí toho, kto ho pácha. To je pravda, ale niet iného takého hriechu, ktorý by dušu zatemnil tak hustými mrakmi a viac obral o sebaopoznanie, ako je hriech závidi.

*

Ak budeme preniknúť myšlienkami závidi, že iní majú väčší úspech v časných záležitostiach ako my, tak hneď si musíme uvedomiť, že kresťan musí ďakovať Bohu za dobro, ktoré udelil jeho bratovi. Keď sa jedná o duchovné dobré, tak Boh dáva príležitosť, aby sme ďakovali za to, že Boh má také duše, ktoré ho odškodňujú za urážky, ktorých sa dopúšťame voči nemu.

*

Nemýľte sa: Od obyčajného ohovárania ku osočovaniu je len malý krok. Keby sme presne veci poznali, tak by sme zistili, že k tomu zlu, ktoré sa hovorí o blížnom, skoro vždy sa niečo priloží a zväčší. Obyčajné ohováranie, ktoré prebehne cez mnohé ústa, už nie je to isté; ten, čo prehovoril prvý, už sa nedozvie, koľko sa na tom zmenilo a pridalo.

Som toho názoru, že hriech obyčajného ohovárania obsahuje v sebe všetko zlo. Áno, tento hriech obsahuje v sebe jed všetkých nerestí, nízkosť márnomyseľnosti, jed žiarlivosti, trpkosť hnevu, žľč nenávisti a pre kresťana nedôstojnej ľahkovážnosti.

*

Aký je šťastný život tých, ktorí nemajú vo zvyku zle posudzovať svojich blížnych, ale len všetko vysvetľovať v dobrom! Jeho duša je na pokoji, len o sebe zmýšľa zle, ale nikdy o svojom blížnom. Takto sa ponízuje pred Bohom a získa milosrdenstvo.

Všetky tieto hriešne úsudky a obvinenia pochádzajú len od človeka, ktorý vlastní tajomnú pýchu, ktorý nepozná seba a sa vynáša, že chce poznať vnútro blížneho, čo je známe len Bohu.

*

Keby sme mali šťastie oslobodiť sa od pýchy a závidi, tak by sme nikdy neposudzovali človeka; uspokojili by sme sa len s tým, žeby sme oplakávali svoju duchovnú biedu a modlili sa za úbohých hriešnikov, dobre vediac, že Boh bude vyžadovať od nás zodpovednosť za naše skutky a nie za skutky iných.

*

Práve tak, ako je osočovanie a bežné ohováranie zlo, je zlo aj opovážlivé posudzovanie blížneho. Je málo takých nerestí, ktoré by svätí viac nenávideli, ako túto. Za opovážlivým posudzovaním nasleduje nevyhnutnosť zániku a straty kresťanskej lásky k blížnemu.

*

Oповážlivé posudzovania vychádzajú z pyšných alebo závistlivých srdc, čo sa dá ľahko uhádnuť. Pyšný alebo závistlivý má dobrú mienku len o sebe a obracia všetko, čo koná blížny, na zlo; dobro, ktoré vidí na blížnych, ho zarmucuje a trápi.

*

Len zlé srdce môže usudzovať zle o blížnych.

*

Jazyk osočovateľa zamorí všetky dobré skutky a vyťahuje na svetlo dňa všetky zlé. Je ako červ, ktorý sa zavŕta do dobrého ovocia, t. j. najlepšie skutky, a hľadá, ako ich vysvetľovať zle. Jazyk osočovateľa je ako husenica, ktorá znečistí najkrajšie listy, pretože zanechá po sebe na nich hnusné stopy hlienu.

*

Šťastný človek, ktorý sa zaoberá vo svojom duchu a srdci len s tým, čo má vzťah k Bohu, kto svoj jazyk používa len k tomu, aby prosil Boha o odpustenie svojich hriechov.

*

Chcete s istotou spoznať, či patríte Bohu? Všimnite si svoj postoj, aký zaujímate voči svojmu blížnemu, ako hodnotíte a posudzujete ich skutky!

*

Keby ste zistili tento hriech (opovážlivé posudzovanie), tak musíte vedieť, že je to hriech, ktorého sa treba najviac báť, ktorý sa najmenej uznáva a odstrániť ho je najťažšie.

Chcete spoznať srdce nejakého človeka? Počúvajte ho, ako hovorí o svojom blížnom!

*

Závisť obsahuje súčasne zbabelosť, ukrutnosť a skrytú nedôveru. Neverím, žeby bol horší a nebezpečnejší hriech, ako je závisť, lebo je to tajný hriech, často zahalený krásnym povrchom čnosti alebo priateľstva. Tento zakliaty hriech obyčajne prispieva aj k roztržkám v rodinách.

Ak budeme vlastniť pravú lásku k blížnemu, tak nebudeme na nikom niečo vyhľadávať, t. j. budeme sa usilovať skúmať naše osobné správanie a nie tých druhých. Ak necháte lásku bokom, potom vedzte, že nenájdete človeka na zemi, na ktorom by ste neobjavili nejakú chybu, takže jazyk nerestníkov bude mať vždy o niečom hovoriť.

9. SLUŽIŤ BOHU

Služiť Bohu, to je naša povinnosť. Je to jediný prostriedok k tomu, aby sme dosiahli veľký a vznešený cieľ, pre ktorý sme stvorení. O tejto pravde nemôže pochybovať žiaden človek. Čím je to ale zapríčinené, že tak málo je takých kresťanov, ktorí službu Bohu berú vážne a mnohí ju potupne zanedbávajú? Pretože službu Bohu sa pokladá vo všeobecnosti za veľmi ťažkú a za málo odmeňovanú. S tým nemožno začať a keď sa začne, chýba odvaha, sila a vytrvalosť, aby sa zotrvalo až do konca. Z toho dôvodu sa dá dnes veľká časť kresťanov odradiť od tejto povinnosti. Namiesto toho, aby počúvali potešujúce a povzbudzujúce slová Božského Spasiteľa, ktorý nás uistuje: <<Moje jarmo je príjemné a moje bremeno ľahké>> (Mt 11,30), poskytujeme ušiam klamlivé lákadlá sveta, dáme sa nimi zviest' a vrháme sa do časného i večného nešťastia. Aké to smutné zaslepenie!

*

A predsa, tak by to bolo ľahké služiť Bohu. Nepotrebovali by sme nič meniť na našom spôsobe života, na ktorý sme si doteraz zvykli – **okrem hriechu**. Tento musíme úplne vzdialiť od seba, lebo sa neznáša so službou Bohu. Ináč ostáva všetko po starom, život bude pokračovať svojim bežným chodom. Nebude to ťažšie, ale ľahšie. Všetko budeme konať lepšie, ako sme to konali doteraz; usilovnejšie a pozornejšie budeme plniť povinnosti svojho stavu; budeme milší, priateľskejší a láskyplnejší, miernejší v jedle a zdržanlivejší v našich posudzovaniach. Povedané jedným slovom, ak sa oddáme službe Bohu, nadobudnú všetky naše činnosti na cene a dôstojnosti; budeme si počínať šľachetnejšie, vznešenejšie a dôstojnejšie kresťana.

Namiesto toho, aby sme sa dávali podnietiť k ctižiadosti a k horlivej činnosti pre pozemský zisk, pracujme na tom, aby sme sa páčili Bohu a znášali utrpenia ako náhradu za naše mnohé hriechy, ktorými sme urazili Božskú velebnosť. Katolík, ktorý pozná svoje náboženstvo a riadi sa podľa neho, posväcuje všetku svoju činnosť, pričom nepotrebuje na nej nič meniť. Bez toho, žeby konal niečo viacej, mení skrze úmysel a svoje správne zmýšľanie svoj ináč obyčajný pracovný deň, na bohato prekypujúci prameň zásluh pre večnosť.

*

Veď už ten, kto má šťastie sa primknúť k Bohu tu na zemi, je šťastnejší než ľudia tohto sveta so všetkými svojimi zábavami a radosťami.

Ó, aký šťastný by mohol byť kresťan už tu na zemi, keby poznal svoje náboženstvo a vynaložil trochu námahy, aby plnil to, čo ono prikazuje a keď zohľadní dobrá, ktoré nám sľubuje pre večnosť!

*

Áno, moji milovaní bratia, hovorím vám ešte raz: Kresťan, ktorý pozná svoje náboženstvo a žije podľa neho, dáva všetkej svojej činnosti, aj tým každodenným a obyčajným povinnostiam, veľkú hodnotu. Uverili ste už niekedy, že slúžiť Bohu je ľahké a príjemné? Ó, keby sme mali to šťastie a milosť, žeby sme to spoznali, kým je pre nás ešte čas! Aké trpké sklamanie očakáva slepých a zaslepených v hodine smrti, keď – potom samozrejme už neskoro – zbadajú pri svetle sviece zomierajúceho, že mohli získať večnú blaženosť počas krátkeho života, ktorý je preplnený námahami, kým oni svoj čas premárnili a stratili bez úžitku, a pritom neboli šťastní na zemi ani jeden deň.

*

Aký rozdiel medzi tým, kto zomiera po zle prežitom živote a tým, kto zomiera po dobre prežitom živote tu na zemi. Získa nebo, ako svoj údel; všetky boje a utrpenia sa končia; začne šťastie, ktoré je mu blízko a už nikdy sa neskončí. Ten, ktorý pohrdol slúžiť Bohu a rozhodol sa slúžiť svetu, stratil všetko. A okrem toho na zemi nikdy nemohol dosiahnuť to, po čom dúfal, po čom túžil a čo si prial. Prežil dni pozemského života v nepokoji a zomiera v pochybnostiach, pretože nič nevidí pred sebou, iba večné zatratenie. Aký to rozdiel!

*

Aká to bolestná lútosť v hodine smrti, keď vidíme, že sme mohli získať nebo, keby sme boli slúžili Bohu, bez toho, žeby sme konali niečo iného, než sme konali! Ó, aké nešťastie pre tých, ktorí budú patriť k počtu týchto slepých!

*

Slúžiť Bohu poskytuje oveľa viac radosti, než slúžiť svetu.

Svätí nám povedali a ich život to potvrdzuje, že keď sa raz okúsi sladkosť a radosť, ktorú nájdeme v službe Bohu, nie je možné, aby sme znova opustili Boha, slúžili svetu a hnali sa za jeho slasťami.

Naozaj, kto by chcel niečo vedieť o službe Bohu, keď je v toľkých utrpeniach a starostiach, protivenstvách a trápeniach srdca, ako je v službe svetu?

Slúžiť Bohu je najistejšia, áno, jediná schodná cesta, aby sme už tu na svete boli aspoň trochu šťastní. Samozrejme, že úplne šťastní môžeme byť až vo večnosti.

Keďže počas nášho pozemského života dolieha na nás mnohé zlo, z čoho potom nasleduje, že nechceme Bohu slúžiť a prestupujeme Božie prikázania, ako nám to hovorí on sám: <<Ale ak nebudeš počúvať hlas Pána, svojho Boha, aby si zachovával

a uskutočňoval všetky jeho príkazy a ustanovenia, ktoré ti ja dnes ukladám, doľahnú na teba tieto kliatby a dochytiť ťa.>> (Dt 28,15)

*

O tejto veľkej pravde, že slúžiť Bohu prináša jediné šťastie už na tomto svete, svedčí Sväté písmo, dejiny Cirkvi a život svätých.

Keď listujeme vo svätých knihách, tak tam nájdeme, že všetci, ktorí si pokladali za povinnosť slúžiť Bohu a všetko presne zachovávať, čo im prikazujú Božie prikázania, boli vždy šťastnejší než zlí, ktorí nechceli nič vedieť o Bohu, lebo je isté, že dobrotivý Boh nikdy neopustí tých, ktorí si zaumienili všetko konať tak, ako im prikazuje.

Ak chceme mať na tomto svete nejaké šťastie a nejakú radosť, nakoľko je to možné mať, tak jediným prostriedkom k tomu je, aby sme konali všetko, čo len môžeme, aby sme sa páčili Bohu, a to tým, že budeme plniť, čo nám prikazuje svojimi prikázaniami.

*

Slúžiť Bohu dáva človekovi silu a Bohu slávu. Vo všetkých časoch Pán Boh oslávil svojich svätých skrze zázraky, ktoré vyvolali pred svetom obdiv.

Postavte pol milióna vojakov vedľa mŕtveho a použite ich moc k tomu, aby znova ožil tento mŕtvy človek – nepostaví sa ! Ale keď málo vážený človek na tomto svete, zaznávaný človek, ale ktorý žije v priateľstve s Bohom, rozkáže tomuto mŕtvemu človekovi, aby sa prinavrátil k životu – na mieste ho uvidíte vstať a kráčať.

Postavte všetkých rímskych cisárov, krvavých prenasledovateľov kresťanov, Nera, Domiciána, Kaligulu, atď., vedľa nepatrných Kristových učeníkov, kto z nich má väčšiu moc u Boha a kto z nich prežíva väčšiu úctu pred najvyšším Majestátom.

*

Boh chce, aby sme ho milovali a len jemu slúžili. To je naše hlavné počínanie a naša jediná úloha na zemi.

Ak nás Boh uchoval pri živote doteraz, i napriek naším mnohým hriechom, tak urobil to len preto, lebo chcel na nás vyliť plnosť svojho zľutovania. Čím sme väčší hriešnici, tým viac Boh túži po našej spáse...aby sme počas celej večnosti ohlasovali veľkosť jeho zľutovaní nad hriešnikmi.

*

Akokoľvek nepatrný môže byť človek a od sveta zaznávaný – ale keď slúži Bohu, je veľký v očiach toho, ktorý ako jediný správne usudzuje o všetkých veciach a jedine od tohto posudzovania to závisí.

Ó, v akej úcte stojí ten pri Bohu a akú má moc v ňom, ktorý ho miluje a jedine jemu slúži! Kým svet ho pokladá za nepatrného, že je hodný iba pošliapania nohami, Boh ho vyznačuje najvzácnejšími a najcennejšími darmi.

*

Aká cenná vec je náboženstvo pre toho, ktorý ho pozná!

*

Bohu slúžiť je ľahko pre všetkých. Keby sa muselo byť múdrym, vzdelaným, alebo veľmi silným a bohatým, aby sa mohlo slúžiť Bohu, potom by bolo nemožné Bohu slúžiť mnohým chudobným, nevzdelaným, slabým a chorým. Všetky tieto nedostatky a chyby netvorí žiadnu prekážku. Nie je potrebné ani bohatstvo, ani učenosť, aby sme boli započítaní do počtu tých, ktorí slúžia Bohu. Naopak, veľké pozemské bohatstvo a vzdelanie sú často na prekážku; vzdávajú dušu od Boha a ju nepribližujú.

*

Boží úsudok a ten zo strany sveta, sú navzájom v takom protiklade, oheň a voda. Čo je cenné v očiach sveta, tým Boh pohŕda a len poníženým dáva svoju milosť.

Pomyslíme si na všetkých bezbožných a na všetkých velikánov tohto sveta so všetkým ich veľkým dôvtipom a všetkými ich mnohorakými vedami! Ach, čoho sú schopní? Skoro ničoho. A to len preto, že sa neusilovali o službu Bohu. Ó, aký silný a aký šťastný v tom istom čase je ten, ktorý pozná náboženstvo a ktorý žije podľa toho, ako ono prikazuje!

10. SLÚŽIŤ SVETU

Nemôžeme slúžiť naraz Bohu i svetu. Nie, nemýľme sa. Nevyhnutne musíme obetovať Pánu Ježišovi svet, alebo mu obetovať to, čo je nám na svete najdrahšie. Ale čo nám môže dať svet, čo by sa dalo porovnať s tým, čo nám prisľúbil Ježiš Kristus v nebi? Mimochodom, ani jeden z tých, čo sa zapísali svetu, nebol ním nesklamaný a nemusel by v hodine smrti ľutovať túto voľbu.

Na tejto zemi môže byť človek len nešťastný, okrem prípadu, že sa obráti k Bohu.

Nikdy nechodíme so svetom zajedno, ak chceme naše duše zachrániť pre večnosť. Musíme mu vyhlásiť nepretržitú vojnu, ak chceme slúžiť Bohu. To urobili všetci svätí. Alebo sa zrieknuť neba, alebo sa zrieknuť sveta. Tretia, prostredná možnosť, neexistuje. Ó, aký smutný život vedú tí kresťania, ktorí by chceli patriť svetu, ale nechceli by opustiť službu Bohu!

*

Každý deň hovoríme svetu zbohom, lebo sme ako pútnici, ktorí vychutnávajú krásu krajiny, cez ktorú prechádzajú; len ju prezrú, musia ju opustiť. Podobne je to s dobrami a radosťami tohto sveta, na ktorých tak visíme. Nakoniec doputujeme na pláž večnosti, ktorú ako burácajúce more zhltnie a stiahne do svojich hlbín.

*

Pretože všetku odmenu a všetko šťastie očakávame len od Boha, prečo chceme potom milovať svet? Nesľúbili sme sväto, že budeme nenávidieť svet a ním pohrdať, aby sme nasledovali len Krista, že budeme znášať svoj kríž cez celý náš život?

*

Ak chcete slúžiť Bohu, tak musíte utiecť zo sveta, lebo ináč budete zmýšľať a konať ako svet a budete patriť do počtu tých, ktorých (ako svet) Boh zavrhol.

Od ľudí, ktorí zmýšľajú svetsky, prijímame ducha sveta a strácame ducha Božieho. Takto nás hriechy sťahujú do priepasti, čo ani nebadáme.

*

Nezabudnime na tieto veľké pravdy: že náš život je ako sen, že prenasleduje nás sústavne smrť a je už celkom blízko za nami a že nás skoro dostihne; že jedného dňa budeme prísne súdení a že po tomto súde bude natrvalo rozhodnutý náš údel.

*

Ak nás raz nejaký človek oklamal, tak povieme: už mu viac nedôverujeme. A veľmi dobre robíme; svet nás klame sústavne a ho milujeme.

*

Namáhaj sa koľko len chceš, aby si utrhol niečo pozemského šťastia, ale tým nič nezískaš. Môžeš uvažovať z ktorejkoľvek strany o tom, čo robíš pre svet, ale zistíš, že je to

oveľa ťažšie oproti tomu, čo robíš pre to, aby si sa páčil Bohu a zachránil si svoju dušu. Keby si robil pre Boha toľko, koľko robíš pre svet, tak bol by si svätý.

*

Všimnite si dom, v ktorom všetci žijú pre Boha! Nie je to malý raj? Jeho obyvatelia sú za každých okolností na tom lepšie, než hriešnici, aj keď dlhý čas zdanlivo sú šťastní.

*

Chcete, aby vás dobrotivý Boh navštevoval s milosťami a zahŕňal požehnaním každého druhu? Usilujte sa vynaložiť všetky svoje starosti pre Božiu službu a dôsledne zachovávajúte jeho prikázania a všetko pôjde dobre.

*

Najprv hľadajte Božie kráľovstvo, t. j. verne zachovávajúte jeho prikázania a všetko ostatné vám bude dané v plnosti (porov. *Mt 6,25-33*). Čo chceme s tým povedať? Len to, že takému kresťanovi, ktorý sa usiluje páčiť len Bohu a zachrániť si svoju dušu, tomu pre jeho život nevyhnutné nikdy nebude chýbať.

*

Chcete vyskúšať veľkosť Božej dobroty pre svoje stvorenia? Zamerajte sa na to, aby ste verne plnili to, čo ukladajú jeho prikázania a budete prekvapení od zistenia, ako dobrotivý Boh sa veľmi stará o tých, ktorí nehľadajú nič iného, iba sa mu páčiť.

*

Dobří a horliví kresťania, ktorí na zemi pokladajú za svoju hlavnú úlohu žiť pre Boha a zachrániť si dušu, sú stále šťastní a spokojní, aj keď ich slepý svet pokladá za nešťastných. V každej ich tiesni ostáva v nich stále vnútorný pokoj a zažívajú uprostred svojich ťažkostí sladkú predtuchu nebeskej blaženosti.

Zlí a vlašní kresťania, ktorí zanedbávajú Boha, nestarajú sa o jeho službu a o záchranu svojej nesmrteľnej duše, sú stále nešťastní, nespokojní a poľutovaniahodní. Hľadajú pokoj a nenachádzajú ho, vrhajú sa za pôžitkami a nikdy nebudú uspokojení; sú už na tomto svete dosť značne biedni a oplakávania hodní a toto bude pre nich cez celú večnosť.

*

Ó, moje milované deti, aký je smutný stav sveta, nielen pre pohanov, ktorí nepoznajú Boha, ale aj pre tých kresťanov, ktorí ho poznajú a mali by ho milovať. No, nerobia to. Tri štvrté kresťanov sa starajú a usilujú len o pozemské veci pre svoje biedne a krehké telo, ktoré sa obráti na popol. Vôbec nemyslia na svoju nesmrteľnú dušu a sú úplne chladní ohľadom toho, čo raz bude musieť byť, keď sa rozpadne telesný obal, v ktorom teraz prebýva ich duša. A ako rýchlo sa to môže stať! Dnes ešte vidíte človeka pri plnom zdraví, hlava plná plánov do budúcnosti – a ráno je už len hromada zeme, ktorého prúd života odplavil do oceána večnosti a ruka plná prachu, ktorý poroznáša vietor.

*

Často ste už videli, ako víri prudký vietor na uliciach a odnáša so sebou veci, ktoré sú na ceste. Najprv zrnká a časti prachu tancujú pod vplyvom vetra, ktorý ich pohybuje a potom sa stratia. Hľa, takto je aj s ľuďmi! Všetci sme mali rodičov, bratov, sestry a príbuzných – kde sú teraz? Prudký vietor života ich povykrúcal a odniesol. Boli ako zrnka piesku a prachu, o čom hovorím a ďalej nič. Aj my nie sme nič iného, aj my pôjdeme po tej istej ceste, po ktorej išli oni. Ale ostáva naša duša, pretože je nesmrteľná a neporušiteľná. Ale aký bude jej údel vo večnosti? – Tu sú len dve možnosti: alebo byť večne blaženou v nebi – alebo byť večne nešťastnou v pekle. Dobre nad tým porozmýšľajte, kým je ešte čas!

11. BOŽIA MATKA

<<Hľa, od tejto chvíle blahoslaviť
ma budú všetky pokolenia.>>
(*Magnifikat, Lk 1, 48b*)

Potom, čo nám Ježiš Kristus všetko dal, čo nám mohol dať, totiž zásluhy svojho diela, svojho utrpenia, svojej prebolestnej smrti, ó, zázrak, svojho poklony hodného tela a svojej drahocennej krvi, chcel nám ešte dať do dedičstva to, čo mu je najdrahšie, totiž svoju svätú matku.

*

Najkrajšiu chválu na adresu Panny Márie Cirkev vyslovila tým, že ju nazýva dcérou Otca, matkou Syna, snúbenicou Ducha Svätého. Ak si ju večný Otec urobil vyvolenou dcérou, potom aký prúd milosti vliadol do jej duše! Ona sama prijala viac milosti než všetci anjeli a všetci svätí spolu. Začal tým, že ju uchránil od dedičného hriechu na základe privilégia milosti, ktoré bolo dané jedine jej. V tejto milosti ju posilňoval, takže naozaj bola natoľko dokonalá, že túto milosť nikdy nestratila. V nej stvárňoval živý chrám Najsvätejšej Trojice. Urobil pre ňu všetko, čo mu bolo možné urobiť pre stvorenie.

Jedine Mária má šťastie byť dcérou Otca, matkou Syna a snúbenicou Ducha Svätého. Skrze túto nenapodobiteľnú hodnosť je spojená s tromi osobami Najsvätejšej Trojice, aby splodila a porodila poklony hodné telo Ježiša Krista. Boh si chcel ňou poslúžiť, aby zničil kráľovstvo diabla. Použili ju k tomu tri Božské osoby, aby zachránili svet tým, že im porodila Vykupiteľa. Uvedomili ste si už niekedy, akú má nesmiernu veľkosť, silu a lásku? Po poklony hodnom tele Ježiša Krista vytvára v nebi najkrajšiu ozdobu.

*

Mária má stále svoje oči upriamené na nás, svoje biedne deti; k nej sa musíme stále utiekať; ak sme pokúšaní, tak obráťme svoje srdce k Márii a môžeme si byť istí, že buď budeme oslobodení od pokušenia, alebo získame nevyhnutne potrebnú milosť, aby sme neprivolili pokušeniu.

*

Ak cítime, že sme sa previnili, tak aby sme u Boha vyprosili odpustenie, obráťme sa na preblahoslavenú pannu a môžeme si byť istí o odpustení.

Chceme byť bohatí na nebeské dobrá? Poďme k Márii, pri ktorej nájdeme všetky milosti, po ktorých len môžeme túžiť.

*

Boh má zaľúbenie v tom, že srdce najsvätejšej panny pokladáme za majstrovské dielo jeho rúk. Stále milujme jeho dielo, zvlášť keď je vydarené. Boh Syn si je toho vedomý, že

srdce jeho matky je prameňom, z ktorého čerpal krv, ktorá nás vykúpila. Duch Svätý ho pokladá za svoj chrám.

*

Pred jeho narodením nás zaťažoval Boží hnev ako búrkový mrak ponad naše hlavy, ako meč, ktorý bol pripravený nás zasiahnuť. Predsa, keď sa objavila na zemi presvätá panna, jeho hnev sa utíšil.

*

Preblahoslavená panna nás porodila dvakrát, a to pri vtelení večného Slova a pod krížom; je teda dvojakou našou matkou.

*

Srdce tejto dobrej matky je úplná láska a milosrdenstvo; nič túžobnejšie si nepraje, len aby nás videla šťastných.

*

Často sa prirovnáva Preblahoslavenú Pannu s pozemskou matkou; ale Mária je ešte oveľa viac lepšia, než najlepšia matka zo všetkých matiek, lebo aj najlepšia matka občas potrestá svoje dieťa, ktoré jej spôsobuje zármutok, ba dokonca ho aj zbije; verí, že potom už bude dobré. Ale naša nebeská matka Mária si takto nepočína; je tak dobrá, že stále zaobchádza s nami milo a nikdy nás netrestá.

*

Synovi je vlastná spravodlivosť, matke len láska. Boží Syn nás miloval až na smrť na kríži; ale v jeho srdci prebýva spravodlivosť, ktorá je najvznešenejšou Božou vlastnosťou; v srdci Preblahoslavenej Panny Márie však prebýva iba zľutovanie. Syn bol pripravený istého hriešnika potrestať. Mária mu padla do náručia, uchytila meč pomsty a prosila o milosť pre úbohého previnilca. <<Moja matka>>, povedal jej Ježiš, <<ja ti nemôžem nič odprieť. Keby zatratení v pekle mohli ľutovať, tak aj pre nich by si dostala milosť.>>

*

Máriino srdce tak horí láskou k nám, že pospolu srdcia všetkých matiek sú len ľadovou hrudkou, keď ju prirovnáme s jej srdcom.

*

Preblahoslavená Panna stojí medzi svojim Božským Synom a nami biednymi hriešnikmi. Čím sme viacej upadli do biedy hriechov, tým je viac k nám nežnejšia a prejavuje nám svoj súcit. Dieťa, ktoré spôsobilo svojej matke najväčšie slzy, je jej srdcu najmilšie. Neponáhľala sa stále matka na pomoc najslabšiemu dieťaťu a tomu, ktoré je najviac vystavené nebezpečenstvu? Či lekár nevenuje v nemocnici najväčšiu pozornosť najviac chorému?

*

Ak vás bude milovať Mária, buďte si istí, že vás bude milovať aj jej Boží Syn.

*

<<Zdravas Mária>> je modlitba, ktorá nikdy nezovšednie. Z mnohých Zdravasov pospolu sa skladá ruženec. Pozostáva z toho, čo je najkrajšie a najdojímavejšie. Je to rozjímavé uvažovanie, ktoré sa vzťahuje tak na Ježiša Krista, ako aj na jeho matku. Ďalej, nie je možné, aby sa zotrvalo v hriechu, keď sa s úprimným srdcom uvažuje o tajomstvách ruženca. Nech uvažujeme po ktorejkoľvek stránke, všade nás to zasiahne čo najpresnejšie a najužitočnejšie.

*

Nikdy nebudeme môcť pochopiť, ako veľmi túži Panna Mária po tom, aby nám pomohla k našej spáse a ako sa veľmi stará o nás. Ani tá najmenšia dôvera, ktorú vkladáme do nej, neostane bez odmeny. Šťastný, kto žije a umiera pod jej ochranou; možno povedať s oprávneným dôvodom, že jeho spása je istá a mu raz bude pridelené nebo.

*

Pozrite sa, moje milované deti, aká je dobrá Preblahoslavená Panna! Jej veľký služobník, svätý Bernard, sa prihováral k nej často: <<Pozdravujem ťa, Mária.>> Jedného dňa táto dobrá matka mu odpovedala: <<Pozdravujem ťa, môj syn Bernard.>>

*

Keď sa hovorí o svetských veciach, ako o obchode, politike, atď., to je vždy nudné. Ale keď sa hovorí o Preblahoslavenej Panne Márii, vždy sa tu nájde niečo nového. Pobožnosť k Božej matke je vždy milá a sladká, posilňujúca a pre našu dušu nasycujúca.

*

Svätý Ambróz hovorí, že Mária ja postavená na tak vysoký stupeň krásy, slávy a sily, že ani anjeli to nemôžu pochopiť; jedine sám Boh si to udržiava.

*

Sami svätí rozvinuli veľkú úctu k Preblahoslavenej Panne. Z neba neprichádza žiadne milosť, ktorá by neprichádzala cez jej ruky. Nevstúpime do žiadneho pánskeho domu, žeby sme sa najprv neohlásili u vrátnika. A tak, Preblahoslavená Panna, je vrátničkou do neba.

*

Všetky sviatky Božej matky ohlasujú nejaké iné dobrodenie nebies. Môžeme ale hovoriť, že ruženec je zhrnutím všetkých milostí, ktoré jej udelil Boh počas celého jej života a nám pripomína, že Boží Syn vložil do jej rúk všetky poklady milosti.

*

Ak nejaká vysokopostavená osobnosť chce poskytnúť niekomu dar, robí to skrze jemu milú osobu, aby tento dar bol úctivejšie prijatý. Tak aj naše modlitby budú mať celkom iné zásluhy, keď ich budeme vysielat' Pánovi skrze Máriu, pretože ona je jediným stvorením, ktoré nikdy neurazilo Boha. Jedine Preblahoslavená Panna Mária splnila prvý Boží príkaz v celom jeho obsahu. <<Jedine Bohu sa budeš klaňať a milovať ho z celého srdca.>>

*

S pomocou Panny Márie potrebujeme len chcieť zvíťaziť a sme si istí, že budeme víťazmi. Ak vidíme tak veľa hriešnikov, ktorí podľa nášho zdania len preto žili, aby urážali Boha a predsa budú ešte zachránení, tak nehľadajme nikde inde dôvod tejto prekvapujúcej skutočnosti, len v Máriinej záchrane.

Ó, ako ľahko získa večnú spásu ten, kto sa utieka k Márii!

*

Všetko, čo žiada Syn od Otca, dá sa mu to a všetko, čo žiada matka od Syna, tak isto jej to bude dané.

*

Nikdy nebudeme môcť dostatočne spoznať Máriinu krásu a silu, ktorú jej daroval Kristus, jej Boží Syn; nikdy nebudeme môcť úplne pochopiť jej túžbu, ktorou nás chce urobiť šťastnými. Miluje nás ako svoje deti, sama sa teší nad mocou, ktorú jej dal Boh, aby mohla byť pre nás užitočnejšia. Áno, Mária je naša prostrednica; predkladá všetky naše prosby svojmu Božskému Synovi, a tiež naše slzy a vzdychania; pre našu spásu nám sprostredkúva potrebné milosti.

*

Myslím, že na konci sveta bude mať Božia matka konečne pokoj; ale pokiaľ stojí svet, všetko z každej strany priťahuje k sebe. Preblahoslavená panna je ako matka, ktorá má veľa detí. Stále sa nimi zaoberá, uteká od jedného k druhému, aby pomohla každému. Ona je celá láska a milosrdenstvo, stále na všetky strany má vystreté ruky Božieho milosrdenstva.

*

Ak naše ruky prídu do kontaktu s voňavými látkami, potom voňajú touto vôňou všetky veci, ktorých sa dotkneme; usilujme sa, aby naše modlitby prechádzali skrze ruky Preblahoslavenej Panny a stanú sa úplne sladkými a príjemne voňajúcimi.

*

Jeden veľký svätý, ctiteľ Panny Márie, ktorý bol obdarený milosťou, že sa mu častejšie zjavovala Preblahoslavená Panna Mária, pýtal sa jedného dňa, že skrze ktorú prednosť milosti najradšej chce byť uctievaný, a dostal odpoveď: <<Skrze tvoju nepoškvrnenú čistotu.>>

*

Čo robí Preblahoslavenú Pannu Máriu v Božích očiach tak drahú, ak nie jej poníženosť a pokorné zmýšľanie, ktoré mala o sebe?

*

Chceme zomrieť bez bolesti tak, ako zomrela Mária? Žime tak, ako žila ona, totiž bez toho, žeby naše srdce neprilhnulo k stvoreným veciam; konajme ako ona, milujme len

Boha, len po ňom túžme, usilujme sa páčiť len jemu vo všetkom, čo konáme. Šťastný kresťan, ktorý nič nezanedbáva, aby získal všetko!

**Modlitba arského farára
k preblahoslavenej Panne a Božej matke Márii:**

<<Ó, nepoškvrnená Panna, ktorá dostávaš všetko od Boha, o čo prosíš, vypros nám živú vieru, hlbokú poníženosť, nepoškvrnenú čistotu, veľký odpor aj pred najmenším hriechom, horiacu lásku k tvojmu Synovi a zároveň k tebe! Pretože láska k tebe je znakom vyvolenia, tak zaprisahaj svojho Syna, nášho Spasiteľa, ktorý ti pred svojou smrťou poručil naše duše v osobe svätého Jána a preukázal nám milosť a milosrdenstvo! Ochraňuj nás v živote a zvlášť v hodine smrti! Urýchli oslobodenie duší našich bratov, ktorí sa nachádzajú v očistcovom ohni, aby im svietilo večné svetlo!>>

12. BOŽIE SLOVO

Moje deti, Božie slovo nie je nepatrná a zanedbateľná vec! Prvé slová nášho Pána na adresu apoštolov zneli: <<Id'te a učte>>. Urobil to preto, aby ukázal, že náuka spasiteľných právd má prednosť pred všetkým ostatným. Kto nás oboznámil s našim náboženstvom a kto nás ho naučil? Kňaz, ktorý nám ohlasoval Božie slovo, z ktorého úst sme počúvali náuku. Kto vzbudzoval v nás odpor voči hriechu, kto nás učil poznať krásu čnosti, kto zapáľoval v nás túžbu po nebi? Kázne a vyučovanie kresťanského náboženstva. O akých povinnostiach majú byť oboznámení otcovia a matky, aby ich mohli splniť voči svojim deťom; čo poučí deti o povinnostiach voči svojim rodičom? Vyučovanie náboženstva.

*

Moje deti, prečo je tak veľký počet ľudí slepých a tak nevedomých? Pretože si nič nerobia z Božieho slova. Sú ľudia, ktorí sa ani raz nepomodlia Otče náš a Zdravas Mária, aby poprosili dobrotivého Boha o milosť, aby to chápali a vyťažili z toho úžitok. – Som presvedčený, že katolík, ktorý nepočúva Božie slovo, čo je jeho povinnosť, nezachráni svoju dušu, lebo nevie čo má robiť, aby dosiahol večný cieľ. Ale pri správnom vyučovaní náboženstva je stále vyhliadka na polepšenie. Aj keď niekto mnohokrato pochybil a chodil po mylných cestách, nikdy neslobodno sa vzdať nádeje, že skôr alebo neskôr sa prinavrátí k dobrotivému Bohu, aj keby bol ešte teraz v ťažkom hriechu. Opakom takéhoto človeka je ten, kto nenavštevoval vyučovanie náboženstva. Podobá sa vážne chorému človekovi, ktorý už leží na posteli a stratil vedomie. Nepozná ani veľkosť hriechu, ani nechápe krásu svojej nesmrteľnej duše, ani cenu čnosti. Namáhavo sa zmieta od hriechu ku hriechu, ťahá sa ako špinavá handra po smetiach.

*

Pozrite sa, moje deti, akú veľkú úctu prejavuje sám náš Spasiteľ Božiemu slovu. Istej žene zo zástupu, ktorá mu povedala: << Blahoslavený život, ktorý ťa nosil, a prsia, ktoré si požíval>> (Lk 11,27), odpovedal: << Veru, blažení sú skôr tí, čo počúvajú slovo Božie a zachovávajú ho!>> (Lk 11,28)

*

Náš Spasiteľ, ktorý je sama pravda, neprikladá menšiu hodnotu slovu, než svojmu najsvätejšiemu telu. Nevieť čo je horšie, či rozptýlenosť počas svätej omše, alebo počas vyučovania náboženstva. Ja nevidím žiaden rozdiel. Keď pri svätej omši sa niekto oddáva dobrovoľne roztržitosti, stráca zásluhy utrpenia a smrti nášho Pána; keď sa niekto rozptyľuje na vyučovaní náboženstva alebo na kázni, stráca jeho slovo.

*

Moje deti, robí sa výčitky svedomia z toho, keď sa vymešká v nedeľu svätá omša, a to právom, lebo keď ju vymeškáte z vlastnej viny, páchate ťažký hriech. Ale nerobíte si žiadne výčitky svedomia z toho, ak vymeškáte kázeň alebo kresťanské poučovanie. Na to sa nemyslí, že Boha možno ťažko uraziť aj takýmto spôsobom. Ale raz, v deň posledného súdu, keď budete všetci stáť vedľa mňa, dobrotivý Boh vám povie: vydaj počet z počúvania vyučovaní kresťanskej náuky a z toho, čo si mohol počúvať. Potom budete o tom úplne ináč zmýšľať.

*

Moje deti, mnohí opúšťajú počas kázne a kresťanskej výučby Boží dom (kostol) s posmechom a povrávaním, že im netreba počúvať, lebo sú múdri a im netreba chodiť na kresťanské vyučovanie. Myslíte si, milé deti, že robia to dobre a že je to dovolené? Ó, nie, celkom iste nie! Dobrotivý Boh bude to hodnotiť úplne z inej stránky. Pozrite sa aké je to smutné: vidieť ako otcovia a matky sú mimo kostola a je ich povinnosťou naučiť svoje deti spásonosné pravdy. Ale čo im poskytnú, keď sami to nepoznajú.

*

Moje deti, zbadal som, že niet takého okamihu, v ktorom by ľudia mali takú náklonnosť na spánok, ako ju majú cez kázeň a kresťanskú náuku. Poviete mi: <<Som unavený a ospanlivý.>> Pekne, ale keby som zobral husle a vám niečo zahral, tak nikoho z vás by nenapadlo spať. Všetkých by vás to pohlo, všetci by ste boli pozorní a ostražití.

*

Ak sa niekomu páči nejaký kňaz, tak sa mu venuje ešte nejaká pozornosť. Ale keď sa niekomu nepáči, tak sa ním pohŕda a robí sa z neho posmech. To ale nie je správne; takto čisto ľudsky si nemožno počínať. Nemáme sa dívať na vonkajškovosť. Ako kňaz, ktorý vám káže slovo Božie, nech by bol vždy ustrojený – je stále nástroj, ktorým si posluhuje dobrotivý Boh, aby vám oznámil svoje sväté slovo. Ak prelievate nejakú tekutinu cez lievik, tak to nezávisí od toho, či tento lievik bude zo zlata, alebo z medi; ak to, čo cezeň prechádza je dobré, tak ostáva vždy dobré.

*

Moje deti, chcem vám na jednom príklade poukázať, aké je opovážlivé a nebezpečné neveriť tomu, čo kňazi hovoria pri vykonávaní svojho svätého úradu. Dvaja vojaci prišli na jedno miesto, kde sa práve konali misie. Jeden z nich navrhol, aby išli do kostola na kázeň. A išli obaja. Misionár kázal o pekle. <<Veríš všetko, o čom hovoril tento farárko?>>, pýtal sa jeden, ktorý ešte nebol celkom pokazený, svojho kamaráta. Ó, nie, odvetil druhý, <<myslím, že sú to hlúpe rozprávky, ktorými sa

naháňa hlúpy m ľudom strach a spôsobuje obavu pred peklom.>> - <<Nie, ja tomu verím>>, povedal prvý,>>, a aby som ti dokázal, že tomu verím, opúšťam vojenský stav a vstupujem do kláštora.>> - <<Pre mňa, za mňa, choď kde chceš! Ja ostávam v tom, čím som.>> - A čo sa stalo? Kým pokračoval vo svojej ceste, ochorel a zomrel. Druhý, ktorý uskutočnil svoje predsavzatie a bol už v kláštore, dozvedel sa o jeho smrti a začal sa modliť, aby mu Boh dovolil spoznať, v akom stave zomrel jeho kamarát. Jedného dňa, keď sa znova modlil, zjavil sa mu zomrelý. Ihneď ho spoznal a sa ho pýtal: <<Kde si teraz?>> - V pekle, som zatratený>>, znela odpoveď. <<Ty, nešťastný, veríš teda, čo povedal vtedy misionár?>> - <<Áno, verím tomu. On nepovedal veľa, ale skôr málo. Nevyrátal ani stotinu bolestí a trápení, ktoré sa musí znášať v pekle.>>

*

Sú ľudia, ktorí sa odvážia opakovať vo všetkých tóninách: <<Kňazi hovoria len to, čo sami chcú.>> Nie, moje milované deti, kňazi nehovoria čo chcú, ale hovoria to, čo je napísané v evanjeliu. Tí kňazi, ktorí žili a účinkovali pred nami, učili to isté, čo učíme my a tí, čo prídu po nás, budú musieť tiež učiť to isté evanjelium. Keby kňazi na náboženstve sme učili iné veci, ktoré nie sú pravdivé, biskup by nás rýchle zbavil úradu a zakázal nám kázať. Učíme len to, čo učil náš Pán Ježiš Kristus.

*

Ach, Bože, koľkí ľudia idú do zatratenia pre samo zavinenú nevedomosť! Som pevne presvedčený, že pre tento hriech bude oveľa viac zatratených ľudí, než pre všetky ostatné pospolu, lebo nevedomý človek nepozná ani zlo, ktoré koná, keď hreší, ani stratu, ktorú utrpí; tak je teda nevedomý človek, zatratený človek.

*

Moje milé deti, často myslím na to, že najväčší počet kresťanov, ktorí stratili večnú blaženosť a budú naveky zatratení, bude to pre nedostatok náboženskej náuky. Nechápe sa správne náboženstvo. Pozrite sa napríklad na osobu, ktorá sa mala pustiť do svojej dennej práce. Namiesto toho jej prišla na um myšlienka, že bolo by lepšie, keby vykonala ťažký skutok pokánia, žeby strávila polovicu noci na modlitbách. Nie, povinnosti jej stavu majú prednosť. Keby bola dobre vyučená, tak by si povedala: <<Nie, to nemôžem robiť, lebo ráno by som nemohla splniť svoje povinnosti. V priebehu noci, v ktorej som nespala, som sa veľmi unavila a nemohla by som v trpezlivosti vykonať i tie najnepatrnejšie maličkosti, bola by som celý deň mrzutá a nič by som dobre nemohla vykonať; nemohla by som vykonať ani polovicu práce, ktorú by som vykonala, keby som noc nepoužila na modlitbu, ale na spánok a tak dostatočne si odpočinula. Nie, netreba tak nerozumne konať. << Alebo vezmeme si za druhý príklad sluhu, ktorého napadlo postiť sa, kým celý deň mal ťažko pracovať, rýľovať a orať. Keby tento sluha bol dobre poučený o predpisoch svojho svätého náboženstva, tak by si povedal: <<Ak to budem robiť, totiž postiť sa,

tak neuspokojím svojho pána.>> Dobre, tak čo treba robiť potom? Nebude sa postiť, dobre sa naraňajkuje a bude sa umŕtvovať iným spôsobom. Tu vidíte, ako to treba robiť: vo všetkej činnosti a seba zapieraní stále si počínať tak, aby to najviac slúžilo na oslavu Boha.

13. Slávnosť Najsvätejšieho Kristovho tela a Kristovej krvi Procesia

Incola ego sum in terra - <<Hoci som na zemi iba hosť>> (Z 119,19).

Tieto slová kráľovského speváka jasne a výrazne vyjadrujú chudobu, biedu a plnosť námah nášho pozemského života. Ďalej, že naša pravá vlasť sa nenachádza na tomto svete, ale v nebi, ktorému ideme v ústrety.

Ale aj v tomto bolestnom zajatí nie sme bez útechy. Máme pri sebe priateľa, potešiteľa, Boha a Vykupiteľa, ktorý je vždy ochotný uľahčiť naše ťažkosti, námahy a trpkosti nášho putovania a spríjemniť a premeniť na radosť naše utrpenia. V Najsvätejšej eucharistii, v Najsvätejšej sviatosti oltárnej, Ježiš Kristus prebýva stále uprostred nás. Dnes, na Slávnosť Najsvätejšieho Kristovho tela a Najsvätejšej Kristovej krvi, opúšťa bohostánok a odoberá sa do verejných ulíc a miest, ide popred naše domy a udeľuje na tejto svojej ceste bohaté požehnanie. Ó, aký je tento deň pre nás krásny a plný radosťou. Ak je nám niekedy dopriate prijať nejakú radosť v našej biede, tak je to v túto hodinu, v ktorej Pán prechádza a nás žehná!

*

Ak uvažujeme nad všetkými Božími dielami, nebom, zemou a obdivuhodným poriadkom, ktorý vládne vo všetkých viditeľných stvorených, musí nás zasiahnuť údiv pri pohľade na tak mnohé zázraky, všemohúcnosť, múdrosť a dobrotu Boha, ktorá nás obkolesuje v roztrúsenej plnosti.

A predsa je to nič v porovnaní s tým, čo vidíme dnes, keď sa s vierou dívame na malú bielu hostiu v monštrancii. Tu je niečo najväčšie a najprekvapujúcejšie zo všetkých Božích diel, zázrak lásky. V ustanovení Najsvätejšej sviatosti oltárnej a v nepretržitej prítomnosti Krista v Najsvätejšej eucharistii, zjavuje sa najvýraznejšie všemohúcnosť, múdrosť, dobrotu a bezhraničné Božie milosrdenstvo. Je tu chlieb, ktorý zostúpil z neba, pokrm anjelov, chlieb, ktorý sa dáva nám ľuďom za pokrm našej duše, chlieb silných, ktorého užívanie zmierňuje naše bolesti, prekonáva naše slabosti a lieči choroby našej duše.

*

Ó, keby sme mohli spoznať nekonečnú cenu tohto Božieho daru, keby sme mohli pochopiť ako ďaleko dovedla láska k nám Božského Vykupiteľa a koľko ho to stálo, že sa nám daruje v tejto podivuhodnej sviatosti! Božiemu Synovi nestačilo, že zostúpil z nebies k nám a sa stal človekom pre nás všetkých. Nie, lebo on chcel darovať sa jednotlivo každému z nás. Hľa, ako nás veľmi miloval. V tom čase, keď zaslepení židia sa chystali ho usmrtiť, pohnala ho jeho láska k nám, že uskutočnil nový a neslýchaný zázrak, aby mohol byť stále pri nás. Vidieť niekto na zemi lásku, ktorá by bola taká veľká a dobroprajná, akú

nám preukázal Božský Vykupiteľ a Spasiteľ ustanovením Najsvätejšej Sviatosti oltárnej? Nemuseli by sme súhlasiť s výrokom Tridentského koncilu, ktorý prehlasuje, že tu vyčerpáva Boh dobroprajnosť a ušľachtilosť všetkého svojho bohatstva? Možno niekde nájsť niečo väčšieho a krajšieho, čo by bolo porovnateľné s podivuhodnou sviatosťou? Bolo niekedy vidieť, žeby milujúca láskavosť otca voči svojim deťom a veľkorysá láskavosť nejakého kráľa voči svojim poddaným, išla až tak ďaleko, ako zašla láska Ježiša Krista v Eucharistii?

*

Nielen svoje dobrá nám testamentárne zanechal pred svojou smrťou, ale seba samého, svoje poklony hodné telo a svoju drahocennú krv. Aký dar, ktorý má nekonečnú cenu, aké šťastie, ktoré požívame my, deti Katolíckej cirkvi! Nie, Ježiš k nám už nemohol ďalej zväčšiť lásku, ako keď nám poskytol za duševný pokrm svoje telo a svoju krv. S tým nám daroval všetko. Keď ho vo svätom prijímaní prijmemo hodne, obsiahneme s ním všetky dobrodenia a požehnania, ktoré potrebujeme pre časnosť i večnosť a nadobudneme do vlastníctva všetky jeho poklady a bohatstvá. Nie je to bezhraničná dobrota, áno, jej rozhadzovanie zo strany Boha v prospech biednych stvorení? Keby nám Boh doprial slobodne si zvoliť, že môžeme žiadať od neho, čo by sme len chceli, odvážili by sme sa svoje prania rozšíriť až tak ďaleko? Prišlo by nám na myseľ si žiadať až tak veľa? Nie, zaiste nie. Na druhej strane, mohol by sám Boh vo svojej všemohúcnosti a múdrosti nájsť taký dar, ktorý by bol drahocennejší ako tento? <<Nie!>>, odpovedá nám svätý Augustín.

*

Čo pohlo Božského Spasiteľa postaviť stánok medzi ľudskými deťmi a prebývať dňom i nocou v božom stánku katolíckeho kostola? Chcel, aby sme ho mohli nájsť v každom čase, kedy ho chceme nájsť a kedy ho potrebujeme. Z toho poznávame nadmernú lásku a dobrotivosť Božského Ježišovho srdca. Čo môže byť dané radostnejšieho pre kresťana katolíka, než myšlienka, že v Najsvätejšej sviatosti oltárnej je prítomný náš Vykupiteľ a Spasiteľ, s telom a krvou, s božskou a ľudskou prirodzenosťou a že v každom čase má k nemu prístup aj najbiednejší hriešnik ako k trónu jeho milosrdenstva? Aké je to pre nás šťastie! Keď kráľovský spevák oduševnene zvolal na adresu chrámu Starého zákona: <<Jeden **deň** v твоjich **nádvoriach** je **lepší** než iných tisíce. Radšej chcem stáť na prahu domu svojho Boha ako prebývať v stanoch hriešnikov>>, (Z 84,11) čo potom musíme povedať o našich kostoloch? Čo vytvára z našich kostolov takú dôstojnosť, milotu a útulnosť? Prítomnosť Ježiša Krista v Eucharistii. Ó, šťastný ľud, ktorý sa môže tešiť takémuto uprednostneniu!

*

Čo vyžaduje od nás táto nepretržitá prítomnosť najvyššieho Pána a Boha medzi nami? Ako mu máme ďakovať za to? Musíme sa k nemu približovať s najväčšou úctou, máme mať živý pocit, že sme hriešnici, že nie sme hodní sa ukazovať pred jeho tvárou a zotrúvať v jeho blízkosti. Pritom ale nesmieme zabudnúť, že tento

nebeský hosť je i napriek tomu náš priateľ a dobrodinca, že i napriek našej studenosti a nevďačnosti, nás nikdy neprestane milovať a preukazovať nám dobro. Ak ide dnes Ježiš v slávnostnej procesii, tak sa ukazuje ako kráľ uprostred svojich poddaných, ktorý miluje všetkých a všetkých chce požehnať, omilostiť a obšťastniť. Keď ho nasledujeme na jeho triumfálnej ceste v poníženej poklone, musí naše srdce nám vyššie biť pri myšlienke, že je Všemohúci a nanajvýš Dobrý, ktorý nám slávnostne prisľúbil, že nám bude dané všetko, o čo budeme prosiť v jeho mene, so správnym úmyslom a správnym spôsobom.

*

V evanjeliu čítame, že dvaja slepci sa náhodne nachádzali na ceste, po ktorej prechádzal Božský Spasiteľ. Keď ho zbadali, začali hlasne volať: <<Ó, Pane, Syn Dávidov, zmiluj sa nad nami!>> Keď ich Ježiš zbadal a počul ich prosebný výkrik, bol dotknutý od súcitu a sa opýtal: <<Čo chcete, aby som vám urobil?>> Oni mu odpovedali: <<Daj, aby sme videli.>> Tu Ježiš sa dotkol ich očí a ihneď videli. Potom ho nasledovali.

Tak ako to urobili dvaja biedni slepci, aj my musíme volať k nemu, aby sa zmiloval nad nami a aby bol ochotný otvoriť oko našich duší, žeby sme ho mohli vidieť a spoznať a vedeli si lepšie vážiť nesmierne dobrodenie jeho prítomnosti v Najsvätejšej sviatosti.

*

Inokedy, keď Ježiš išiel okolo, vystúpil istý muž, menom Zachej, na strom, aby mohol lepšie vidieť Ježiša. Ako veľkodušne Pán odmenil túto túžbu toho človeka, ktorý bol mýtnikom a ktorým židia vo všeobecnosti zaznávali! Keď Ježiš išiel okolo, pozrel sa naň, zbadal ho hore a milými slovami sa k nemu prihovril: <<Zachej, poď rýchle dole, lebo dnes musím ostať v tvojom dome!>> - Pri tebe! Ako keby chcel povedať: <<Poznám tvoje chyby, hriechy a previnenia. Už dlho som čakal na to, že brána tvojho srdca sa mi otvorí. Otvor ju pre mňa dnes, lebo som prišiel ti dať odpustenie a milosť.>> Zachej rýchle zostúpil dole a prijal Pána s radosťou. Ó, blažený okamih, v ktorom biedny hriešnik ďakoval za omilostenie a večnú blaženosť!

*

A zase inokedy, keď sa Spasiteľ prechádzal, priblížila sa k nemu biedna, chorá žena, ktorú už dvanásť rokov lekári považovali za nevyyliečiteľnú. <<Keby som sa mohla dotknúť aspoň obruby jeho rúcha, bola by som zdravá>>, povedala si plná dôvery k sebe samej. A nesklamala sa. Dobrý Ježiš sa obrátil, pozrel sa na ňu a povedal: <<Nezarmucuj sa, moja dcéra, tvoja viera ti pomohla.>> A v tú hodinu bola uzdravená.

Ó, moji milí bratia, keby sme mali tú istú vieru a tú istú dôveru, tú istú poníženosť a tú istú ľútosť ako biedni slepci v Jerichu, ako mýtnik Zachej a ako žena, ktorá trpela na krvotok, našli by sme to isté milosrdenstvo a získali tú istú

milosť. Lebo je to ten istý Spasiteľ, ktorý vykonal všetky tieto zázraky, o ktorých nám hovorí evanjelium a ktorý ide dnes v procesii cez naše ulice.

*

Tak dnes, ako vtedy, platí radostné slovo, ktoré raz vyriekli jeho ústa: <<Syn človeka prišiel, aby hľadal a zachránil, čo bolo stratené.>>A aj dnes je tak veľa chorých, duchovne slepých a chromých, nevďačných detí Cirkvi, ktorí stratili vieru, ktorí naďalej žijú v hriechoch a nechcú nič vedieť o Spasiteľovi, ktorý im ide v ústrety tak priateľsky a úctivo. Ó, koľko aj dnes je ešte zaslepených a nešťastných kresťanov, ktorí nepoznajú Božského priateľa a potešiteľa v bohostánku, ktorí nikdy ho nenavštevujú, ktorí si tak počínajú, ako keby ho tam nebolo a ako keby sa ich netýkalo toto veľké tajomstvo! Akého pohrdania sa dopúšťajú voči Božskému Spasiteľovi skrze svoju pohoršujúcu ľahostajnosť a akú škodu spôsobujú sami sebe!

Ako úplne iné má byť správanie pravého kresťana!

14. DUCH SVATÝ

Človek je nič a nič nemôže sám zo seba. Ale je niečo veľkého a dokáže veľa, ak vlastní Ducha Svätého. Človek sám zo seba je úplne pozemský a živočíšny; nič neexistuje takého, čo by mohlo dušu pozdvihnúť a vyššie vyťahnúť okrem Ducha Svätého. Prečo svätí nepriľnuli k zemi? Lebo sa dali viesť a sprevádzať Duchom Svätým. Len tí kresťania, ktorých vedie a osvecuje Duch Svätý, majú správny názor na svet a na život. Preto je tak veľa jednoduchých a neučených ľudí, ktorí v dôležitých otázkach sa vedia lepšie rozhodnúť a viacej rozumejú než najväčší učenci. Niet divu, lebo majú najlepšieho vodcu. Keď sa dáme viesť Bohu, ktorý je svetlo a sila, nemôžeme blúdiť.

*

Kto vlastní Ducha Svätého, pozná sám seba, a preto nemôže mať o sebe a o svojej činnosti vysokú mienku, lebo je celkom preniknutý hlbokým poznaním svojej vlastnej biedy. Pyšní sú biedni slepci, ktorí nemajú v sebe Ducha Svätého.

Áno, Duch Svätý je svetlo a sila. On je to, ktorý učí rozoznávať pravé od nepravého, dobré od zlého. Tak ako nám podivuhodne ukazuje mikroskop najmenšie veci zväčšené o sto alebo o tisíckrát, tak nám Duch Svätý dáva jasne a výrazne vidieť skrze nadprirodzené jasné svetlo dobro ako aj zlo. Keď nastane osvietenie Duchom Svätým, tak všetko vidno vo veľkom; pozná sa veľkosť a vážnosť aj najmenších počínaní, ktoré boli vykonané pre Boha a hrôzostrašnú veľkosť a vážnosť aj zdanlivo najmenších urážok Božej velebnosti. Ako hodinár pomocou zväčšovacieho skla sám jasne vidí najmenšie kolieska hodín, tak spoznáme svetlom a osvietením Ducha Svätého najmenšie okolnosti nášho biedneho života. V tomto svetle zbadáme najmenšie nedokonalosti ako veľmi veľké a aj najmenšie všedné hriechy v nás vzbudia strach a hrôzu.

*

Deti tohto sveta nemajú Ducha Svätého, alebo keď aj ho tu a tam majú, tak je to len na krátky čas, prechodne. Navštívil ich milosťami, ale nemôže prebývať u nich, lebo nemajú čas, aby ho počúvali. Vyháňa ho hluk tohto sveta.

*

Kresťan, ktorého vedie a osvecuje Duch Svätý, nepotrebuje zvláštnej námahy, aby pohrdal pozemskými vecami a túžil celou silou po večných, nepominuteľných dobrách. Osvietený svetlom Ducha Svätého taktiež dobre pozná rozdiel medzi nimi.

*

Oko človeka sveta nevidí ďalej, iba toľko, koľko mu poskytuje pozemský život, tak ako ja teraz, ktorý hovorím k vám, mojimi očami nemôžem vidieť ďalej, iba po steny, ak je zatvorená brána kostola. Oko pravého kresťana, ktoré je osvietené Duchom Svätým, vidí oveľa ďalej, za čas a priestor, do výšin večnosti.

*

Bez Ducha Svätého sme chladní a bezcitní ako na ceste kameň. Vezmite do svojej pravej ruky špongiu plnej vody a do ľavej malý kúsok kremeňa. Potom obidve veci stlačte spolu tak silno, nakoľko len môžete. Čo uvidíte? Z kremeňa nebude nič vychádzať, naproti tomu zo špongie bude nadmieru vytekať voda. Špongia naplnená vodou sa podobá ľudskej duši, v ktorej prebýva Duch Svätý, kúsok kremeňa chladnému a tvrdému srdcu hriešnika, v ktorom neprebýva Duch Svätý.

*

Veriacim, ktorí sa dajú osvietiť a viesť Duchom Svätým, sa zdá, že svet neexistuje. Svet vo svojej slepote nielenže nepozná Boha, ale popiera aj jeho existenciu. Jedná sa tu predsa o to, aby sme vedeli, kto má byť vodca na našej životnej púti. Ak to nie je Duch Svätý, potom môžeme robiť čo chceme a nikdy nenadobudneme pravú spokojnosť; ak sa dáme osvecovať a viesť Duchom Svätým, potom pocítíme vnútornú radosť a prehojnú sladkosť vo svojom srdci, žeby sa nám chcelo zomrieť od radosti. Ctiteľ Ducha Svätého požíva vo svojom vnútri nevysloviteľné šťastie, kým hriešnik a ten, kto opovrhuje Božím Duchom, nikdy nebude spokojný a šťastný, bude ako keby sa váľal po trní a ostrých kameňoch, ktoré pokrývajú jeho životný chodník.

*

Duša, ktorá má Ducha Svätého, rada sa modlí a cíti pritom často takú sladkosť, že čas, ktorý venuje modlitbe, sa jej nikdy nezdá dlhý; nachádza sa stále v oblažujúcej Božej prítomnosti; pred milým Spasiteľom v Najsvätejšej sviatosti je ako vzácny vinič v lise, z ktorej kvapká sladké víno.

*

Duch Svätý vedie a riadi spravodlivých. On je to, ktorý vyvoláva v ich srdci dobré myšlienky a sväté rozhodnutia, ktorý kladie im na jazyk správne slová, pohýna a povzbudzuje k bohumilým skutkom. Duše, ktoré vlastnia Ducha Svätého, nekonajú zlo; všetko ovocie Ducha je dobré.

*

Bez Ducha Svätého je v našom srdci všetko nudné a studené. Ak teda zbadáme, že chabne naša horlivosť v dobrom, vyhasína viera a láska začína chladnúť, potom musíme rýchlo vykonávať novú k Duchu Svätému, aby sme vyprosili posilnenie vo viere a nové roznieťenie lásky. Ako často skusujeme, že ak sa viacej modlíme pri niektorých zvláštnych príležitostiach, exercíciách, nejakom jubileu, misiách, naša duša je plná dobrých predsavzatí a svätých túžob. To je vanutie Ducha Svätého, ktoré ovieva našu dušu a preniká pôdu nášho srdca ako teplý jarný vietor, ktorý roztápa ľad a sneh a vyháňa púčiky kvetov.

*

Ó, sladký hosť duší! Keby ste ho len poznali a chceli prijať, moje milé deti! Hoci nie ste veľkí svätí, iste ste už mali blažené okamihy vo svojom živote, v ktorých ste precíťovali sladkosť modlitby a mohli prežívať blízkosť Boha. To sú tajomné navštívenia Ducha Svätého. Ak v nás prebýva Duch Svätý, potom rozširuje naše srdce a stáva sa radostným a dôverným. Ako ryba vo vode, tak pláva naša duša v mori Božskej lásky. Čím je toto more väčšie, tým je lepšie. Ryba sa nikdy nestážuje z toho, že má veľa vody; práve tak málo sa má sťažovať dobrý kresťan, že musí dlho zotrvať pri milovanom Bohu.

Sú ľudia, ktorí pokladajú modlitbu za niečo nudného a nechcú nič povedať milému Bohu v bohostánku. Odkiaľ to pochádza? To preto, lebo nemajú v sebe Ducha Svätého.

*

Duch Svätý nás sprevádza s láskou, ako matka svoje malé dieťa vedie za ruku a dáva pozor na každý jeho krok...Ako sprievodca, ktorý vedie slepého. Duch Svätý je ako záhradník, ktorý obrába našu duševnú záhradu, aby bola krásna a prinášala voňavé kvety a chutné ovocie...Sejete a vkladáte pšeničné zrno do zeme. Dobre! Ale je potrebné slnka a dažďa, aby vzišlo, vyrástlo do klasu a prinieslo stonásobnú úrodu.

*

Nezarmucujte Ducha Svätého, nikdy mu neprotirečte! Keď sa niekedy niekto bude pýtať zatratených: <<Prečo ste v pekle?>>, tak dostane odpoveď: <<Lebo sme protirečili Duchu Svätému a neuctili sme si ho.>> A keď sa budeme pýtať blažených: <<Prečo ste sa dostali do neba?, dostaneme odpoveď: <<Lebo sme si vážili Ducha Svätého a nasledovali sme verne jeho vnuknutia.>> Všetky dobré myšlienky a vnuknutia, všetky veľké a sväte rozhodnutia pochádzajú od Ducha Svätého. Dáva nám ich vtedy, keď nás navštevuje.

*

Nech neprejde ani jeden deň, aby sme ráno neprosili Ducha Svätého. <<Môj Bože>> - takto hovorte - , <<zošli mi svojho Ducha, aby som spoznal, kto si ty a čo som ja.>>

15. DEŇ PÁNA

Pracujete, moje deti, pracujete ešte aj v nedeľu? Ale čo tým získate? Ničíte svoje telo a svoju dušu. Keby sme sa pýtali tých, čo znesväcujú nedeľu služobnými prácami: <<Čo ste teraz urobili?>>, tak by mohli odpovedať: <<Predal som svoju dušu diablovej, ukrižoval som nášho Pána Ježiša Krista a porušil krstnú zmluvu. Zaslúžil som si peklo.>> Celú večnosť budete musieť plakať za nič a znova za nič. Ak niektorých vidím, ako znesväcujú nedeľu, tak si stále myslím, že si odvážajú svoje duše do pekla.

*

Ó, ako sa veľmi mýlia tí, ktorí vo svojich výpočtoch v nedeľu premýšľajú o tom, ako viac peňazí zarobiť alebo viacej zbohatnúť. Môžu mu dva alebo tri franky zisku, ktoré si privyrobí, niekedy nahradiť škodu, keď prestúpil príkaz dobrotivého Boha? Myslíte si, že všetko závisí od vašej práce. Tu naraz ho prepadne choroba alebo nejaké nešťastie. Je potrebné tak málo, aby ste všetky vaše výpočty o zisku zahodili! Stačí búrka, krupobitie alebo náhly mráz. Dobrotivý Boh má to všetko vo svojich rukách; on sa môže pomstiť za porušenie česť vtedy, keď chce a ako chce. Nechýbajú mu k tomu prostriedky. Nie je on vždy silnejší? Musí zadržiavať sústavne vyzdvihnutú ruku, keď sa biedne stvorenie odváži bojovať proti nemu?

*

Bola raz jedna žena, ktorá vyhládala svojho farára, aby ho poprosila o udelenie povolenia hrabať seno v nedeľu. <<Ale>>, povedal jej farár, <<to nie je potrebné, keď máme tak pekné počasie, ako je teraz. Seno nehrozí žiadna škoda.>> Predsa žena naliehala a na to odpovedala: << Vy chcete, aby mi moja žatva vyšla na skazu? >> - A čo sa stalo? Ešte v ten istý večer, v ktorom sa tak starala gazdyňa o seno, zomrela; jej biedna duša bola vo väčšom nebezpečenstve, než jej žatva.

*

Pracujte, pracujte, ale nielen pre pokrm tela, ktoré sa tak rýchlo rozpadne, ale aj pre pokrm duše, ktorý vystačí pre celú večnosť. Aký máte zisk z toho, že pracujete v nedeľu? Predsa budete musieť opustiť zem takú, aká je, keď príde hodina smrti; nebudete môcť nič zobrať so sebou na večnosť. Ach, keď sa človek pripúta k zemi, ako to ťažko padne, keď ju bude musieť opustiť! Naším prvým a jediným poslaním na zemi je slúžiť Bohu; ved' len preto sme na svete. Ó, moji bratia, v nedeľu by mal pravý kresťan úplne zomrieť svetu, aby mohol v pondelok znova sa postaviť k práci plný síl.

*

Nedeľa patrí úplne dobrotivému Bohu, lebo je to jeho deň, deň Pána. On stvoril všetky dni týždňa; on si mohol všetky ponechať pre seba. A predsa pre seba ponechal len jeden deň a pre vás šesť dní. Akým právom zasahujete do tohto dňa, ktorý nepatrí vám? Veď predsa dobre viete, že ukradnutá vec nikdy nebude na osoh. Deň, ktorý odnímate Pánovi, nikdy vám neprinesie úžitok. Poznám dva prostriedky, pomocou ktorých sa ľudia stávajú chudobnými: práca v nedeľu a nespravodlivé nadobúdanie majetku.